

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Ford Paic
Fiesta 1.400.000 tolarjev
Krška vas ☎ 0608/59-059
faks 0608/59-359
Novo mesto ☎ 068/321-423, 321-529

Utonil v Krki

NOVO MESTO - 24. avgusta okrog 13.30 se je v Krki pod ulico Na žago utopil 16-letni P. V. iz Novega mesta. Tega dne se je skupaj s prijatelji prišel kopat Na žago. Ko so priplavali pod jez, so prijatelji ugotovili, da P. V. ni na površju, zato so ga začeli iskati, vendar ga niso našli. Njegov polbrat je stekel na ulico in obvestil krajanke, ki so poklicale policiste in gasilce. Događek je z balkona opazoval tudi 17-letni T. Z. iz Novega mesta. Ta je stekel do mlina, skočil v vodo, našel fanta 10 m pod jezo in ga potegnil iz vode. V tem času so s čolnom prišli novomeški poklicni gasilci, na kraju dogodka je bila tudi zdravnica, ki je takoj začela z oživljanjem. Fanta so odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer so prav tako poskušali z oživljanjem, vendar je bilo prepozno.

NAJDALJŠA STAVKA ŠE VEDNO TRAJA

Podaljšana agonija v Podpreski

Disciplinski postopek vsi zavrnil - Sklepi o prenehanju zaposlitve - Sledijo tožbe

PODPRESKA - Stavkajoči menijo, da bi moral najemnik Darko Ukmar uvesti disciplinski postopek takoj po začetku stavke, ki jo zdaj razglašajo za nezakonito, in zanika obstoj sindikata v njegovem (najetem) podjetju. Pred tremi leti, ko je obrat prevzel v najem od Lika Kočevje, je z pogodbo prevzel vse dolžnosti in obveznosti, enako pa velja za Lika Kočevje, ki pa v tej zagati modro molči.

Odškodninski zahtevek v znesku več kot 80 milijonov tolarjev, ki naj bi nastal v času stavke, stavkajoči smatrajo za izživiljanje nad njihovim v nebo vprijočim stanjem. Pri tem pa pravijo, da najemnik Ukmar pozablja, da jim dolguje plače in nadomestila vsaj za februar in marec, ko je proizvodnja še redno tekla.

Bolj zanimiv je Ukmarjev dopis ministrstvu za gospodarstvo, v katerem razpreda možen scenarij za zagon proizvodnje. Z delavci - tako piše - je potrebno doseči pisni sporazum o lojalnosti do podjetja, sprejeti sanacijski program in reprogram finančnih obveznosti. Hkrati se zavezuje, da bo po predloženem programu zagotovil nemoteno izplačilo plač, nič pa ne dodaja, kako bo poravnal stare obveznosti. Pri tem zahteva zamrznitev pravic delavcev do ponovne stavke.

SI banka naj v roku 15 dni uredi kreditne pogodbe in uskladi vse predložene in zavrjene obračune rednih in zamudnih obresti skladno z dogovorom, za zagon pa naj banka zagotovi svežih 10 milijonov tolarjev.

Tako med drugim najemnik Ukmar ministrstvu, seveda pa nadalje našteva, kaj vse je treba

postoriti v podjetju, kaj naj bi do zagona delali delavci, in ne pozabi pripomniti, da delavcem, ki že od 3. aprila ne delajo (stavkajo), ne pripada nobeno plačilo.

Po mnenju stavkajočih je vse skupaj farsa, ki podaljšuje agonijo, saj je Ukmar vložil predlog za prisilno poravnavo, sindikat pa postopek za stečaj, za katerega se

delavci v celoti ogrevajo. Da bi bile razmere še bolj protislovne, so vsi zaposleni 19. avgusta prejeli pismene sklepe o prenehanju delovnega razmerja. Najemnik jim očita malomarnost in izostajanje z dela, očitek o nezakonitosti stavke pa je prisoten v vseh predlogih za rešitev podjetja. Kdo pa naj bi zagnal proizvodnjo, če so stavkajoči, po kaki zakonski luknji, res odpušteni?

A. KOŠMERL

PLAZ ODNESEL CESTIŠČE

SEMIČ - Konec preteklega tedna je zemeljski plaz odnesel del ceste med Semičem in Staro goro, zato je le delno prevozna. S semiške občinske uprave svetujejo previdnost pri vožnji z osebnimi vozili, medtem ko je promet s tovornjaki nemogoč. Obvoz za tovornjake je urejen po smočki cesti.

SEMINAR ZA ZAMEJCE - Zavod RS za šolstvo in Ministrstvo za šolstvo in šport sta tudi letos (od 23. do 26. avgusta) pripravila seminar za ravnatelje in vzgojitelje dijaških domov iz zamejstva v novomeškem dijaškem domu. Letošnja tema je bila gibalne in sprostitvene tehnike pri pouku in vzgojnem delu. Zamejski Slovenci, udeleženci seminarja, so si ogledali tudi Dolenjske Toplice in Kostanjevico. (Foto: A. B.)

ČIGAVI SO PROSTORI V KC JANEZ TRDINA?

Ko politiko kroji užaljenost

Društvo novomeških študentov poziva novomeške svetnike, naj se javno opredelijo do problematike prostorov za mlade v Kulturnem centru Janeza Trdine - Ne proti VSUP

NOVO MESTO - Vodstvo Društva novomeških študentov (DNS) je v zvezi z zapleti glede prostorov v Kulturnem centru Janeza Trdine, ki so bili sprva namenjeni temu društvu, potem pa jih je občinski svet namenil za potrebe novomeške Visoke šole za upravljanje in poslovanje, sklicalo novinarsko konferenco.

Gre za 430 m² (še) neurejenih prostorov v spodnjem traktu Kulturnega centra Janeza Trdine, za katere se je DNS sprva potegovala, da bi jih dobilo v last, od konca januarja, ko je o tem tekla beseda tudi na občinskem svetu, pa je govor o najemu. Dejstvo je, da je občinski svet te prostore po dokaj burnih dogodkih, v katerih ni manjkalo nizkih udarcev, očitani in podtikanji, celo umazane sramotnje posameznih svetnikov, dodelil DNS. Res je tudi, da takrat lastniška razmerja med novomeško občino in ministrstvom za obrambo, ki sta solastnika doma, niso bila razčiščena, vendar ta stvar ni urejena niti danes. Prav tako je res, da so svetniki iste prostore, ki so jih januarja namenili DNS, nekaj mesecev zatem namenili drugemu prosilcu, Visoki šoli za upravljanje in poslovanje, ki jih nujno potrebuje, saj mora oktobra začeti delati. Soustanovitelj te prve samostojne

novomeške visokošolske ustanove pa je prav novomeška občina.

Dejstvo je tudi, da je prav novomeški župan Koncilija v vsej tej

ICEC Videm zdaj v rokah češke banke IPB

Kakšna bo usoda tovarne?

KRŠKO - Krška tovarna papirja in celuloze ICEC Videm je v dveh letih dobila že tretjega lastnika. Češki holding ICEC odhaja iz Krškega z dobičkom, tako vsaj pravi donedavni predsednik uprave družbe David Dostal, 100-odst. lastnica tovarne pa je zdaj Investicijska in poštna banka Praga, v kateri ima več kot polovičen delež tudi znana japonska banka Nomura.

Po neuradnih podatkih naj bi banka IPB tovarno kupila za 83 milijonov mark. Določila iz kupoprodajne pogodbe so poslovna skrivnost, vendar pa je David Dostal potrdil, da ima holding ICEC možnost kupiti tovarno po zdaj določenih ceni nazaj. Torej gre očitno res za opcij-sko pogodbo.

Več o dogajanjih v Vidmu na 8. strani.

Berite danes

stran 2:

• **Višje sodišče je dalo prav Krki**

stran 4:

• **Črešnjčan gre v Evropo s koso**

stran 6:

• **Jani Miklič tokrat boljši kot oče**

stran 7:

• **Brežiška mladina protestira**

stran 8:

• **ICEC Videm dobil novega lastnika**

stran 15:

• **Micka s sekiro obranila zvonova**

stran 16:

• **(Ne)znani junak koroških bojov**

stran 17:

• **Kako je potekala razorožitev divizije Isonzo**

NAŠLI MINO

BREŽICE - 19. avgusta je brežiško policijsko postajo po telefonu obvestil 25-letni P. B., da so pri kopanju za kanalizacijo našli mino. Pirotehnik je ugotovil, da gre za minometno mino kalibra 82 mm, izvira pa iz 2. svetovne vojne.

KONJ SE JE SPLAŠIL, VOZNIK UMRL

OŠTRC - 22. avgusta ob 12.30 se je na lokalni cesti na Oštrcu zgodila prometna nesreča, v kateri je ena oseba umrla. 59-letni Ž. J. se je s konjsko vprego peljal po lokalni cesti iz smeri Črneče vasi proti Oštrcu. Na Oštrcu se je konj splašil in poglaval v dir. Vprežni voz se je s prednjim kolesom zadel v obcestni kamen in se prevrnil. Voznik je padel z voza in obležal hudo poškodovan, konj pa je prevrnil voz vleklo do doma. Voznika so prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer pa je v popoldanskih urah zaradi hudih poškodb umrl.

VELIKA PRIČAKOVANJA

Nad grehe obeh sosed

Grad Mokrice je bil v tork praznični pomembnega, po nekaterih napovedih celo prelomnega sestanka hrvaških in slovenskih zunanjih ter gospodarskih ministrov, ki naj bi zaustavili slabšanje odnosov med obema državama, zaradi česar se posebej trpi prebivalstvo ob meji. Kakšna so mnenja v drugi obmejni nevalgični coni, to je na Primorskem, povzamemo iz torkovega komentarja odgovornega urednika Primorskih novic Branka Podobnika, nekdanjega novinarja Dolenjskega lista in predstavnika za tisk v Peterletovi vladi.

Sloveniji in Hrvaški se doslej ni uspelo sporazumeti o ničemer pomembnem. Oblasti v obeh državah pa so si pri tem 'pridelale' kar precej grehov. Za neurejene odnose in prepis sta vedno potrebna dva. Nedvomno ni mogoče pristati na to, da hrvaško elektrogospodarstvo elektrike iz Krškega ne plačuje sproti; a vprašljivo je tudi slovensko statusno preoblikovanje elektrarne brez dogovora s hrvaško vlado. Slovencem je nerazumljivo vztrajanje Hrvaške pri spremembi statusa Piranskega zaliva, a tudi varčevalci nekdanje Ljubljanske banke v Zagrebu upravičeno ne morejo razumeti, zakaj ne morejo dobiti svojih deviznih prihrankov. Kaj pa imajo oni z delitvijo premoženja med nekdanjimi jugoslovanskimi republikami?

Obe strani imata na zalogi še veliko medsebojnih očitkov in zamer. Od ravnanja oblasti, zlasti diplomacij obeh držav, pa je odvisno, ali se bo spisek nesporazumov še naprej širil ali pa se bo začel - z iskrenim dogovarjanjem, v katerem bodo nedvomno potrebni tudi obojestranski kompromisi - krčiti.

Neurejeni odnosi med državama najbolj škodijo prav obmejnemu prebivalstvu, v danem primeru pa velja to še posebej, saj so živeli ljudje ob sedanjih meji še pred kratkim dobesedno skupaj in jim nova meja povzroča povsem vsakodnevne življenjske težave.

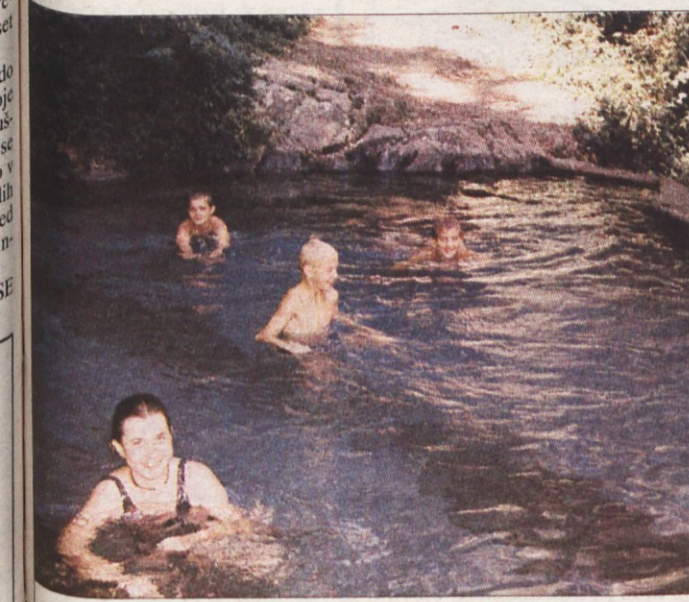
DBD d.o.o.
Dolenjska borznoposredniška družba
Glavni trg 10
8000 Novo mesto

obvešča svoje cenjene stranke, da lahko naročilo za prodajo ali nakup delnic oddajo v naših prostorih na Glavnem trgu 10 v Novem mestu ali pa na enotah Dolenjske banke v Kočevju, Metliki, Črnomlju, Sevnici, Krškem, Brežicah in Ljubljani.

Dolenjska borznoposredniška družba
tel.: 068/371-8221, 371-8228; fax: 068/323-552

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

* **Odpri smo poslovni prostor v Trebnjem, na Rimski cesti 11, ☎ 068/460-730**
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija)
☎ 068/342-410

KLEVEVŠKA TOPLICA - V Klevevžu, kjer izvira topla voda, se vsako leto kopa precej ljudi, čeprav kopališče ni urejeno. Predvsem je ta toplica v veselje okoliških otrok. Sredi avgusta so v njej našli osvežitev tudi Sonja in njen brat Jani iz Zbur ter Matej in Tomaž s Štrita, ki sta bila tu na počitnicah. Sicer pa se Klevevž prvič omenja leta 1267, ko je bil last freisinskih škofov. Pod gradom, ki so ga partizani požgali leta 1942 in je po vojni povsem razpadel, se v Raduljo izliva Klevevška toplica, ki ima 28° C in izvira nedaleč stran izpod visoke skale. V Ajdovski jami nad Gričem po pripovedki prebivata gorski vili oziroma rojenici, ki hodita prat k toplemu izviru pod grad. (Foto: J. Dornič)

VREME
Do konca tedna bo spremenljivo oblačno in hladnejše vreme z možnimi manjšimi padavinami.

Izjava SKD

NOVO MESTO - Občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov Novo mesto je že za lokalne volitve 94 v svoj program med drugim zapisal, da si bo prizadeval za ustanovitev visoke šole v Novem mestu. Slovenski krščanski demokrati zato že ves čas podpiramo prizadevanja vseh akterjev, ki so vključeni v realizacijo te pobude. Zato nam je nerazumljiva reakcija župana, ki je povzročila ustavitve del pri adaptaciji prostorov v Kulturnem centru Janeza Trdine, čeprav je mestni svet na svoji seji 30. julija 1998 soglašal z uporabo in adaptacijo teh prostorov za potrebe Visoke šole. Spor okrog prostorov je nepotreben in bi moral predstavljati še najmanjši problem. Zato pozivamo župana, predstavnike Visoke šole in predstavnike študentov, da se nemudoma uskladijo in najdejo ustrezno rešitev.

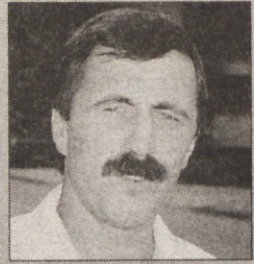
OO SKD Novo mesto
predsednik ALOJZ TURK

Nič barantanja s knjigami

Časi, ko so otroci od sosedov kupili rabljene knjige za peti razred za denar, ki so ga dobili, ko so prodali knjige za četrti razred, do nalivnika, barvic in zvezkov pa so prišli tako, da so nabirali in prodali borovnice in jurčke, so očitno nepreklicno minili. Učni programi in učbeniki se menjajo tako hitro, da spremembam ne knjigarne ne učitelji niso kos, šolarji vsako leto potrebujejo številne delovne zvezke in pripomočke, ki jih ne morejo naslediti od starejših sester in bratov, povrh vsega pa zakoni omejujejo nabiranje gob, tako da se tudi tako ne da kaj prida zaslužiti. Tudi sejmov učbenikov na šolskih dvoriščih, kjer je vsakdo kupil, kar mu je manjkalo, skoraj ni več. Brez polnjenja šolarjeve torbice pade na pleča staršev, ki ji šole s svojimi skladi ali pa knjigarne z obročnim odplačevanjem sicer pomagajo, brez težav pa vseeno ne gre. Vse bolj redke so družine, kjer staršev pred začetkom novega šolskega leta ne boli glava, ko jim denar kar spuhti iz že tako bolj prazne kot polne denarnice. Sladke besede politikov o skrbi za družino in povečanje natalitete med Slovenci se v avgustovskem predšolskem času raztopijo kot sladkor v grenki kavi. Tudi floskule o brezplačnem šolstvu si nihče ne upa več uporabljati. Manjka le še nekdo, ki bo tistim otrokom, ki jim starši ne bodo mogli plačati knjig in vseh drugih stroškov, šolska vrata zaprl pred nosom.

VERONIKA VASIČ, višja upravna delavka iz Velikih Lašč: "Septembra bodo v šolske klopi sedli moji trije otroci. Večino šolskih potrebščin za osnovnošolki smo kupili 15. avgusta v Velikih Laščah, ko je bila organizirana vsakoletna prodaja. Za sina srednješolca bo lažje, saj vseh knjig ne bo potreboval takoj. Letošnje cene so enake kot lani, a bo končni znesek vseeno visok."

FRANC JAKLIČ, izdelovalec suhe robe iz Ribnice: "Država poudarja, da je pri nas šolanje brezplačno, kar glede na moje izkušnje ni res. Starejša hčerka bo šla v prvi letnik kočevske gimnazije, sin bo v Ribnici obiskoval sedmi razred, najmlajša hčerka pa malo šolo. Učenka in dijak sta že napolnila torbe s šolskimi potrebščinami, najmlajša hčerka jih letos k sreči še ne potrebuje."

ANICA PRUS, kmečka gospodinja s Krmačine pri Metliki: "Letos imamo kar tri šolarje, zato si pri knjigah pomagamo z rabljenimi učbeniki ali pa si jih sposodimo. Zvezke navadno kupimo že prej, ko je akcija, na srečo pa jih je moč dobiti tudi na obroke. A je začetek šole kljub temu hud udarec za žep, saj je poleg šolskih potrebščin potrebno kupiti za šolarje še marsikaj drugega."

CIRILA PLANINC, farmacevtska tehnika iz Črnomlja: "Dve šolarki imam, kar pa ni velik strošek le na začetku pouka, ampak skozi vse leto. Letos sem na osnovni šoli zamudila naročilo pri učbeniškem skladu, zato pa sem že junija knjige in delovne zvezke naročila v knjigarni, kjer sem jih lahko plačala v treh obrokih. Na ta način se začetek šole v družinskem proračunu nekoliko manj pozna."

MARJETA BOSAK, šivilja iz Dobove: "Šolskih učbenikov za svojega tretješolca še nisem kupila, toda v brežiški knjigarni sem jih naročila že kmalu po koncu preteklega šolskega leta in ta sistem se mi zdi dober, vsaj ne izgublja časa za iskanje posameznih knjig. Drugače pa je s cenami. Menim, da so učbeniki pri nas predragi, kar pomeni predvsem za družine z več otroki velik problem."

JOŽICA ŠKRLEC, gimnazijska maturantka iz Brestanice: "Nabava vseh šolskih potrebščin je tudi za prvošolca danes velik izdelek, saj je treba prav vse, vstevši šolsko torbo, kupiti novo. Nabava šolskih knjig in delovnih zvezkov je pri nas dobro organizirana, vse smo pravočasno naročili v knjigarni ter po 15. avgustu brez gneče tudi dvignili. V šoli se lahko poceni dobijo tudi rabljene knjige."

TONČKA DERGANČ iz Prečne, delavka v Novolesu: "Imam dva otroke: sin bo šel v 1. letnik srednje šole, hči pa v 6. razred osnovne šole. To naše 'brezplačno' šolanje je zelo drago, še posebej veliki so stroški pred začetkom šolskega leta. Za moja dva ne vem, če bo dovolj moja plača. Poleg tega so stroški s šolanjem tudi med letom, tako rekoč kar naprej. To je za starše, ki imajo več otrok in majhne dohodke, veliko breme."

MAJDA GAČNIK, višja medicinska sestra v zdravstvenem domu v Trebnjem: "Pri treh hčerah je šoloobvezna le najstarejša Tanja, ki bo letos obiskovala 2. razred, zato se nama z možem niti ne zdi, da je za družinski proračun zelo velik strošek nakup učbenikov in učnih pripomočkov, v primerjavi s tem, kolikor odštevamo za vrtec. Trebanjska osnovna šola ima namreč dobro organizirano izposojlo učbenikov, in ker se ti naglo spreminjajo, se mi ne zdi pametno, da bi kupovali nove, če pa rabljene dobimo po polovični ceni. Hčerina šola pa nas bo letos stala okrog 20 tisočakov."

OASISOVA INOVACIJA - Na srečanju cvetličarjev v Črnomlju so največjo pozornost namenili vazi, ki je slovenska inovacija, v črnomaljskem Oasisu, kjer so jo razvili, pa so jo poimenovali primavera. Sedem floristov je pokazalo raznoliko uporabnost te novosti. (Foto: M. B.-J.)

V Črnomlju cvetličarji o modnih smereh

Prvič predstavljen presenetljiv izdelek - primavera

ČRNOMELJ - V naši državi ni veliko priložnosti, da bi se lahko dobili skupaj vsi slovenski cvetličarji. Ena takšnih pa je že tradicionalno srečanje, ki ga pripravlja Oasis iz Črnomlja in na katerem se je preteklo nedeljo zbralo okrog 600 ljudi. Sedem floristov, od tega dva iz Italije, je pet ur izdelovalo šopke in aranžmaje s pomočjo Oasisovih izdelkov. Gre za različne pripomočke za cvetličarstvo. Cvetje je prispevala uveljavljena Gardenia Ars Florae iz Ljubljane. Kot je povedala vodja maloprodaje v Gardenii Jelka Stopar-Metelko, je glavni namen črnomaljske prireditve, da cvetličarjem iz vse Slovenije pokažejo nove modne smernice pri izdelovanju aranžmajev.

Čeprav je bilo na ogled veliko cvetličarske literature in pripomočkov, je bil najpomembnejši izdelek, ki so ga predstavili na tokratni prireditvi, vaza primavera. Nanjo so v črnomaljskem Oasisu, kjer so jo razvili, zelo ponosni. Gre za novost, ki je prišla na trg letos, namenjena pa je izključno cvetličarjem. Kot je dejal direktor Oasisa Julij Brinc, je zanimanje za vazo, v kateri je Oasisova goba, na evropskem trgu izredno. Slovenskim cvetličarjem je bila primavera tokrat prvič javno predstavljena. Novost je predvsem v tem, da kupec kupi pri cvetličarju aranžma s primerno vazo vred. Ko cvetje, ki vzdrži v takšni vazi veliko dlje kot v običajni, oveni, ga zavržemo z vazo vred. Sicer pa so prireditelji poskrbeli tudi za presenečenje: v poročni obleki se je na prireditvi pripeljala miss Slovenije Maja Šimec, seveda z vsem cvetjem, ki sodi k takšnemu slovesnemu dogodku.

M. B.-J.

AVTORELI PO VINSKI CESTI - V soboto, 22. avgusta, je v organizaciji turističnega društva in občine Šentjernej po vinski turistični cesti potekal avtoreli pod geslom "Spoznajmo našo deželo". Tekmovanje, katerega se je udeležilo 26 vozil, je potekalo po cestnoprometnih predpisih na relaciji: Šentjernej-Kostanjevica-Ržišče-Pleterje-Vrhopolje-Orehovica-Tolsti Vrh-Šentjernej. Udeleženci so morali na kontrolnih točkah na progi reševati naloge s področja zgodovine, geografije, kulture in znamenitosti občine Šentjernej ter vprašanja s področja cestnoprometnih predpisov. Na koncu so vsem tekmovalcem razdelili spominske majice, najboljše pa so nagradili še z medaljami in petelinovim firkeljčkom. (Foto: M. Hočvar)

Ko politiko kroji užaljenost

(Nadaljevanje s 1. strani)

občine zavezal, da bo šola dobila te prostore. Potem pa je ploščo obrnil in začel navijati za DNŠ. S svojo verolomnostjo, ki je menda pogojena z osebno užaljenostjo, ker se je pokazalo, da on in njegovi ne bodo mogli vplivati na kadrovanje vodstva šole, je dejansko zavedel tudi občinski svet, ki takrat, ko je namenjal prostore v Kulturnem centru Janeza Trdine DNŠ, ni vedel, da te prostore nujno potrebuje tudi snujoča se visokošolska ustanova, kaj šele, da ji jih je župan dejansko že obljubil.

Kakor koli že, zaradi teh kolobocij so brez potrebnih prostorov

tako Visoka šola za upravljanje in poslovanje, ki ji je župan s pritožbo preprečil njihovo urejanje, kot DNŠ. "DNŠ podpira ustanavljanje visokošolskih zavodov v Novem mestu, vendar začasno reševanje prostorske problematike visoke šole ne more posegati v že pridobljene pravice, ki bi dolgoročno rešile vsaj del potreb po prostorih za obštudijske dejavnosti novomeške mladine," med drugim pravi vodstvo DNŠ v svoji izjavi. DNŠ za te zagate krivi izključno občinski svet, ki da se "ne meni za interese novomeške mladine in dejansko s tem jemlje še edine prostore v Novem mestu, ki so bili namenjeni za mladinske dejavnosti". DNŠ poziva "vse člane občinskega sveta, naj se javno opredelijo do problematike prostorov za mlade v KC Janeza Trdine, saj njihovih besed, izrečenih januarja, po zadnjih dogodkih ne moremo šteti za iskrene". V DNŠ pravijo še, da so vsem tem verjetno razlogi, ki jih oni ne poznajo.

Na vprašanje, če je DNŠ pripravljen tudi na dodelitev drugih prostorov v Novem mestu za mlade dejavnosti, so odgovorili, da "nobeni drugi prostori v Novem mestu v takem obsegu in v takem roku ne bi rešili tega problema". DNŠ bi v skrajni sili pristalo na to, da bi, dokler visoka šola ne bi dobila drugih prostorov (tudi na tak način, ki bi bil samo začasna rešitev), za ta čas imeli v Kulturnem centru Janeza Trdine samostojen večji večnamenski prostor.

"Vsa stvar izgleda kmot spornost, med visoko šolo in našim društvom," pravijo v vodstvu DNŠ, "vendar sploh ne gre za to. Eni drugi potrebujemo prostore, smo upravičeni do njih, občina pa mora enim in drugim zagotoviti". A. BARTELO

NIKOLI SAMI - ZBRANIH ŽE 100 MILLIJONOV

LJUBLJANA - Kar 38.546 darovalcev, pravnih oseb in posameznikov se je do srede avgusta že vključilo v akcijo Rdečega križa Slovenije "Nikoli sami '98". Doslej so za socialno-humanitarne programe že prispevali le nekaj manj kot 100 milijonov tolarjev denarne pomoči. Tri četrt darovalcev je denar namenilo programom materialne pomoči revnim in brezposelnim (A) ter 16 odst. za program letovanja otrok iz socialno ogroženih družin (B). Ostali so pomoč ponudili bolnim, invalidnim in ostarelim (C), prizadetim v naravnih in drugih nesrečah (D), za programe preprečevanja zasvojenosti vseh vrst (E), za pomoč brezdomcem (F) in za programe dela z mladimi (G). Sredstva lahko še vedno nakazete na ŽR Rdečega križa Slovenije št. 50101-678-51579, s pripisom Humanitarni prispevek 018 in s pripisom črke programa, ki mu želite nameniti sredstva.

GLASBENA MLADINA SVETA - V prvem tednu avgusta je potekal glavni del svetovnega kongresa glasbenih mladine, ki se ga je udeležil tudi predsednik Glasbene mladine Slovenije Silvester Mihelič. Na kongresu se je predstavilo glasbeno mladinsko gibanje črne celine, ki temelji na ritmičnih instrumentih. Mednarodna federacija glasbene mladine (FIJM) se je v Abidjanu preimenovala v Mednarodno organizacijo glasbene mladine (JMI). Gostilni naslednjega kongresa bo Kanada, eden od naslednjih projektov organizacije, svetovni zbor, pa bo prihodnje leto v Sloveniji. (Silvester Mihelič)

Višje sodišče je dalo prav Krki

Zavrtnjena pritožba ameriške multinacionalke Merck - Proizvodnja in prodaja Krkinega enalapрила se nadaljuje - Glavna tožba še traja - Krkin patent zaščiteno tudi v ZDA

LJUBLJANA - Prejšnji teden je ljubljansko Višje sodišče sprejelo sklep, v katerem je zavrnilo pritožbo ameriške multinacionalne farmacevtske družbe Merck, in tako ni več možnosti, da bi do poteka Merckovega patenta preprečili proizvodnjo in prodajo Krkinega enalapрила. Odločitev Višjega sodišča je dokončna in nanjo pritožba ni možna.

Ameriška multinacionalka je gospodarski spor proti Krki zaradi domnevne kršitve patenta in plačila odškodnine sprožila pred štirimi leti. Ljubljansko Okrožno sodišče je sredi maja letos izdalo začasno odredbo, s katero je bila Krki prepovedana proizvodnja in prodaja enalapрила. Ta odredba naj bi začela veljati v 30 dneh po pravomočnosti sodbje, s katero bi sodišče odločilo v gospodarskem sporu med Merckom in Krko. Krka je zoper odločitev sodišča vložila pritožbo. Okrožno sodišče je 22. junija pritožbi ugodilo in razveljavilo začasno odredbo.

Merck se je zoper odločitev sodišča pritožil, vendar je Višje sodišče pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo sklep Okrožnega sodišča. V obrazložitvi med drugim navaja, da je za presojo utemeljenosti predlagane začasne odredbe bistven odgovor, ali Krka krši katerega od zaščiteneh postopkov družbe Merck, tega pa po prepričanju sodišča za zdaj ni mogoče ugotoviti.

Postopek, v katerem je Merck zahteval preprečitev proizvodnje in prodaje Krkinega enalapрила, se je torej z odločitvijo Višjega

sodišča končal, medtem ko se glavna tožba v zvezi z domnevno kršitvijo patenta in plačila odškodnine nadaljuje. Ni znano, kdaj bo končna razsodba, vsekakor pa bo potrebna med drugimi tudi ekspertna analiza v Krkinem proizvodnji.

V Krki so prepričani, da njihov postopek ne krši pravic firme Merck, saj proizvajajo enalapril po lastnem postopku, ki ga je Krka zaščitila s patentom v Sloveniji in v mnogih državah v svetu, med drugim tudi v ZDA. Krka pa mednarodno priznanem, prijavljenem in zaščiteno patentno proizvajala enalapril že 10 let, prodaja pa ga v 30-ih državah.

Mariborsko pismo

V šolo, to pa ne!

Odklonili izobraževanje

MARIBOR - V Mariboru in podravski regiji je število registriranih brezposelnih oseb že nekaj let večje od 30.000, skoraj polovica brezposelnih delavcev pa nima poklicne izobrazbe. Zato so se v območni enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje odločili, da bodo jeseni 1.600 brezposelnih delavcem brez poklicne izobrazbe omogočili nadaljnje šolanje oziroma poklicno izobraževanje. Zgodilo pa se je nekaj, česar verjetno ni nihče pričakoval in kar je tudi težko razumeti: številni brezposelni delavci niso pripravljeni ponovno sestiti v šolske klopi, čeprav je država pripravljena to izobraževanje plačati. Medtem ko se nekateri Mariborčani ne želijo izobraževati ali pa za to v svojem socialnem

okolju niso ustrezno motivirani, pa se prihaja v štajersko metropolo izobraževati iz leta v leto več mladih ljudi iz drugih slovenskih regij. Pred začetkom šolskega leta so zato v mestu ponovno poskočile cene študentskih sob pri zasebnikih. Tako mora študent zgolj za posteljo v študentski sobici pri zasebniku odšteti od 15.000 do 20.000 tolarjev, za garsonjero ali enosobno stanovanje pa kar okoli 45.000 tolarjev. Anketa, ki jo je spomladi opravila skupina študentov pedagoške fakultete, je pokazala, da je aprila študent na Univerzi v Mariboru porabil na mesec povprečno od 32.000 do 58.000 tolarjev.

Sicer pa v teh dneh večina Mariborčanov še ne razmišlja o novem šolskem letu. Zadnje dopustniške dni mnogi preživljajo v mestnih kopališčih, številni gospodarstveniki in menedžerji pa zadnji teden v avgustu preživljajo na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v bližnji Gornji Radgoni, kjer, kakor sami radi pravijo, združujejo koristno s prijetnim.

TOMAŽ KŠELA

ODLOČENI ZA GRADNJO KANALIZACIJE

Jernejevo v znamenju pridobitev

Do konca leta naj bi Ilbau v Šentjerneju naredil študijo o ravnanju z odpadnimi vodami v občini - Naprodaj parcele v obrtni coni - Gradnja in obnova večih vodovodov

ŠENTJERNEJ - Šentjernejska občina je ta teden v znamenju praznovanja jernejevega, ki je, odkar imajo v Šentjerneju občino, tudi njihov občinski praznik. Zvrstile se bodo številne prireditve. Predstavniki občinske uprave z županom Francem Hudoklinom na čelu pa so na nedavni novinarski konferenci predstavili delo in prizadevanja občine v letošnjem letu.

Lotili so se urejanja kanalizacijskega sistema s centralno čistilno napravo v Šentjerneju kot tudi čiščenja odpadnih voda za celo občino. Preko javnega razpisa, na katerega sta se javili dve domači in dve tuji podjetji, so pridobili izdelovalca za študijo o ravnanju z odpadnimi vodami v občini. Izbrano je bilo avstrijsko podjetje Ilbau. Študija naj bi bila končana do konca leta.

Dokončno so uredili tudi pravnolastiške odnose v obrtni coni. Do sedaj so se že prijavili štirje kupci. Parcele lokalne komunalne opremljene, kvadratni meter znaša 4.890 tolarjev oz. 52 nemških mark. Občina poziva vse, ki se nameravajo odločiti za obrtno

cono, da se pri njih oglasijo do konca septembra. Obrtnikom nameravajo pomagati z odlogom plačila in z ugodnimi krediti. Naslednji mesec bodo pričeli izgradnjo komunalne infrastrukture, ki jih bo stala 56 milijonov tolarjev.

Nadaljujejo tudi izgradnjo vodovoda na Tolstem Vrh, za iz-

gradnjo vodovoda v Ivan Dolu pridobivajo dovoljenja, z deli pa naj bi pričeli še v letošnjem letu. Rešujejo pa tudi probleme z vodo v Grobljah, kjer so še vedno priključeni na krški vodovod. V bodoče naj bi tamkajšnje vasi dobivale vodo iz šentjernejskega vodovoda. Pripravljajo dokumentacijo za vodovode v Cerovem Logu, za obnovo vodovodnega omrežja Orehovica, Gorenja Stara vas, Gorenji Maharovec, Dobravica ter Mihovo in Kira.

Sanirali bodo most v Dolenjem Gradišču in v Dragi, za sanacijo mostu v Zameškem pa sedaj izbi-

• V Šentjerneju so potarnali nad financiranjem občin, saj dobijo vsako leto manj denarja. Tudi letos bodo prejeli nekaj milijonov tolarjev manj proračunskega denarja kot lani. Šentjernejska občina namreč sodi med tiste občine v Sloveniji, ki dosegajo komaj 45 odst. iz lastnih virov. V Šentjerneju menijo, da je na republiki prišlo do napake, in sicer na področju predšolske vzgoje, saj v večini občin po Sloveniji stroške zanjo krijejo večinoma starši, v Šentjerneju pa zaradi brezposelnosti in slabšega gnotnega položaja mladih družin, večino krije občina.

rajo izvajalca. Preplastili so nekaj lokalnih cest, skupaj v vrednosti 80 milijonov tolarjev. V naslednjih mesecih bodo uredili pločnik in javno razsvetljavo v Gorenjem Gradišču, vso potrebno dokumentacijo pa imajo tudi za ureditev pločnika in odvajanje meteorovoda v Gorenjem Vrhpolju. Na področju sprememb družbenih dolgoročnih planov oz. prostorskih planov občine Šentjernej jim je uspelo pridobiti skoraj 90 odst. ponujenih sprememb in s tem pridobili preko 48 ha zazidalnih površin za individualno kot tudi za blokovo gradnjo v Šentjerneju pa tudi v vaseh. Na podlagi ureditvenega načrta Kobile so bile opravljene geodetske meritve za parcelne meje, tako letos načrtujejo sanacijo in ureditev prvega dela Kobile, in sicer od Šmalčje vasi do Šentjerneja.

J. DORNIŽ

VESELO POPOLDNE NA BAZENU

DOLENJSKE TOPLICE - Ob zaključku glavne kopalne sezone bodo v petek, 28. avgusta, ob treh popoldne na zunanjem kopališču v Dolenjskih Toplicah pripravili veselo popoldne z družabnimi igrami. Popoldne bo namenjeno najmlajšim obiskovalcem Dolenjskih Toplic, nekaj iger pa bo tudi za njihove starše. Za dobro hrano in pijačo bodo poskrbeli v bližnji gostilni Rog. Če bo slabo vreme, prireditve odpade.

V Opekarni sedaj bolj optimistični

Odplačali večino kreditov, ki so jih najeli za napeljavno plina in razširitev sušilnice - Podjetje ohranilo z varčevanjem - Podpirajo tudi kulturne dejavnosti

ZALOG - Opekarna Zalog pri Novem mestu sodi med manjše opekarnice v Sloveniji, saj ima le 7-odst. delež. Vso opeko prodajo na domačem trgu. Pred petimi leti so napeljali plin in razširili sušilnico, karjih je stalno okrog 150.000 ameriških dolarjev.

Sedaj je najhujše za njimi, saj so odplačali že večino kreditov. "V tem času smo si pridobili dragocene izkušnje obnašanja v kriznih obdobjih, ki jih bomo prav gotovo potrebovali tudi v bodoče, saj se bodo pogosto poslovanja z vključevanjem v evropske tokove ob preveč liberalni politiki le še zaostrili," je prepričan direktor Opekarnice Zalog Jože Žunič. Najpomembnejše je, da podjetje s 52 zaposlenimi dela naprej in s tem nadaljuje s stoletno tradicijo opekarnarstva na tem območju. Vse to pa so dosegli z varčevanjem in racionalizacijo poslovanja na vseh področjih, kar je občasno povzročalo tudi nezadovoljstvo nad delavci.

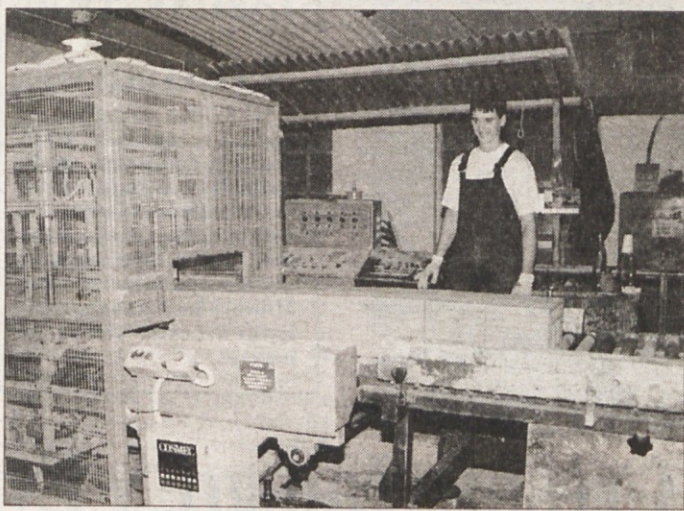
Čeprav so lansko leto zaključili z ugodnim poslovnim rezultatom,

DOLGOTRAJNE SUŠE JE KONEC - Kar nekaj tednov je trajalo sušno obdobje brez padavin in tako pošteno osušilo suhokranjske vodnjake. Krajanom in kmetom, ki so zaradi pomanjkanja deževnice tudi najbolj prizadeti, so kot vsa leta doslej pomagali tudi žužemberški gasilci. Kar precej vasi na levem bregu reke Krke je še brez vodovoda: vse vasi na kriški planoti, ajdovski planoti in tudi vasi Cvilbel nad Žužemberkom še nimajo vode. Poveljnik Jože Papež (na sliki), ki vozi gasilsko cisterno, je povedal, da vozijo vodo tudi ob nedeljah in po osem voženj na dan. Pomagajo mu tudi Marjan Bende, Robi Longar in Jani Struna, vsi člani gasilskega društva Žužemberk. (Foto: S. Mirtič)

OB 90-LETNICI TONETA LAVRIČA - Šmihelski gasilci so v imenu njihovega veterana in častnega predsednika njihovega društva Toneta Lavriča prejeli četrtek pripravili v tamkajšnjem gasilskem domu svečanost za njegov 90. rojstni dan. Tone Lavrič se je rodil 20. avgusta leta 1908 v Podlipi v Suhi krajini. Končal je srednjo pomorsko šolo in pridobil čin podporočnika. V gasilski vrsti je stopil leta 1952, je nižji gasilski častnik 1. stopnje in imetnik številnih gasilskih in drugih odlikovanj. Pod njegovim vodstvom je bil zgrajen tudi sedanji gasilski dom. K visokemu jubileju so mu čestitali: novomeški župan Franci Koncilija, predsednik novomeške gasilske zveze Alojz Muhič, predstavniki krajevne skupnosti Šmihel, tamkajšnje KO RK, predstavniki Vodne skupnosti Dolenjske in seveda šmihelski gasilci. Čestitkam se pridružuje tudi Dolenjski list. (Foto: J. Dornič)

PRI ODREZU - V zaloški Opekarni so v minulem letu poskrbeli za nekaj posodobitev v proizvodnji, med drugim tudi za novo odrezalno mizo, s čimer so izboljšali kvaliteto njihove opeke. (Foto: J. D.)

Prve dirke petelinov

Praznovanje jernejevega

ŠENTJERNEJ - V petek, 28. avgusta, od 12. do 19. ure bo na igrišču finalni turnir v malem nogometu za pokal šentjernejske občine, v športni dvorani pa bo ob istem času ženski rokometni turnir za prehodni pokal občine Šentjernej. V istem času bo na igrišču Branka Rudna tudi teniški turnir. Ob 20. uri bo pred občino slavnostni koncert mestne godbe Kamnik, ob 21. uri razglasitev športnika in športnice za leto 1997 ter podelitev občinskih Bloudkovih priznanj, ob 21.15 zabavni večer z ansamblom Magnet, plesno skupino Harlekin in pevko Simono Weiss.

V soboto se bo ob 7. uri začel Jernejev sejem, ob 10. uri bo na sejmšču koncert godbe iz Poljčan, v centru Šentjerneja pa koncert godbe iz Kamnika; ob 10. uri bodo prvič pripravili dirko in izbor najlepših petelinov, ob 11. uri prelet balonov. Ob 15. uri bo položitev temeljnega kamna za nov Krkin obrat Beta, ob 16. uri slavnostna seja občinskega sveta. Ob 16.30 se bo na trgu pričel skupni koncert pihalnih orkestrrov iz Poljčan, Kamnika, Kostanjevice in Šentjerneja; ob 17. uri bo povorka šentjernejskih društev, ob 18. uri kronanje kralja petelinov, podelitev občinskih nagrad idr. Ob 24. uri bo ognjemet.

NUJNA DELITVENA BILANCA

ŠENTJERNEJ - Na šentjernejski občini se zavedajo, da je bilo v tem mandatnem obdobju še najmanj narejenega na področju delitvene bilance z nekdanjo skupno občino Novo mesto. Potem ko so bile za rešitev tega problema imenovane posebne komisije, je bilo narejenega še najmanj. V Šentjerneju upajo, da bo k dogovoru med občinami pomagal zakon o delitveni bilanci, ki je trenutno v pripravi. Radi bi namreč, da se ta problem reši čim prej, saj potrebujejo za vsako že najmanjšo dokumentacijo, gradnjo ipd. soglasje vseh občinskih svetov.

TEMELJNI KAMEN ZA TOVARNO KRKE

ŠENTJERNEJ - V soboto, 29. avgusta, bodo v Šentjerneju položili temeljni kamen za gradnjo novega Krkinega obrata, od katerega si v Šentjerneju veliko obetajo, saj imajo še vedno zelo veliko brezposelnih občanov. Tega dne bo tudi podpis sofinancerskega sporazuma med občino in državo ter občino in Telekomom, Elektrom in novomeško Komunalo kot sofinancerji pri izgradnji šentjernejskega križišča. Zahtevna investicija bo stala okrog 400 milijonov tolarjev, z deli pa naj bi začeli še letos. V teh dneh prihaja v Šentjernej tudi Zavarovalnica Triglav, ki bo v prostorih občinske stavbe odprla svojo pisarno.

Ravnatelj petnajsto leto

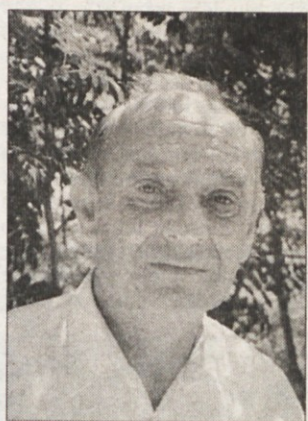
Jože Hribar uspešno vodi osnovno šolo na Prevolah

RATJE PRI PREVOLAH - Prevoljski osnovni šoli, ki letos šteje 68 učencev, že 15 let ravnateljuje Jože Hribar, ki je na Dolenjskem eden redkih ravnateljev s tako dolgim obdobjem. Živi v majhni vasi v Ratje, nedaleč od Prevol.

Ravnateljsko mesto so mu na OŠ Prevole ponudili že v začetku poučevanja, vendar ga ni hotel sprejeti, saj so na njem poučevali še učitelji, ki so učili njega. 18 let je na tej šoli zato poučeval njemu najljubša predmeta, matematiko in fiziko. Ravnateljski stol je zasedel pred 15 leti, zaradi pogoste službene odsotnosti je opustil poučevanje matematike, uči pa še tehniko.

"Ob začetku mojega ravnateljstva je bila krajina zelo sušna, Hribar ni imela nobenega metra asfalta, že prvo leto, ob 35-letnici šole, pa so mimo šole položili 700 metrov prvega asfalta v Suhi krajini. Potekala so tudi prizadevanja za telefon, ki smo ga dobili pred sedmimi leti. V tem času smo delno posodobili šolo, ki žal še nima telovadnice," je dejal Jože in dodal, da je šola močno povezana s krajanom. Brez tesnega sodelovanja uspehov ne bi dosegli.

Jože je ponosen na uspehe prevolskih šolarjev na mnogih tekmovanjih, pa tudi na to, da

Jože Hribar

se v času njegovega ravnateljstva na tej šoli pripravila na strokovni izpit že trindvajseta učiteljica. To tudi njemu prinaša več dela, sicer pa Jožetu tako in tako ostaja malo prostega časa. Niti več kot 15 dni dopusta na leto ne izkoristi, tako je vpet v sodelovanje šole in šolskega okoliša, ki doživlja usodo demografsko ogroženih predelov Slovenije. Tudi zavoljo tega preživi mnogo koristnih uric v svojem vinogradu, da lahko učencem pove o kmetijstvu več, kot jim povedo zgolj knjige.

ANDREJA JERNEJČIČ

Ena gospa je rekla, da z začetkom šolskega leta v Novem mestu naraste tudi prodaja mamil. Novomeške srednješolke menda z njimi obilno preskrbujejo dealerji iz krškega konca.

NAJPREJ TOČA, POTEM ŠE SUŠA

ŠENTJERNEJ - Neurje s točo, ki je na šentjernejskem koncu dvajseto leto, je na koncu prejšnjega meseca, na poljsčini, v sadovnjakih in vinogradih povzročilo za okrog 500 milijonov tolarjev škode. Najbolj prizadete kraje je obiskal tudi kmetijski minister Ciril Smrčlj. Na šentjernejski občini, kjer jo o naravni ujmi zelo hitro obvestijo vse pristojne službe, za vsak slučaj pa so opustošenje tudi sneli in dokumentirali, upajo, da bodo najbolj prizadeti le dobili pomoč od države. Bojijo pa se, da bi dodatno škodo naredila še suša. Občina na leto nameni iz proračuna za kmetijstvo okrog 10 milijonov tolarjev. Letos pa so skoraj ves denar že porabili za reševanje semen, za subvencije in popravilo gozdnih cest.

Suhokranjski drobiž

PINOCCHIO V ŽUŽEMBERKU - V soboto, 29. avgusta, bo v gradu v Žužemberku nastopila znana otroška vokalna skupina Pinocchio. Koncert z modno revijo se bo pričel ob 20. uri. TD Suha krajina posebej vabi najmlajše obiskovalce.

NASVIDENJE, ŠOLSKE KLOPI - Konec šolskega leta je med šolske klopi v šoli na Ajlovcu še zadnjič kot učiteljica stopila Marija Rozman. Dolga leta je poučevala otroke na ajdovski šoli in njen pomemben prispevek k napredku šole spoštujejo vsi nekdanji učenci in tudi krajan. Marija Rozman tudi v pokolu govorice dela ne bo manjkalo, potreba pa jo bodo tudi njeni izdelavci in sodelavci s katerimi je dolga leta z ljubeznijo opravljala pedagoško delo.

"SUHI" SLAPOVI - Prelepi lehkakovi slapovi so na reki Krki najlepši prav na Dvoru. Zaradi suše so ostali brez vode, le manjši del uide mimo zapornice podzemljina, ostali del pa za potrebe poljenja postvi prevzame ribo-mlina. Mladi so tik pod pragovi postavili skakalnice, s katere so poletje skakali v Krko. Na sliki: Aleš Repar skače 8 m globoko. (Foto: S. M.)

Kolpa letos ni ogrožala zdravja kopalcev

Vendar ena najčistejših slovenskih rek ni bila primerna za pitje

ČRNOMELJ, METLIKA - Z Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto so konec julija, torej na vrhuncu kopalne sezone, na osmih mestih vzeli vzorce vode iz Kolpe, da bi ugotovili primernost reke za kopanje. Takšne analize opravljajo že vrsto let, letošnji rezultati pa so bili podobni tistim iz preteklih let.

Vzorce vode so vzeli pri Madronici v Prelesju ter na kopališčih ali v kampih v Vinici, Adlešičih, Gribljah, Podzemlju, Primostku, Metliki in Zelebeju. Mikrobiološka analiza je pokazala, da je bila zaradi povečanih količin koliformnih in fekalnih bakterij Kolpa neustrezna za kopanje v Vinici (vzorec je bil vzet na jezu pri Benetičevem mlinu) ter v Zelebeju. Kemična analiza pa je pokazala ustreznost vseh vzorcev, razen vzorca, vzetega na metliškem kopališču, in sicer zaradi nekoliko presežene zasičenosti s kisikom. Vendar pa so na Zavodu za zdravstveno varstvo poudarili, da rečna voda letošnje poletje ni ogrožala zdravja kopalcev, ni pa bila primerna za pitje. Zato so priporočili, naj v večja kopališča in kampe napeljejo pitno vodo za uživanje in tuširanje ter uredijo sanitarije.

M. B.-J.

OBVESTILO VETERINARJA

Stranke obveščam, da bom od 1. septembra dalje dosegljiv na mobitelu št. 041/749-455.

Veterinar ANDREJ PLUT
Kočevje 23
8340 ČRNOMELJ

SPRAVILO KORUZE

ČRNOMELJ - Društvo kmečkih žena Črnomelj vabi na družabno prireditev, ki bo v nedeljo, 30. avgusta, ob 14. uri pri gasilskem domu na Otovcu pri Črnomlju. Članice društev kmečkih žena iz Bele krajine bodo v obliki tekmovanja prikazale, kako so nekoč pospravljali koroze.

- Vzrok vseh vojn so tatinske skomine. (Schopenhauer)
- Svetu vladata da in ne. (Beneški pregovor)

Črešnjevčan gre v Evropo s koso

Miro Jakša je tako v Avstriji kot v Nemčiji na tekmovanju koscev med Slovenci zasedel drugo mesto - V tujini veliko spoštovanje do prvkov v košnji - Zanimiva tekmovalna kosa

ČREŠNJEVEC - Miro Jakša s Črešnjeva pri Semiču se je moral naučiti kositi, saj si na razgibani in s kamnom posuti zemlji okrog vasi ni vedno moč pomagati s kosilnico. Dobrega učitelja pa je imel v očetu Jožetu, ki je nekdaj veljal za enega najboljših koscev v vasi. Tako se je Miro že leta 1980, ko mu je bilo 17 let, dobro odrezal na slovenskem tekmovanju v košnji.

Ko so imeli lani na bližnjem Cerovcu tekmovanje v žetvi rži in košnji, je bil prvi. Tako je bil v okviru Zveze podeželske mladine Slovenije povabljen na avstrijsko državno prvenstvo v košnji v Zeleznou Kapljo, kjer so se Slovenci pomerili kot gostje. Miro je vzel s seboj svojo koso. Navajen je bil kos, dolgih od 60 do 85 centimetrov, tam pa je prvič videl tekmovalne kose, ki so merile 110 do 135 centimetrov. Seveda se je takoj navdušil nad njimi, ker pa jih v prosti prodaji ni moč kupiti, so mu prijazni Avstrijci ponudili pomoč in mu koso naročili iz tovarne.

Avgusta lani je bilo evropsko tekmovanje koscev na Bavarskem. Ker v Sloveniji ni bilo izbirnega tekmovanja, se je zbralo deset slovenskih koscev in odpotovalo v Nemčijo. Med njimi je bil tudi Jakša, ki je pred tem v Avstriji med Slovenci zasedel 2. mesto. Na evropskem prvenstvu, kjer se je

poleg Slovencev pomerilo še po deset koscev iz Avstrije, Nemčije,

Miro Jakša s svojo tekmovalno koso vzbuja povsod, kjer se z njo pojavi, veliko pozornost.

M. BEZEK-JAKŠE

Zemeljskih štokelj se drži smola

Par štokelj, ki si je na električnem stopu pred Gregoričovo hišo v Zemlju spletel gnezdo, že dve leti brez mladičev - Zlomljen kljun enega od staršev, jajca in mladiči pod gnezdom

ZEMELJ - Po obsojanju vrednem dogodku, ko je nekdo ustrelil štokljo na Selih pri Dragatušu, so se oglasili številni ogorčeni ljudje, nekateri pa so se hkrati pohvalili, da štoklje gnezdiijo tudi v njihovih vaseh. Tako sedaj zagotovo vemo, da imajo štoklje v Beli krajini gnezda še v Gribljah, na Krasincu in v Zemlju. Prav zgodba o zemeljskih štokljah pa ni nič manj žalostna kot dogodek v Selih.

Spomladi 1994 si je par štokelj za svoje domovanje izbral električni stop pred Gregoričovo hišo v Zemlju. V nekaj dneh je bilo spleteno gnezdo, konec maja pa sta pokukala iz jajc dva mladiča. Enaka zgodba se je ponovila še dvakrat, lani spomladi pa, ko je samica že znesla jajca, je Lojze Gregorič na polju zunaj vasi našel enega od staršev. Žival je že razpadala, opazil pa je, da je imela zlomljen kljun. Lojzetova mama Tončka sumi, da ji je kdo pomagal na oni svet, domneva pa, da je z jajci ostala samica. A očitno jih

je, ko je spoznala, da je izgubila partnerja, zmetala iz gnezda, kajti Lojze je, ko je kosil pod gnezdom, našel lupine. Potem si je našla drugega partnerja in konec lanskega avgusta z njim odletela na jug.

Tončka se je bala, da bo zaradi tega neprijetnega dogodka letos gnezdo ostalo prazno. "Ves marec sem pogledovala proti gnezdu. Toda štoklje so še vedno priletele 31. marca ali 1. aprila in tudi letos je bilo tako. Vendar je letošnja zgodba še bolj žalostna od lanske. Ko so se štokljice že izvalile, so

Tončka Gregorič

se hotele druge štoklje polastiti gnezda naših štokelj. Bitka ni bila prav nič prizanesljiva, in ko je Lojze kosil pod gnezdom, je spet lahko ugotovil le, da je vseh pet mladičev obležalo na tleh, in lahko jih je le še pokopal," pove Gregoričeva.

Ker sicer skrbni par štokelj nima koga hraniti, prihaja v gnezdo na Gregoričevem dvorišču le še prespat. Tončka pa bo prihodnjo pomlad zopet s strahom pogledovala proti gnezdu, ali se bodo njihove štoklje vrnile. A ne le to, rada bi, da bi bilo v gnezdu zopet kaj naraščaja!

M. BEZEK-JAKŠE

RECITAL NA ČEMBALU

ČRNOMELJ - V petek, 28. avgusta, bo ob 20.30 v novi dvorani črnomeljskega pastoralnega centra zadnja prireditev tukajšnjih poletnih prireditev z naslovom Poletje v Črnomlju. Tokrat se bo z recitalom baročne glasbe na čembalu predstavil Luca Ferrini iz Trsta.

GLOBOKO GRLO - Z iztekajočim se poletjem se zaključujejo tudi metliške mednarodne poletne kulturne prireditev "Pridi zvečer na grad". Na predzadnji prireditvi minulo soboto je gledališče Rupet Marovt nastopilo s terapevtsko detektivko Globoko grlo, moderno priredbo pravljice o Rdeči kapici. Andrej Rozman-Roza, Žiga Saksida, Janez Habič in Vili Lamovšek so z odlično igro, komunikacijami s publiko in številnimi presenečenji prrsčno zabavali metliško publiko. (Foto: M. B.-J.)

Učenci ene šole na štirih koncih

V osnovni šoli Loka se že vrsto let spopadajo z velikimi prostorskimi težavami

ČRNOMELJ - Tukajšnja osnovna šola Loka se že od svojega nastanka pred devetimi leti srečuje s prostorskimi težavami. V matični šoli je imela namreč dopolne v glavnem dovolj prostora le za predmetno stopnjo, medtem ko so imeli pouk na razredni stopnji bodisi v sosednji srednji šoli ali v popoldanskem času.

Ker so v srednji šoli zadnja leta širili program, so lahko dali v našem vedno manj učilnic. Rešitev so v osnovni šoli pred štirimi leti našli v podružnični šoli v Adlešičih, kamor so začeli iz Črnomlja voziti učence nižjih razredov. Ker je bila prostorska stiska vse večja, so v lanskem šolskem letu začeli

voziti iz matične šole učence dveh oddelkov 4. razreda še v podružnično šolo v Griblje. Učenci dveh kombiniranih oddelkov gribeljske šole pa so zato morali obiskovati pouk popoldne.

V začetku prihajajočega šolskega leta so prostorske težave v Loka podobne lanskim. Res, da bosta dva oddelka manj, vendar pa jim bosta tudi v srednji šoli od nekdanih sedmih tokrat na voljo le še dve učilnici, medtem ko bodo prihodnje leto izgubili še ti dve. Organizacija pouka v tej osnovni šoli je še toliko težja, ker se kar trije od štirih učencev v šolo vozijo. Poleg tega tudi staršem gribeljskih otrok ni najbolj po volji, da mora njihov naraščaj v lastni vasi obiskovati pouk popoldne, in to v šoli, ki so jo nekdajkrat že poskušali zapreti. Zato so letos odločno povedali, da takšna rešitev velja le še za to šolsko leto, v prihodnje pa popoldanskega šolanja za svoje

otroke ne bodo več dopustili. Ker pa je očitno, da v matični šoli dodatnega prostora pač ni moč najti, razen če se ne bi odločili za popoldanski pouk, je edina možnost, da pohitijo z gradnjo prizidka. Kot je povedala ravnateljica

• ŠTIRI LOKACIJE - V prihajajočem šolskem letu bo imelo v matični stavbi osnovne šole Loka dopolne pouk 14 oddelkov, popoldne pa trije. Dopolne bodo imeli pouk še: dva oddelka v srednji šoli, trije oddelki matične šole in štiri oddelki podružnice v podružnični šoli v Adlešičih ter dva oddelka matične šole v podružnični šoli Griblje. Dva kombinirana podružnična oddelka pa bosta imela v Gribljah pouk popoldne. Kar 77 odst. učencev je vozačev, to pa še otežuje organizacijo pouka.

OŠ Loka Danica Pucelj, poteka priprave na gradnjo prizidka po načrtih, oktobra pa naj bi položili temeljni kamen.

M. BEZEK-JAKŠE

SREČANJE BELOKRANJCEV IN DOLENJCEV - Društvo kmečkih žena in deklet iz Zilj je preteklo soboto pripravilo že tretje srečanje narodnozabavnih ansamblov in harmonikarjev Dolenjske in Bele krajine. Številne obiskovalce so zabavali ansambli Jožeta Kuplenka, Šum, Brodniki, Mladi Dolenjci, Smo prijatli, trio Kristal in duo Lan. Predstavilo se je tudi osem harmonikarjev, in sicer Rok Hanov, Ivo Dražumerič, Alen Kodrič, Sandi Ravbar, Aleksandra in Robert Frelih (na fotografiji) ter sedemletni Dejan Vene in petletni Gregor Gramc. Pridružil se jim je še ljudski pevec in godec Franc Šutej-Jazo. (Foto: M. B.-J.)

Sprehod po Metliki

PRIREDTV, NA KATE-RIH NASTOJAJO domače skupine, so v Metliki dobro obiskane. Folkloristi, godbeniki, Pojke steljce, oktet Vitis in še kdo drug vedno napolnijo prireditveni prostor, saj so med gledalci srdomniki in prijatelji nastopajočih. Organizatorji kulturnih fešt zdaj razmišljajo o tem, da bi v mestu ustanovili simfonični ali godalni orkester in tako ob izvajanju "resne" glasbe ne bi bilo na odru več glasbenikov kot v dvorani gledalcev, kar se redno dogaja. Kri ni voda, četudi bi bilo pohvalno in razveseljivo, da (nekateri) krajani pridejo na predstavo tuji takrat, ko ni na odru nihče od njihove žlahte.

BRANKO ČULIG, PREDSEDNIK nogometnega kluba Kolpa iz Podzemlja, se trudi, da vse pretege, da bi klub dobil javno, ugled in dobre možnosti za delo. Pod njegovim predsedništvom so dogradili klubski dom in uredili njegovo okolico, kar niso mače solze. Predvsem je bilo treba izvržati denar, ki ga občina za športno dejavnost ne deli v veliko žlico. Čulig je uspešen podjetnik, ki je v vrtnarju za cvenkom gotovo potrkal na mnoga vrata, in kar je najvažnejše: za njimi sedijo ljudje, ki se radostijo ob uspehih podzemeljskih žogobrcv.

Črnomaljski drobci

ŠTOKLJE - V dragatuški osnovni šoli z grozo ugotavljajo, da že nekaj let strmo pada število učencev. Večkrat je bilo že slišati pripombe Dragatuševcev na račun "tistih v Črnomlju", ki da niso pripravili zadidnega načrta, po katerem bi bilo moč v Dragatušu graditi. Zato si mlade družine, namesto da bi ostale v domači vasi, odhajajo spletat gnezda drugam. Vendar so v resnici vse to zgolj natolcevanja. Vzrok, da v Dragatušu ni naraščaja, tiči povsem drugje. V Dragatušu je namreč pred leti gnezdil par štokelj. A ko je bil eden od staršev poven, se štoklje niso več vrnile v Dragatuš. In kdo naj potem sedaj nosi otroke?

LAHINJA - Akademski slikar Robert Lozar, ki je zadnja dva tedna vodil v Črnomlju poletno likovno delavnico mladih ustvarjalcev, je moral oni dan do zadnjice zabresti v Lahinjo. Enemu od nadebudnežev je namreč vetrič odpihil v reko slikarsko desko z umetnino vred. Robert je imel še srečo, da ga ni videl očec Stane, znani ribič in še večji ekolog. Utegnil bi namreč pomisliti, da kakšen nepripravljen onemnažuje njegovo ljubljeno reko.

KONOPLJA - V Vinici so za skrbljeni, ker so zvedeli, da se v kraju pojavljajo mamila. Tudi vest, da so v viniški okolici odkrili dva nasada konoplje, ni nanje delovala nič kaj spodbudno. Toda zakaj takšna panika? V Semiču izdelujejo pivo iz konoplje, pa se zaradi tega prav nihče ne meče na trepalnice.

Semiške tropine

PO PASJE - Po besedah letošnje oskrbnika Iskrinega kopališča na Primostku (in po mnenju številnih obiskovalcev), bi bilo kopališče nujno potrebno obnove. Toda ne ve, če bo za to dovolj denarja. Prav pa bi bilo, da bi si do naslednjega poletja v semiški Iskri odtegnili od ust vsaj toliko denarja, da bi na kopališču postavili tablo, da je psom prepovedan vstop na prostor, kjer se v sicer pasjih dneh iščejo osvoboditve ljudje. Kopalci si namreč ne želijo, da bi se ponovili letošnji pripetljaji, ko so nekateri tisto dne, povezanih s psi, vzeli preveč dobesedno, in se celo med kopanjem in poleževanjem na reki nem bregu niso mogli ločiti od hišnih ljubljencev. Predvsem pa si kopalci ne želijo, da bi na njihove pripombe, ker so pasje mrene - ne da bi bile na vrvi - obohavale otroke, se kopale med ljudmi in po njih otrsale svoje mokre kožuhe, lastniki brezbrilno odgovarjali: "Kaj se vendar razburjate, saj so psi čistejši od vas!"

GROZDJJE - Ko so Semičani zvedeli, da bo na zadružnem sejmu na novomeškem Grabnu, ki bo od 4. do 7. septembra, tekmovanje za najtežji grozd, so se grozili, da bodo organizatorje tekmovanja tožili. Zgodnje trgatve na semiškem koncu res niso patentirali, vendar je bilo doslej vsem znano, da začnejo Semičani trgati grozdje, ko začne komati dobivati barvo. Potem pa jim na nekem novomeškem sejmu začnejo hoditi v zelje (beri v zeleno grozdje!).

Število blokiranih se je ustalilo

Naraščanje blokacij se je ustavilo, vendar na visoki ravni - Povprečni mesečni znesek blokacij znaša okoli 1,5 milijarde tolarjev - Največ majhnih podjetij

KOČEVJE - Število blokacij na območju kočevske agencije za plačilni promet se v prvem polletju letos v primerjavi z lani ni bistveno spremenilo. Po izrazitem naraščanju v zadnjem četrtletju 1996 se je naraščanje zneska blokacij lani ustalilo, v šestih mesecih letošnjega leta pa se je gibalo na skoraj nespremenjeni nivni 1,5 milijarde tolarjev.

Na območju občin Kočevje, Ribnica, Loški Potok in Osilnica je bilo v povprečju skupno blokiranih 134 podjetij, in sicer 98 v Kočevju, 41 v Ribnici in 3 v Loškem Potoku, medtem ko v Osilnici ni bilo podjetij z blokiranim žiro računom. Skoraj 72 odstotkov celotnega zneska blokacij je skoncentriranih v kočevski občini, Ribnica je udeležena z 18,5

odstotka in Loški Potok z 9,7 odstotka. Kljub temu da je znašal povprečni mesečni znesek blokacij v Loškem Potoku le 151 tisoč tolarjev, je bil v primerjavi z enakim obdobjem lani prav tu izkazan največji porast, občina Kočevje, kjer je povprečni mesečni znesek blokacij v višini okoli 1,1 milijarde tolarjev sicer še vedno visok, pa izkazuje padec

vrednosti povprečnega zneska blokiranih sredstev.

Med blokiranimi je bilo v povprečju 117 zasebnih pravnih oseb, ki so bile pri povprečnem znesku blokacij udeležene s 94 odstotki, po številu zaposlenih pa le z 11 odstotki, kar pomeni, da najdemo večino blokiranih sredstev pri majhnih zasebnih družbah z enim zaposlenim ali brez zaposlenih. V vseh pravnih osebah z blokiranimi žiro računi je bilo v povprečju zaposlenih 1447 delavcev, od katerih jih je bilo največ, in sicer 955, v Ribnici, 462 v Kočevju in 30 v Loškem Potoku. Največ blokiranih podjetij (61 odst.) je s področja trgovine, popravila motornih vozil in izdelkov široke potrošnje. Več kot leto dni je imelo neprestano blokirani žiro račun 91 podjetij, kar je 68 odstotkov vseh blokiranih. V stečajnem postopku je bilo 13, lani pa 12 podjetij.

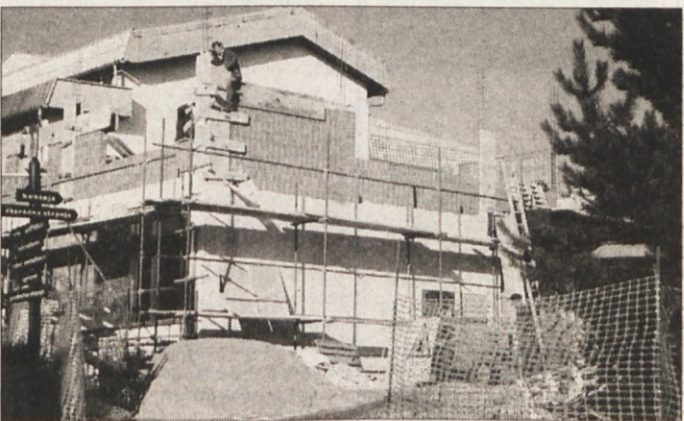
M. LESKOVŠEK-SVETE

JUBILEJ PGD MOZELJ - Z občinskim gasilskim tekmovanjem članov in članic v suhi vaji z motorno brizgalno in razvijanjem cevovoda, katerega se je udeležilo 17 desetih iz vse občine, so v nedeljo v Mozlju proslavili 100-letnico delovanja tamkajšnjega prostovoljnega gasilskega društva. Med člani je prvo mesto zasedla desetina iz Stare Cerkve, med članicami pa gasilke iz Dolge vasi. Zaključne prireditve na igrišču pred šolo, kjer je kočevski župnik Marjan Lampert blagoslovil vozilo, črpalko in nov prapor, so se poleg donatorjev in gasilcev iz vseh kočevskih društev udeležili tudi gasilci iz obkoljskega hrvaškega kraja Plešči. Prireditve so popestrili člani gasilske godbe iz Predgrada. (Foto: Milan Glavonjič)

VAJA OB PREVZEMU NOVEGA VOZILA - Leta 1995 so člani PGD Ribnica začeli novoletno akcijo "Gasilski koledar v vsako gospodinjstvo!" Že na začetku so obiskali številne podjetnike in obrtnike ter večja podjetja, a saj se odzvala le peščica (30). Hkrati so gasilci pri občanah našli tudi večji odziv. Tako so v treh letih krajani prispevali okrog 3 milijone tolarjev, podjetja nekaj več kot 500 tisoč tolarjev, razliko do 5.100.000 tolarjev, kolikor je stalo vozilo z nadgradnjo za orodje, pa so primaknili gasilci sami z opravljanjem številnih del. Posebno opremo za reševanje, škarje za rezanje, razpiralo za razpiranje pločevine in agregat za pogon teh orodij ter ifeks za gašenje, je nabavila občina, denar za drugo nepogrešljivo opremo je zagotovila država. Skupna vrednost vozila in opreme znaša 8,5 milijona tolarjev. Ob prevzemu pomembne pridobitve so na Kolodvorski ulici uprizorili reševalno akcijo, pripravili parado gasilcev iz Ribnice, Loškega Potoka in Velikih Lašč, dekana Maks Ipavec in Alojzij Dobrovoljc pa sta blagoslovila gasilski dom, vozilo in premična vhodna vrata. Štirin članom, ki so gasilstvu zvesti več kot 35 let, so podelili plakete veteranov. Prejeli so jih: Anton Marolt, Peter Jecelj, Franc Grebenc in Anton Oblak, ki je že 47 let gasilec. (Foto: Milan Glavonjič)

V JESEN DO TREH PREPOTREBNIH UČILNIC - Osrednja osnovna šola Primoža Trubarja v Velikih Laščah bo sredi oktobra pridobila tri prepotrebne učilnice za pouk na razredni stopnji. V zadnjih treh letih vpisuje redno po dva oddelka 1. razreda, kar je zelo razveseljujoče, zato je prostorska stiska vse večja. Da bo šola dobila tri nove učilnice, je zahtevalo veliko truda vseh odgovornih, predvsem pa občinskih svetnikov, podžupana in župana, ki se jim vodstvo šole javno zahvaljuje. Novi šolski prostori bodo omogočili prehod na posodobljeno izobraževanje, primerno za prihajajoče tretje tisočletje. Nova naloga je velik izziv za celoten kolektiv šole. Na sliki nova gradnja. (E. Z.)

Petletka Vitre

Jubilejno srečanje vitrašev je bilo na Trubarjevi domačiji

VELIKE LAŠČE, RAŠČA - Vitra-center za uravnotežen razvoj Cerknica je bila ustanovljena pred petimi leti. Na jubilejnim srečanju je njen direktor Bojan Žnidaršič povedal, da se je Vitra prvi dve leti ukvarjala predvsem z raznimi ustanovitelskimi zadevami, zbiranju pokroviteljev in denarja, v naslednjih treh letih pa so začeli z mednarodnimi delovnimi tabori urejati vasi na območju enajstih občin dežele suhe robe, na območju zahodne Dolenjske pa so delali največ v občini Velike Lašče ter Loški Potok, sicer pa so delali še v Cerknici in na Blokah. Vitra skuša ljudem pomagati tudi do dela in zaslužka, zato organizira razne oblike izobraževanja in tudi glede tega, kako tržiti naravne in druge lepote krajev.

Direktor Žnidaršič je povedal še, da bodo prihodnje leto organizirali podobna mednarodna delovna tabora v Kolpski dolini, in v Rutah na območju občine Velike Lašče.

Jubilejno srečanje na Trubarjevi domačiji je potekalo predvsem v obliki zabavnih iger brez meja, med vidnejšimi politiki pa se jih je udeležil le Tone Peršak, predsednik Demokratske stranke Slovenije.

J. PRIMC

- Mladost je čas setve. (Nemški pregovor)
- Je pač tako. Slovenci smo obsojeni na mentalno drugorazrednost. (Zdravstveni minister Jereb)
- Slovenci se nikoli ne naveličajo poudarjati, da spadajo v Srednjo Evropo, njihova notranja politika pa ima izrazit balkanski priokus. (Eastern European Monitor)

Nič več nezasedena šola

V klopi bo 1. septembra sedlo 83 učencev - V Osilnici lahko poučuje le en učitelj

FARA - Pred dvema letoma so nekateri starši iz Kočevske Reke odločno odklanjali prešolanje otrok v Fara, češ da je to nastavljena past za postopno ukinitje podružnične šole v Kočevski Reki, nekdanji in zdajšnji kočevski politiki pa naj bi tako oprali madež zaradi predimenzionirane šole v Fari. Lani sta šola in občina Kočevje posredovali pobudo javnosti preko javnih občil; kljub nekaterim nasprotovanjem je bil odziv zelo ugoden, saj so dobili 28 novih učencev. Letošnjih 13 prošenj staršev za prepis učencev iz Kočevske Reke, Stalcerjev, Kočevja, Livolda in Dolge vasi, čeprav so število učencev zvišali brez predhodnega obvestila, ni bilo prav nobeno presenečenje; starši so torej dojeli dobro namero ravnateljice Vere Cimprič o zagotavljanju ustreznih prostorskih razmer za nemoten pouk.

"Prebega" otrok pa niso z lahkimi srcem sprejeli v OŠ Ob Rinzi,

predvsem ne šestih učencev, ki bi morali pri njih obiskovati peti razred. Zaradi tega namreč ne bodo mogli organizirati štiri oddelke petošolcev, ampak samo tri, kar bo po njihovem lahko pomenilo spremembo statusa šole. Cimpričeva je povedala, da ni tako, in se pri tem sklicuje na Odredbo o pogojih za ustanavljanje javnih šol. "V podružnični šoli v Osilnici sta še vedno dva oddelka, ki skupaj štejeta 6 učencev. V letošnjem letu je ministrstvo za šolstvo zagotovilo denar le za enega učitelja. S pedagoškega vidika ni dopustno, da bi po enega učenca od 1. do 3. razreda in 3 učence 4. razreda poučeval en sam učitelj, ki bo moral imeti zanje kar 16 priprav. Kmalu se bova z osilniškim županom dogovorila o morebitni vožnji enega razreda v matično šolo," je povedala ravnateljica OŠ Fara Vera Cimprič.

M. GLAVONJIČ

Tabor "Naravni pojavi"

V Velikih Laščah študentje iz desetih evropskih držav

VELIKE LAŠČE - Na drugem delovno-izobraževalnem taboru "Naravni pojavi", ki ga organizira študentski tabor Brest iz Ljubljane, je sodelovalo 20 študentov iz Španije, Portugalske, Grčije, Švedske, Danske, Poljske, Romunije, Hrvaške, Italije in Madžarske pa tudi 13 slovenskih študentov.

V desetih dneh so študentje označili 34 km sprehajalnih in učnih poti v Rutah in okolici, ki gostom odkrivajo vrsto prekrasnih kotičkov Rut, včasih neznanih tudi domačinom. K pripravam za tabor so veliko pripomogli župan občine Milan Tekavec in predstavniki Gozdnega gospodarstva iz Velikih Lašč, zlasti Brane Brinc in domačin Manfred Deterding.

Študentje so bivali in se prehranjevali na osnovni šoli Primoža Trubarja v Velikih Laščah, kjer so udeležencem predstavili tudi občino in njene zanimivosti. Med drugim sta jim Marija Zlobko in Lado Kovačič prikazala izdelovanje zobotrebcev, Tone Centa pa je poskrbel za seznanitev z ljudskimi plesi, običaji in pesmimi. Pravo doživetje za študente je bilo tudi srečanje pri družini Cimperman na Selu, kjer so spoznali izdelovanje lesenih žlic, vžiganje v les in značilno kulinariko.

Prijaznost ljudi v Rutah je bilo izredno doživetje za študente in osebno sem bil zares ponosen na prisrčnost, ustrežljivost in pristnost slehernega Rutarja, s katerim smo se srečali v teh dneh. Tabor je uspel v mnogih pogledih in cilji so bili v celoti uresničeni, zato se iskreno zahvaljujem vsem, ki so k temu pripomogli.

EDI ZGONC

KOVAŠKI MOJSTER SE NE DA - Jože Gačnik, 68-letni kovaški mojster s Ponikev v dobrepoljski občini ima dela čez glavo, čeprav je že sedem let v pokoju. Največ dela ima s popravili kmetijskih strojev. Vsega je vaje, a ga skrbi, ker med njegovimi najbližjimi ni več zanimanja za kladivo in nakovalo, kar pomeni, da bo po petih rodovih kovačev pri Gačnikovih kovaštvo, ki je bilo nekdanj cenjen poklic, izumrlo. (Foto: M. Glavonjič)

Ribniški sejem bo 6. septembra

Folklorne skupine iz vse Slovenije bodo nastopile na osrednji prireditvi v gradu

RIBNICA - Ob letošnjem že 23. tradicionalnem sejmu suhe robe in lončarstva, ki bo v nedeljo, 6. septembra, so vnovič "podpisani" trije nepogrešljivi organizatorji: domače Tursitično društvo, občina Ribnica in Pivovarna Union.

Tako kot že vsa leta velevajo sejsmaška pravila, se bo osrednja prireditev začela ob deveti uri s sprevedom po glavni ulici. Posebnost letošnjega sejsmkega rajanja pa bo nastop več kot 250-glave množice plesalcev iz desetih folklornih skupin, ki bodo obiskovalce v poletnem gledališču ribniškega gradu od 11. ure dalje s pesmijo in plesom popeljali skozi vse slovenske pokrajine.

Ob 17. uri bo v grajskem letnem gledališču finale tekmovanja orja-

kov Slovenije. Ves dan pa bo v Škrabčevi ulici prikaz izdelovanja suhe robe; tudi tokrat bodo večje roke preizkušeni mojstrov od Dobropolja do Kočevja pokazale, kaj vse zmorejo. Organizatorji so tudi letos poskrbeli za številne spremljajoče prireditve, ki se bodo začele v četrtek, 3. septembra, ko bodo ob 18. uri v prodajni galeriji Toni odprli slikarsko razstavo domačega umetnika Dušana Matoha. V soboto 5. septembra, bo na Ugarju tradicional-

no regijsko tekmovanje oračev ter dvodnevno tekmovanje v ulični košarki na prakiernem prostoru ob zavarovalnici Triglav. Na sejsmki dan bo v Galeriji v Miklovi hiši na ogled razstava kipov Mirka Bratuše; gobarji se bodo predstavili v stari glasbeni šoli, čebelarji v stari banki, rejci malih živali v TVD Partizan, v gradu pa bo etnografska razstava "Suha roba pod ribniškimi krovci-današnji izdelki". Tudi tokrat prireditelji pričakujejo nekaj desetstisočglavo množico, bogato sejsmko rajanje pa bodo popestrili številni štanti narodno zabavna glasba in še kaj.

M. G.

OB BAZENU - Predsednik turističnega društva Višnja Gora Pavel Groznik (levo) in najemnik bazena Jože Gorše imata še nekaj načrtov. Med drugim predlagata, da bi v opuščeni kampu ob bazenu napravili teniška igrišča. Jože Gorše s ponosom pokaže izvide stalnih sanitarnih pregledov vode v bazenu, ki je bila celo poletje neoporečna. Temperatura vode je bila okoli 25 stopinj C, po zadnjemu deževju pa se je ohladila, tako da zadnje dni v njem ni prav veliko kopalcev. (Foto: I. V.)

SAMOKOLNICA - Danijel Barle alias Krjavelj je mojstrsko speljal družabne igre trebanjskih združenikov na Gorenjem Vrhu pri Primskovem. Celo nepričakovani izpad električnega toka ga ni presenetil, saj se je pojavil s svojim megafonom. V eni najbolj posrečenih iger, v samokolnici (moški, ki ga je za noge vodila partnerica, je moral v čim krajšem času po rokah "prehoditi" pot do kozarca vina, ga srkniti brez pomoči rok in se vrniti na izhodišče) je nekoliko presenetil par. Par je bil uren in možakar žejen, kot da je pravkar prišel z dopusta z vročega Paga in kot da bi malo prej zaužil znameniti zelo slani paški sir. (Foto: P. Perc)

V Boštanju še nič ne vedo o elektrarni

Krajevna skupnost dobiva premalo denarja - Kar naredijo, naredijo s smoprispevki

BOŠTANJ - Boštanj je letos praznoval 800-letnico prve omembe ter se ob tej priložnosti predstavljal tudi v lepi knjigi, ki prikazuje vse strani osemstoletnega življenja. Tokrat nas pot v Boštanj ni zanesla zaradi tega lepega jubileja, zanimal nas je sedanji utrip kraja, ki se počasi pripravlja na gradnjo druge iz verige hidroelektrarne na Savi.

"O tej zadevi na krajevni skupnosti vemo zelo malo, saj nas v tej fazi o dogajanjih nihče posebej ne obvešča. Kljub temu smo pred časom ustanovili komisijo, ki bo spremljala priprave na izgradnjo hidroelektrarne, za katero pa še niti ne vemo natančno, kje bo stala. Zato smo občini poslali dopis, v katerem zahtevamo boljše obveščanje ter sestanek s predstavniki Savskih elektrarn in direkcijo RS za ceste. Krajane namreč najbolj skrbi, kod bo potekala obvoznica, saj zaradi nje marsikdo ne more nič graditi tam, kjer bi želel, pa tudi sicer bi želeli, da se gradnja končno prične," nam

je povedal tajnik boštanske krajeve skupnosti Peter Simončič, ki ima svojo pisarno kar v prostorih prostranega gasilskega doma, kjer imajo v sejni sobi postavljeno tudi stalno razstavo del svojega rojaka kiparja in medaljerja Vladimira Stovička.

Tare jih pomanjkanje denarja, zato ga za asfistiranje krajevnih cest in ureditev oskrbe z vodo denar zbirajo s pomočjo samoprispevka. Sedanji se bo izteklet leta 2000 in nič ne kaže, da bi si lahko po tem letu kaj odahnil. Še veliko cest čaka na asfaltno prevleko, sedaj pa jih zlasti v hribovitih krajih, kot so

Bodeča neža pomagala Višnjjanom

Nekdaj zanemarjeni bazen zdaj skromno, a lepo urejen - Turistično društvo namerava jeseni urediti in označiti pot do najvišjega slovenskega lehnjakovega slapa

VIŠNJA GORA - Ko so pred leti Višnji Gori oziroma tamkajšnjemu turističnemu društvu zaradi neurejenega bazena podelili turistično bodečo nežo, je bilo predsedniku društva Pavlu Grozniku, ko je priznanje sprejel, zelo nerodno. Zdaj je drugače, bodeča neža je Višnjane vzpodbudila, bazen pa je danes skromno a lepo urejen in letošnje vroče poletje je nudil osvežitev številnim kopalcem. Turistično društvo Višnja Gora je letos že izpeljalo ali pa še bo številne akcije.

Višnjegorski bazen je eden izmed najstarejših v Sloveniji, in ko so ga pred 61 leti zgradili, je bil tudi eden izmed redkih v kraljevini, saj takrat niti Zagreb ni imel plavalnega bazena. 33,33 m dolgi in 12 m široki plavalni bazen je bil takrat velika pridobitev za mesto, da bi vzpodbudil razvoj turizma na Dolenjskem, pa ga je dal zgraditi ban dr. Marko Natlačen.

Bazen je bil kasneje večkrat prenovljen, pred dobrim desetletjem je dobil filtre, lani so prenovili dno, ki je že puščalo. Turistično društvo je bazen dalo v najem bratoma Goršetoma, ki sta vanj že precej vložila, tako da sta s tem plačala najemnino za nekaj let vnaprej. Predsednik turističnega

društva Pavel Groznik pravi, da želja društva ni, da bi z najemnino za bazen obogatelo, ampak da bi bil bazen urejen in dobro obiskan, skratka, da bi služil svojemu namenu.

Višnjegorsko turistično društvo je letos izpeljalo že nekaj odmevnih akcij. Tako so obnovili streho nad vodnjakom Konjšček, ob katerem je na kamnitih klopih nekdanji zasedal mestni svet, lepo so obnovili Valvasorjev vodnjak, ob 520-letnici mesta oziroma pridobitve mestnih pravic pa so pripravili vrsto prireditev, odprli prenovljeno mestno hišo, izdali zbornik V Višnjo Goro in pomagali pri organizaciji pohoda po Jurčičevi poti. Na pobudo Turi-

stičnega društva so letos ustanovili tudi planinsko društvo Polž.

Skupaj s sedanjimi lastniki v Čandkovi hiši (Janez Čandek, cerkveni pisec, med drugim avtor leta 1613 izdanega prevoda Evangelia inu Lystuvi) je turistično društvo postavilo vrsto razstav s kulturnim programom, pri čemer so dobro sodelovali tudi z nekaterimi Novomeščani. 26. julija so na god mestne patrone sv. Ane po dolgem času obudili sejem, ki ga želijo obdržati.

Tudi jeseni člani turističnega društva ne nameravajo stati križemrok. V Čandkovi hiši bodo postavili razstavo nizozemskega akademika slikarja Keesa van Eijcka, ki počitnice preživlja v Višnji Gori, urediti in označiti nameravajo pešpot do slapa potoka Kosce, najvišjega lehnjakovega slapa v Sloveniji, ki ga želijo zaščititi kot naravno dediščino.

I. VIDMAR

Jani Miklič tokrat boljši kot oče

21. tekmovanje 45 dolenjskih traktoristov v Slovenski vasi pri Šentrupertu v oranju najbolj številno v Sloveniji - Zmagoslavje družine Miklič z Gorenjih Kamenc

SLOVENSKA VAS PRI ŠENTRUPERTU - Preteklo soboto se je na 21. tekmovanju traktoristov Dolenjske v oranju in spretnostni vožnji na posestvu KPD Dob v Slovenski vasi pomerilo rekordno število - kar 45 tekmovalcev. Po besedah vodje Kmetijske svetovalne službe Trebnje Toneta Zaletla, ki je nosila največje breme organizacije uspele prireditve, se toliko tekmovalcev ni zbralo na nobenem podobnem regijskem tekmovanju v Sloveniji, zato bodo namesto dveh najboljše uvrščenih tekmovalcev na državno tekmovanje 5. septembra v Vipavo odpotovali štirje traktoristi.

Tako bosta v prvi ekipi Novomeščana: zmagovalec tokratnega tekmovanja, 20-letni Jani Miklič in njegov oče Janez, že prekaljeni traktorist z Gorenjih Kamenc, ki je tekmoval že na dveh svetovnih prvenstvih, te dni odhaja na SP traktoristov v Nemčijo kot trener Belokranjca Filaka in Premurca Zvera. V drugi ekipi dolenjskih traktoristov na državnem prvenstvu v oranju bosta člana ekipe Strojne krožka Temenica-Mirna, ki je bil tudi soorganizator 21. tekmovanja, 28-letni Alojz Kužnik iz Podlišca pri Dobriču in 29-letni Jože Verce iz Korit.

3. POHOD PO BARAGOVİ POTI

TREBNJE - Tukajšnja podružnica Slovenske ljudske stranke vabi vse častilce misijonarja Friderika Barage in ljubitelje pohodov na 3. pohod po Baragovi poti, ki bo v nedeljo, 30. avgusta. Pohod se bo pričel ob 8. uri pred trebanjskim motelom, zaključek pohoda pa bo ob 14. uri pri gasilskem domu na Občinah, kjer bodo pohodnike tudi pogostili.

Za prvo četverico najboljših oračev so se uvrstili Robi Znidaršič (SK Temenica-Mirna), Janez Virč (Novo mesto), Robert Pavlin in Franci Zalokar (oba Srednja kmetijska šola Grm), 9. je

Jerca Šantej spet med svojimi Sevnici

SEVNICA - V petek se je v svojo Sevnico znova, vihrava kot je, iz Ljubljane vrnil Jerca Šantej, slikarka ki ljubi rdečo barvo in jo s pridom tudi uporablja. Tokrat je v rdeče spremenila vseh petnajst stebrov grajskega atrija in, ne da bi posebej merila, so se dimenzije njenih elegantno ozkih slik, narejenih na lesomalu in povezanih s črno nitjo, neverjetno natančno ujemale z dimenzijami ste-

Jerca Šantej

brov. Le ena je izstopala, tista, sedem metrov in pol dolga, narejena na platno, ki je visela na grajskem stolpu. "Ne jaz, sam prostor jo je izkazal," je dejala Jerca in se hitela pozdravljati s številnimi znanci, ki so, ne meneč se za nekaj kapljic dežja, dodobra napolnili atrij sevniskega gradu. Nekaj malega je poleg cvička iz kostanjeviške kleti k dobremu razpoloženju gostov prispeval tudi pesnik, dramatik, režiser in gledališki igralec Andrej Rozman Roza (kartice 3x3), ki je s svojo terapevtsko dektivko Suho grlo marsikoga pripravil, da je po končani predstavi tudi sam podstavil kozarček pod pipo, ne da bi prav vedel zakaj.

J. Š.

MED NAJBOLJŠIMI - Takole je zastavil brazdo na 21. tekmovanju traktoristov Dolenjske v Slovenski vasi "bronasti" Alojz Kužnik iz Podlišca. (Foto: P. Perc)

bil Franci Ostanek (SK Temenica-Mirna), za njim pa sta z enakim številom točk (169) pristala traktorista Izidor Škrbina (SK Skopec-Sentjerne) in Andrej Muren (SK Temenica-Mirna).

Tudi na tekmovanju traktoristov v spretnostni vožnji je bila pomembna natančnost, poleg tega pa hitrost. Daleč najhitrejši med 13 tekmovalci je bil Robi Znidaršič (SK Temenica-Mirna), 2. je bil Rudi Ozimek, 3. pa Jože Verce. Glavni pokrovitelj 21. tekmovanja traktoristov Dolenjske v oranju in spretnostni vožnji je bila občina Trebnje, glavni sponzor pa M-Kmetijska zadruga Trebnje. Spretnostno vožnjo z dvoosno prikolico s traktorjem Zetor je sponzorirala KZ Krka Novo mesto. Pri organizaciji prireditve je sodelovala še ZOTK Novo mesto.

Trebanjski župan Lojze Metelko je v pozdravnem nagovoru spomnil na pregovor. "Kakršna setev - takšna žetev!" Od kakovosti oranja je v mnogočem odvisna višina pridelka, plug pa je največja pogruntavščina človeka, je Metelko spomnil na besede že pokojnega profesorja Vinka Sadarja, saj plug obrača in drobi zemljo, ne dela pa ji sile, kot ostali kmetijski pripomočki.

P. PERC

V AVTOMOBILU SKRIVAL PREPELICE

OBREŽJE - 13. avgusta je na mejnem prehodu Obrežje hotel z osebnim avtomobilom v Slovenijo tudi italijanski državljani, ki pri mejni kontroli ni pripravljen ničesar. Pri natančnejšem pregledu vozila pa so cariniki našli 32 kg mrtvih prepelice. Prepelice so bile skrite pod zadnjim sedežem, za predalom armaturne plošče in v zadnjem odbijaču vozila. Italijan je povedal, da je prepelice kupil od več lovskih družin na Hrvaškem, ptice pa je skril, ker da se je hotel izogniti plačilu carinskih in drugih dajatev italijanski carini. Cariniki so ptice in vozilo začasno zasegli in zoper Italijana uvedli postopek o prekršku.

Trebanjske iveri

SPET ŽUPAN - Trebanjski župan Lojze Metelko se je preteklo soboto izkazal kot sila poskočen možak, saj je bil glavni dopolnilec na regijskem tekmovanju traktoristov, popoldne pa na srečanju trebanjskih združenikov. Že pred uradnim začetkom sobotnega 21. tekmovanja dolenjskih traktoristov v oranju in spretnostni vožnji v Slovenski vasi je župan nakazal, da se morda njegova politična opcija z desnosredinske nagiba bolj k levo-sredinski. Tako sta ugotovila tudi pozhrtvovalni snemalec in kronist dogodkov iz trebanjske občine Janez Janežič z Mirne, čigar delo (mimogrede povedano) pri novomeškem Vašem kanalu očitno premalo cenijo, in radijski kolega s Studia D Lojze Bojanc. Metelkova roka je namreč dokumen-

tirano raziskovala levo zgornjo polovico postavne kmetijske svetovalke, po zatrevanju storilca samega le zato, ker je hotel prijeti bika, natisnjene na majici prikupne gospodične, za roge. Da ne bi slučajno kdo po tem prehitro sklepal, da se je sindrom Monice Lewinsky preselil v trebanjske loge... Tudi skrivnostni županov oddih v Umagu verjetno bolj spada k pripravam na jesenske volitve, ker izkušeni politični maček, kot je dvakratni poslanec Lojze Metelko, skuša pridobiti čim več glasov mlajših volilk in volilcev. Sicer pa, kot pravi, se razmišlja, ali bo sploh spet kandidiral. Zdi pa se, da kot vsi politiki pač nekoliko taktizira.

KONCERT BIG BANDA KRŠKO

SEVNICA - V okviru letošnje grajske poletja priredi Zveza kulturnih društev Sevnica koncert big Banda iz Krškega, in sicer bo v soboto, 29. avgusta, ob 20. uri v atriju sevniskega gradu. To bo prijeten večer revijske in plesne glasbe, latinske, funka in jazz rocka. Prodaja vstopnic bo uro pred koncertom. Upajmo, da bo več sreče z vremenom kot preteklo soboto, ko so morali v atriju predvideni koncert ciganske glasbe z ansambлом Šukar zaradi dežja preseliti v kulturno dvorano PDG Sevnica.

VSAKA PODOBNOST Z ZOBOTREBCE ZGOLJ NAVIDEZNA - V Krškem so se onidan odločili svojim meščanom popestriti nočno življenje, zato so pripravili "Poletno noč v starem Krškem", kjer pa so imela glavno vlogo mlada dekleta, ki so se potegovala za laskavi naziv lepote Posavja. Večina mladenk je bila res lepih, ni kaj, vendar so bila med njimi tudi takšna, ki bi gotovo imela mnogo več uspeha na izboru za miss Ribnice. Tamkajšnji rokodelci bi bili nad njihovim videzom nedvomno navdušeni in bi jih zagotovo lahko izbrali za svojo maskoto. S svojim izgledom bi namreč lahko predstavljala najbolj znane ribniške ročno narejene predmete - zobotrebce.

NOV VETER PRINAŠA NOVE VONJAVE - Še preden so dnevni časopisi in ostali mediji objavili, da je v krškem ICEC Vidmu prišlo do zamenjave lastnika in glavnega direktorja, so se iz te tovarna začele v okolico širiti tako čudne vonjave, da so vsi okoličani takoj zaslutili, da se za tovarniško ograjo dogaja nekaj zelo pomembnega. Smrdelo je, kot že dolgo ne, nekdo pa je dejal, da staro češko vodstvo najverjetneje sežiga svoje načrte in obljube o ekološki in tehnološki prenovi tovarne. Te so domačinom smrdle že ob prvi javni objavi.

Novo v Brežicah

TELEKOM NE POZNA SVOJIH NAROČNIKOV - Na Bizeljskem si že dolgo prizadevajo med svoje vinorodne grčice privabiti čimveč gostov. Poleg zlatih kapljic znajo ponuditi še kaj drugega, med ostalim spretnost v preteklosti, ki ga ponuja etnološki muzej Marije Sušnik. Ker pa omenjena gospa ni vedno doma, je priporočljivo, da ji predvsem večje skupine uro in dan svojega prihoda sporočijo po telefonu. Toda kdor misli, da je dovolj zavrteti le številko, objavljeno v telefonskem imeniku in turističnih prospektih, se moti. Telekom je muzeju pred dnevi tebi nič meni nič številko enostavno spremenil, o spremembi pa pozabil obvestiti tako gospe Sušnikovo kot svojo lastno službo informacij.

PLOČNIK GRADILI ŠESTINDVAJSET LET - V ponedeljek so se gradbeniki brežiške komunale lotili asfaltiranja pločnika ob Tovarniški ulici, ki povezuje največji brežiški trgovski center s spornim križiščem pri Petrolovi upravni stavbi. Samo delo ne bi bilo nič posebnega in niti ne omembe vrednega, ena podrobnost pa vendarle zasluži pozornost in morda celo objavo v Guinnessovi knjigi rekordov: tristo metrov pločnika so namreč po naročilu takratnega brežiškega IMV-ja pričeli graditi že davne 1972 leta, ko so položili robnike, asfalt pa je prišel na vrsto šele letos. V tem času so torej v povprečju zgradili tri centimetre pločnika na dan, in čeprav v tovarniški ulici že dolgo ni več nobene tovarne, je pločnik po naključju moral dokončati ravno nekdanji delavec v nekdanji tovarni prikolic - Branko Jerič.

OBČUTLJIVOST PA TAKA! - Znamenitost bizeljskega gradu nista le enkratni položaj in videz pa tudi gostoljubnost graščakinje gospe Klakočarjeve ne, čeprav zna postreči z odličnim prigrizkom in vrhunskimi vini. Prava posebnost gradu je njegova občutljivost za potrese, saj zaradi svoje lege na ogromni skali deluje podobno kot precizne naprave na ljubljanskem Golovcu. Njegovi prebivalci tako občutijo tudi najmanjši potres, zaradi česar so pogostoma tako vnemirni, da vjudno naprošajo sosede, naj vrata svojih prebivališč vendar zapirajo bolj narahlo.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 31. julija do 15. avgusta so v brežiški porodnišnici rodile: Lidija Cerjak iz Gornjege Lenarta - Lilijano, Marija Domšček iz Brežic - Saro, Branka Medvedšek iz Žurkovega Dola - Luko, Snježana Lilek iz Zagreba - Luno, Sidorija Brajdič iz Dobruške vasi - Fabricia, Natalija Farasin iz Terbegovcev - Adriana, Renata Grilc iz Krškega - Spelo, Melita Stefanič s Poljanskega vrha - Jana, Helena Sekoranj iz Brežic - Neja, Lidija Cizil iz Piršenbrega - Tjaša, Polonca Duhanič iz Zakota - Davida, Petra Zofič iz Borštnice - Jureta, Claudia Marjeta Ostir iz Brežic - Erica, Mihaela Zorbec iz Trebeže - Mitjo, Ivana Marguš iz Kapel - Marijo.

Čestitamo!

IZBOR - Tri najlepše in najbolj fotogenične (od leve): Mojca Zupet, Hermina Ternovšek, Tina Pozderez in Stanka Kršlin.

Oživljeno Krško poletje

Poletna noč kar kliče po ponovitvi - Lepotica Posavja se ni odpeljala z avtom, vozila se bo z jahto

KRŠKO - V mestu, ki ga mnogi imenujejo središče Posavja, vse poletje praktično ni bilo nobene prave zabavne prireditve, pretekli petek pa je bilo vendarle vse drugače. Za to je poskrbela domača agencija Lukec, ki je svojim meščanom ponudila zanimiv zabaven večer, ki se je imenoval Poletna noč v starem Krškem.

Ljudje, doma od vsepovsod, so prepravili glavno mestno ulico. Toda niso jih toliko mikale dišeče vonjave z različnih pivo ali blago na stojnicah kot pogled na svežo, mlado, brhka dekleta, ki so se potegovala za naslov "Lepotica Posavja". Osemnajst jih je upalo na uspeh in se skušalo strokovni komisiji, sestavljeni pretežno iz uglednih krških podjetnikov, ki so pripevali tudi ves nagradni sklad, med tremi spretnosti po odru čimbolj prikupiti. Med strokovnjaki za lepa dekleta je sedel tudi simpatičen, vedno nasmejan mlad fant iz Ljubljane, najboljši slovenski speedwayist Matej Ferjan, ki ima svoje navijače tudi v Krškem.

Prireditev se je začela z rahlo zaskrbljenim pogledovanjem proti oblačnemu nebu, ki je kljub nekaj nedolžnim kapljicam vzdržalo do konca, toda iznajdljivi in gostobesedni voditelj izbora lepote Bojan Malenica je držal vse niti sporeda v svojih rokah in na oder pošiljal tako lepote, znanke iz brežiških in sevniških srednješolskih klopi kot peslasec domačega plesnega kluba Lukec, ter glavne zabavljake večera, člane skupine Agropop, ki so predvsem zaradi svoje skladno grajene pevke Šerbi od časa do časa zaskrbljeno gledali v odrske deske, ki so se pod njimi kilogramski nevarno šibile.

Še bolj pa so se čudili najmlajšemu slovenskemu harmonikarju Gregorju Gramcu, ki ga znanici kličejo "Mali pajk" po očetu, ki je menda "Veliki pajk". Čeprav se je spored malce zavlekel in je Šerbi postajala vse bolj nervozna, pa so gledalci, ki so jih redarji komajda obdržali na primerni razdalji od odra, le dočakali trenutek, ko so dekleta

na prizorišče stopila oblečena le v kopalke. Vsaka je bila deležna svoje mere odobravanja, na koncu pa je žirija ocenila, da je v Posavju najlepša 17-letna Hermina Ternovšek iz Nove Cerkve, ki je tudi letošnja polfinalistka izbora za miss Slovenije; za prvo spremljevalko so izbrali njeno vrstnico Tino Pozderez iz Sevnice, čast druge spremljevalke pa je pripadla leto starejši Stanki Kršlin iz Globokega. Naslov najbolj fotogenične lepote si je prislužila Mojca Zupet iz Trnja pri Brežicah, za najlepšo debitantko pa so izbrali njeno sestrično Majo Medved. Razglasitvi je nato sledilo je še pol ure fotografiranja, kakšen dan ali teden pozneje pa se bo vseh pet izbrank zbralo na jahti podjetnika in nekdanjega avtomobilističnega dirkača Domena Stautza iz Gorice pri Krškem, ki jih je povabil na dvodnevno in enonočno križarjenje po Jadranskem morju.

Za konec lahko zapišemo še to, da bi veljalo zamisel duše prireditve, Dušana Vodlana, v stalnih tedenskih poletnih prireditvah v starem Krškem podpreti, saj bo tako mesto prislo vsaj v poletnih mesecih na boljši glas.

J. Š.

ZMAGOVALCI - Organizator prireditve Dušan Vodlan in voditelj izbora lepote Bojan Malenica sta se takole stisnila k najlepšemu dekletu Posavja, Hermini Ternovšek.

Brežiška mladina protestira

Zveza društev mladih ne sprejema vsiljene direktorice mladinskega centra, ampak zahteva človeka, kateremu zaupa - Bodo svetniki jeseni (spet) morali spremeniti svojo odločitev?

BREŽICE - Vse kaže, da je brežiški občinski svet na svoji 10. izredni seji skuhal tako vročo juho, da se ni niti malo ohladila. Prizadevanje brežiške mladine, združene v petih različnih društvih, ki so se junija povezala v Zvezo društev mladih, da bi po svoje zasnovala in oblikovala mladinski center ter njegovega vodjo, so padla v vodo tisti trenutek, ko je vladajoča brežiška svetniška koalicijska liberalnih demokratov in ljudske stranke za vršilko dolžnosti mladinskega centra, ki bo deloval v prostorih nekdanjega doma JLA, imenovala Anito Černelič iz Rigonce, kandidatko Zveze mladih, ki je ves čas sodelovala pri snovanju mladinskega centra, pa v najpomembnejšem trenutku postavil na stranski tir.

Mladi so kljub velikemu razočaranju nad ravnanjem dela občinskega sveta s Černeličevo vendarle skušali poiskati rešitev, a so brž ugotovili, da je prepad med obema stranema le prevelik, kajti nova v.d. direktorice jim je priznala, da s področja mladinske problematike nima nobenih izkušenj, vendar o predlogu, naj odstopi, kljub temu ni hotela nič slišati.

Zato se je brežiška mladina odločila za združeno protestno akcijo, ki pa ne bo klasičen protest, ampak **pro test**. Pro kot promocija ideje in vsebine mladinskega centra, **ter test** kot testiranje vzdržljivosti vezi, ki šest mladinskih organizacij povezuje v eno zvezo.

Akcijo, katere poglobitvi namen je opozoriti občinske svetnike na napako in jim pihati na

Bizeljsko bodo naredili privlačno

S pomočjo programa CRPOV želijo zagotoviti mladim kmečkim družinam primerno življenje - Dramlja je ena najčistejših rek v Sloveniji, saj v njej še živi rak jelševce

BIZELJSKO - Ljudje na Bizeljskem, ki so v preteklosti dolga leta živeli le od pridelka svojih vinogradov, ki je bil zdaj dober, drugič spet ne, se zavedajo, da so danes nastopili drugi časi, da postaja največji svetovni posel turizem. Mnogi so to že spoznali, drugi pa gotovo še bodo. Toda turist ne pride kar sam od sebe.

Ker se Bizeljanci tega zavedajo, so v tej smeri naredili že lepe številne korake in akcij, sedaj pa si prizadevajo še za vključitev v program CRPOV, ki naj bi pomagal slovenskemu podeželju ohranjati zdravo podobo in kmečkemu življu omogočil dostojno preživetje. Kot nam je povedala predsednica bizeljskega odbora CRPOV Marija Sušnik, so se tamkajšnji prebivalci odločili, da bodo program celostnega razvoja podeželja na svojem območju razdelili na tri etape, pri čemer bi najprej prišla na vrsto območje katastrske občine Vitna vas z zaselki Bošt, Dramlja, Drameljšek, del Brezovice z znamenitimi repnicami ter Vidova pot in sama Vitna vas.

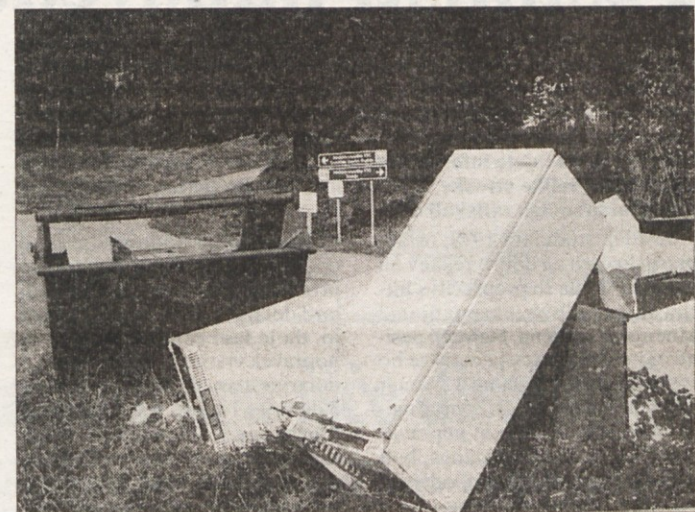
"Ti predeli so dokaj zaostali, zaposlenost je tu zelo majhna. Z

ureditvijo okolja, s posodobitvijo prometnih povezav in investiranjem v ponudbo ob vinski turistični cesti bi se tu lahko marsikaj spremenilo na bolje. Mi smo proti razščanju turističnih kmetij, na katerih se mora kmet praktično ves dan ukvarjati z gostinstvom, medtem ko kmečka opravila in pridelava zdrave hrane pri tem trpita. Vsak naj dela to, za kar je usposobljen. Na tem območju

ŠUKAR IN OBLOŽENI KRUHKI

SEVNICA - Grajsko poletje se je zaradi dežja v soboto moralo preseliti v dvorano gasilskega doma, zaradi česar so člani ansambla Šukar na svojem četrtem gostovanju v Sevnici doživel nekoliko manjši obisk, kljub temu pa so se z igranjem in petjem znova izkazali in poželi gromek aplavz, ki jih je prisilil še v tri dodatne točke. Izkazala se je tudi sevniška Kmečka zadruga, saj je vse obiskovalce brezplačno pogostila z obloženimi kruhki in tako predstavila svoje suhomesnate izdelke. Vredno posnemanja!

J. Š.

GROZLIJVA PONUDBA BIZELJSKO-SREMIŠKE VINSKE TURISTIČNE CESTE - Ob tej fotografiji je vsakršen komentar pravzaprav odveč. Medtem ko si turistični delavci in aktivisti na vse kriplje prizadevajo ljudem dopovedati, kako pomembno je gosta pripeljati v prijazno, čisto in urejeno okolje, pričaka popotnika ob bizeljsko-sremiški vinski turistični cesti nekje na sromljanskem območju takšna grmada odslužene hladilne tehnike. Pa ne gre za muzej na prostem, ampak za čisto navadno človeško malomarnost, omejenost uma in ne vemo, kako bi se lahko rekli takemu sramotnemu početju neznanih posameznikov. Seveda ima zraven prste tudi občina. Ta bi končno že lahko sprejela ustrezen odlok, ki bi takšno početje učinkovito preprečeval.

Pri Bogolinovih je bilo veselo

ZGORNJA POHANCA - Na turistični kmetiji Bogolin v Zgornji Pohanci oziroma na Rucman vrhu, kot pravijo tistemu predelu se je v nedeljo zbrala zavidanja vredna množica ljudi, ki so prišli poslušati udeležence prvega srečanja harmonikarjev in citrarjev v tem kraju. Meh je dobrih pet ur vleklo 23 moštrov iz različnih krajev Posavja in Dolenjske, citrark - bila so sama dekleta - pa se je zbralo pet. Poslušalci, ki med poslušanjem poskočnih in milih zvokov niso bili ne žejni ne lačni, za kar je poskrbelo osebje gostitelja, so zvečer zpuščali prizorišče nadvse zadovoljni. Pri Bogolinovih pravijo, da bodo srečanja odslej potekala vsako leto. Srečanje harmonikarjev in citrarjev ni bilo tekmovalnega značaja, udeležence je družila le enaka ljubezen do instrumentov, ki ju Slovenci upravičeno povezujemo s slovenstvom.

TRIKRAT NAJ - Poslušalce je najbolj navdušil evropski prvak v igranju na diatonično harmoniko 19-letni Aleksander Pacek s Pristave pri Leskovcu (na sliki desno), ki se sicer največ časa zadržuje v nemškem Nürnbergu, najstarejši udeleženec, 52-letni Aleksandrov stric Viktor Pacek, je harmoniko pričel igrati šele, ko je srečal Abrahama, najmlajši harmonikar pa je bil Krčan Gregor Gramc, ki je 4. avgusta dopolnil komaj pet let. (J. Š.)

ICEC Videm dobil novega lastnika

Holding ICEC Videm se umika z dobičkom - 100-odst. lastnica tovarne zdaj praška banka IPB, za katero stoji japonska banka Nomura - Ekološki program menda ni ogrožen

KRŠKO - ICEC iz Ostrave se je umaknil iz Krškega zaradi finančnega prestrukturiranja holdinga, vendar je družba po besedah dosedanjega predsednika uprave ICEC Videm Davida Dostala s poslom v Krškem kljub temu zaslužila. Novi 100-odstotni lastnik krške tovarne celuloze in papirja je IPB Praga, poštna in investicijska banka iz Prage, prva zasebna in 4. največja češka banka. Kot je povedal Dostal, je v pogodbi, ki so jo sklenili julija, predvidena možnost, da ICEC odkupi tovarno nazaj po že zdaj določenih ceni.

Prejšnji četrtek je skupščina delničarjev ICEC Videm tudi formalno zaključila proces prodaje ter za predsednika nove uprave in hkrati izvršilnega direktorja v tovarni imenovala Oldricha Kettnerja, moža, ki pravi, da ima dolgoletne izkušnje v papirni in

celulozni industriji, še posebej na področju uvajanja nove opreme in vodenja naložb. Predsednik nadzornega sveta družbe, ki je hkrati tudi namestnik generalnega direktorja praške banke Josef Horak, je v Krškem povedal, da ima več kot 50-odstotni delež v njihovi banki znana japonska investicijska banka Nomura. Banka se odloča za podobne naložbe v strojno in kemično industrijo, je solastnik dveh velikih papirno-celuloznih tovarn na Češkem in ima tudi deleže v gozdnem gospodarstvu. Po Horakovih navedbah imajo tudi izkušnje z ekološko sanacijo, saj je banka 90-odstotna lastnica ene najmodernejših sulfitnih tovarn, tovarne Biocel Paskov, kjer je bilo treba v ekološko sanacijo vložiti milijardo čeških kron.

Novi lastniki zagotavljajo, da se zavedajo, da so z nakupom prevzeli tudi obveznosti do zaposlenih, občine in do države, ki jih nameravajo tudi izpolnjevati. Tovarna je 27. julija dobila trajno obratovalno dovoljenje in po trditvah Josefa Horaka namerava

izpolnjevati od države potrjeni program ekološke sanacije, zato bo v začetku septembra začela s pripravo programa finančnega pokritja projekta.

V banki IPB ocenjujejo, da finančno stanje v krški tovarni ni slabo, čeprav je ICEC Videm poslovanje v prvem polletju zaključil z 2 milijonoma mark izgube. Poudarjajo, da ob tem ne gre pozabiti, da je družba v istem času v razvoj vložila 5,5 milijona mark lastnih sredstev. Horak načrtov prejšnjega lastnika, ki je napovedoval, da bodo v nekaj letih v ekološko in proizvodno posodobitev tovarne vložili skupaj 210 milijonov mark, ni želel komentirati, dejal je le, da se da marsikaj rešiti s cenejšimi naložbami.

B. DUŠIČ GORNIK

POVEČANA PRODAJA GRENA IN UNIJA

Pivovarna Union je julija letos prodala za 6 odst. več piva kot v istem mesecu lani, kljub temu pa je imela polno zasedene samo polnilne linije za pločevinke. V Pivovarni Laško pa so v prvem polletju prodali za 3 odst. manj piva kot v istem času lani. Za zaostanek krivijo višjo trošarino in novi prometni zakon. Povečala pa se je prodaja brezalkoholnih pijač in hmeljnega napitka Gren. Tudi iz Pivovarne Union sporočajo, da je bila prodaja brezalkoholnega hmeljnega napitka Uni kar za petino večja.

Koliko mleka za češke bankirje?

Vse kaže, da tovarna celuloze in papirja v Krškem ni dobila novega lastnika zaradi slabega poslovanja. V holdingu ICEC so še pred dvema mesecema trdili, da imajo dolgoročne načrte v Krškem in celo zdaj še vedno omenjajo možnost vrnitve. To morda nakazuje tudi podatek, da je David Dostal, dosednji predsednik uprave ICEC Videm, član novega nadzornega sveta, menda zaradi zagotovitve kontinuitete. Zakaj je ICEC zapustil tovarno, a ji še vedno pustil svoje ime - ICEC Videm?

Nekatere izjave vpletenih v nakup in prodajo kažejo na finančne težave češkega holdinga, ki je krško tovarno kupil s kreditom pri investicijski in poštni banki iz Prage. Po drugi strani je mogoče po izjavi o pozitivnem poslu v Krškem in še nekaterih drugih sklepati, da je holding ICEC pač opravil že zdavnaj zastavljeno nalogo in zdaj odhaja. Holding je namreč na podoben način, s krediti, kupil tudi vrsto drugih tovarn po Češki, ki jih je že tudi prodal.

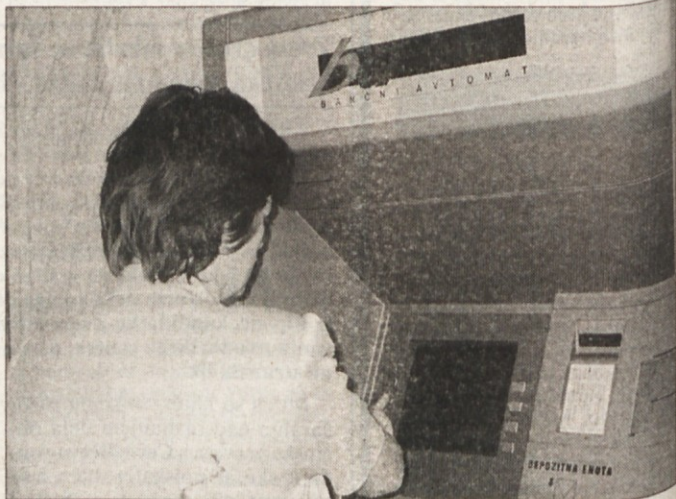
Prodajo tovarne so vsekar zasnovali vsaj pred pol leta ("Posel se je že dolgo pripravljaj"), medtem pa zahtevam države in okolice zadostili z visokoproračunskim programom ekološke sanacije in pridobili trajno obratovalno dovoljenje. Po podatkih, ki so se pojavili v medijih ob četrtkovi skupščini, naj bi češko banko IPB 100-odstotni delež v krški tovarni 83 milijonov mark. Spomnimo, da je holding ICEC tovarno pred dvema letoma kupil na dražbi za 35,5 milijona mark, pri čemer se je obvezal v državno blagajno vplačati še 10 milijonov. Dolej je menda državi plačal desetino, plačati pa je moral še prejšnjemu najemniku tovarne Vitacelu, in to 12 milijonov mark. V ekološko sanacijo je prejšnji lastnik vložil še 5,5 milijona mark lastnega denarja.

Kljub vsem stroškom je holding ICEC v Krškem zaslužil. Gotovo je zaslužil tudi Vitacel iz Ljubljane, najemnik proizvodnje v Krškem, ki je shranjeval kravo molznico po neuspehu na dražbi moral zapustiti predčasno. Tudi že v stari tovarni Djuro Salaj in v poznejšem Vidmu je marsikdo dobro zaslužil. Bo zdaj svoje izmolzla še češka banka in Krškemu pustila zastarele stroje in šop novih ekoloških in razvojnih programov?

BREDA DUŠIČ GORNIK

SKRB ZA KAKOVOST TUDI V HLEVIH!

Ocenjevalci mesa in mesnih izdelkov ugotavljajo, da je kakovost slovenskih izdelkov povsem primerljiva z izdelki drugih držav, vendar opozarjajo, da je klavno-predelovalna industrija odvisna od surovin. V Sloveniji po njihovem mnenju še vedno posvečamo premalo pozornosti temu, kako redimo živino in kaj kupujejo mesarji.

RESNO V LETO 2000 - Pesimisti napovedujejo, da se bo 1. januarja leta 2000 normalno življenje zaustavilo, ker bodo odpovedali informacijski sistemi, ki so kakorkoli povezani z uporabo datumov. Le redke slovenske banke so se že lotile reševanja tega problema, v Novi LB pa so napovedali, da bodo obnašanje ustrezno bankomatov preverili že pred letom 2000. (Foto: B. D. G.)

nikoli
mačka
v
žaklju

Svetuje
Urad za varstvo potrošnikov

Če ima kupljeno blago napako, imate kot potrošnik pravico zahtevati, da podjetje blago z napako zamenja z novim brezhibnim blagom, da vrne plačani znesek, da odpravi napako ali da vrne del plačanega zneska v sorazmerju z napako. Podjetje, pri katerem je bilo blago kupljeno, vam mora ugoditi v eni od navedenih zahtev (če gre za napako na blagu), sami pa si izberete, katera zahteva je za vas najbolj primerna in ugodna. Če uveljavljate zahtevo, da se vam vrne del plačanega zneska, morate upoštevati, da je mnogokrat težko realno ugotoviti, kakšen del plačanega zneska je v sorazmerju z napako na blagu.

Pravico lahko uveljavljate le v primeru, da ob očitni napaki podjetje seznanite s svojo zahtevo v osmih dneh po prevzemu blaga, kadar napaka ni očitna, pa mu morate to sporočiti najkasneje v enem letu po prevzemu blaga. Podjetje je dolžno takoj ugoditi potrošniškovi zahtevi, vendar to ne velja, če je napaka sporna. V takem primeru mora podjetje v osmih dneh po prejemu zahteve pisno odgovoriti potrošniku, zato je potrebno, da tako zahtevo pošljete s priporočenim pismom.

Podjetja mora zmeraj izdati račun za prodano blago in omogočiti potrošniku, da preveri pravilnost zaračunane cene glede na količino in kakovost kupljenega blaga. Ko boste uveljavljali svojo pravico, morate vedno predložiti račun.

Kmetijstvo se te dni obrača proti Gornji Radgoni

Kmetijsko-živilski sejem

GORNJA RADGONA - Vse, kar živi in dela za kmetijstvo in živilsko industrijo, se te dni obrača proti Gornji Radgoni, kjer so v soboto odprli 36. mednarodni kmetijsko-živilski sejem. Na tej razstavi in strokovni prireditvi, ki bo potekala še do nedelje, 30. avgusta, organizatorji pričakujejo kar 200.000 obiskovalcev.

1550 razstavljalec iz 26 držav predstavlja, kaj je novega v kmetijstvu in živilski industriji. Poseben pečat letošnjemu sejmu daje strokovni program: razstave, ocenjevanja in predavanja. Na sejmu v Gornji Radgoni si obiskovalci lahko ogledajo tudi vzorčne nasade hibridov koruze, hmelja, konoplje, lanu ter zdravih in aromatičnih rastlin. V sejemskih dneh se bo skupaj zvrstilo kar 16 posvetovanj, 6 okroglih miz, medtem ko so včeraj prvič pripravili tudi forum kmetijskega ministrstva s predstavitvijo in razpravo njegovem o delu.

DRŽAVA OBČINAM

Le šest slovenskih občin si bo v tem letu denar za zagotovljeno javno porabo priskrbelo samo, vsem ostalim bo pri tem pomagala država. Največ bo iz državnega proračuna za te namene dobila občina Maribor (1,2 milijarde), več kot pol milijona tolarjev pa bo država prispevala tudi za proračun občin Brežice in Krško.

V DVEH LETIH TRETJI LASTNIKI - Krška tovarna celuloze in papirja ohranja ime ICEC Videm, dobila pa je novo 100-odst. lastnico, praško banko IPB. Predstavniki banke so se minuli petek sestali s člani uprave tovarne, med katerimi so tudi: Jožica Stegne, namestnica predsednika uprave, Martin Kolan in Marko Šauta. Na fotografiji prvi z leve Josef Horak, predsednik nadzornega sveta, in na desni Oldrich Kettner, predsednik uprave družbe in novi izvršilni direktor. (Foto: B. D. G.)

PROBLEM LETA 2000

Pesimisti napovedujejo svetovni kaos

O problemu leta 2000 v informatiki se v Sloveniji le malo govori, kot kaže anketa agencije Net, pa celo več kot polovica slovenskih podjetij o tem pred kratkim še ni niti razmišljala, kaj šele da bi ga začela odpravljati. Kljub vsemu velja problem leta 2000 za enega največjih izzivov, s katerimi se srečuje informatika in gospodarstvo nasploh. Reševanje nosi s sabo velike stroške, a še večji se obetajo tistim, ki bodo pred težavami predolgo zatiskali oči.

Je zdaj, sredi leta 1998, ostalo premalo časa za dobro rešitev ali pa se da škoda še preprečiti s hitrim in pravičnim ukrepanjem? Mnenja so različna. Največji pesimisti v svetu opozarjajo, da se bo silvestrovanje v noči na 1. januar 2000 slabo končalo. Napovedujejo vsesplošno zmedo in nepravilnosti, saj je življenje danes, bolj kot si lahko zamišljamo, odvisno od informacijskih sistemov.

Problema so se prej zavedeli v Ameriki. Lani so tamkajšnja podjetja za premagovanje opisane težave namenila povprečno 18 odst., v tem letu pa naj bi kar 30 odst. vsega denarja, ki ga sicer namenjajo informatiki. Nekateri

ocenjujejo, da bodo podjetja in organizacije po svetu za odpravo problema namenila čez 600 milijard dolarjev. Strokovnjaki pravijo, da je lani cena za pregled in popravek vrstice kode znašala 1,5 dolarjev, narasla pa naj bi celo do 3 dolarjev. Tipična večja ameriška družba ima 35 milijonov programskih vrstic, povprečno podjetje pa vsaj nekaj milijonov. Tako si lahko izračunamo, da so stroški veliki in še naraščajo, vendar kaže, da bodo še večjo škodo utrpela tista podjetja, ki za zadrege ne bodo pravočasno poskrbeli; takih naj bi bilo kar polovico.

Zakaj je leto 2000 problem? V računalništvu imajo datumi po-

membno mesto, zaplet pa se začne v dvomestnem zapisu letnice, ki ga še vedno uporablja večina programov (1998 kot 98 in leto 2000 kot 00). V zgodnjih 60. letih so k takemu zapisu silile omejitve računalniških sistemov in visoka cena medijev za shranjevanje podatkov. Le redki so programi, ki so ta problem že povsem odpravili, poznavalci pa opozarjajo, da pri nas mnoga podjetja še danes kupujejo programe s t. i. virusom 2000.

Posledice te pomanjkljivosti v programiranju bodo imele nedvomno velike razsežnosti. Obetajo se izpadi poslovanja in proizvodnje, posledično pa tudi tožbe in velike finančne škode ter celo propad podjetij! Prizadete bodo vse naprave s programsko opremo, ki ima kakršnokoli povezavo z datumskimi zapisi. Posebej občutljive bodo proizvodnje in delovni procesi, ki so visoko avtomatizirani in odvisni od informatike.

Leto 2000 prinaša nujne napake (če jih ne bomo prej preprečili) v bančnem in finančnem poslovanju. Naj navedemo izračun obresti. Če smo denar imeli v banki od leta 1999 do 2000, bo računalnik računal 00 minus 99 in dobil negativno število (minus 1 leto), ki ga bo pomnožil z odstotkom obresti. Tako bomo namesto pričakovanega dobička zvedeli, da smo banki še dolžni! Oznaka 00 bo pomenila tudi to, da bo potekla veljavnost zavarovalniških police, pogodb in plačilnih kartic. Banke in zavarovalnice se problema očitno zelo dobro zavedajo, zato so se tudi pri nas že lotile reševanja.

Napake lahko pričakujemo tudi pri vseh vrstah osebnih podatkov, še posebej pa v zdravstvu, šolstvu in pravosodju, česar bi se morala zavedati država, ki pa za zdaj ni pokazala posebne skrbi za odpravo virusa. Kako si predstavlja delovanje služb državne uprave in še posebej navedenih dejavnosti ob prehodu v leto 2000, ni znano.

• Skupina Gartner predvideva, da bo prizadetih 90 odst. vseh računalniških sistemov. Najbolj bodo na udaru poslovne aplikacije, manj pa sistemska programska in strojna oprema. Pri tem se ne gre tolažiti, da bo virus leta 2000 prizadel le velike sisteme, saj naj bi ob prehodu v novo tisočletje imele težave tudi 80 odst. osebnih računalnikov. Dvo-mestni zapis leta se nahaja v mikrokodih, v operacijskih zapisih, prevajalnikih, aplikacijah, v bazah podatkov in tudi v samih podatkih.

BORZNI KOMENTAR

Kupujejo, ko je najdražje

Vsaka večja finančna kriza v svetu se bolj ali manj pozna tudi na slovenskem borznem trgu, čeprav so zaradi izoliranosti našega trga padci praviloma manjši kot na drugih borzah po svetu. Tokrat so borzni tečajji trpeli zaradi hude gospodarske krize v Rusiji, še najbolj delnic tistih podjetij, ki so najaktivnejša na ruskem trgu. Najzraziteje je bil panike deležen Helios, saj se je tečaj njegovih delnic spustil za več kot 15 odst. od najvišjega doseženega tečaja, in sicer do 42.000 tolarjev.

Padec Krkinih delnic je nekoliko ublažila novica o zavrnitvi Merckove pritožbe zoper odpravo prepovedi prodaje in proizvodnje Krkinega enalapрила, pa vendar je tečaj zdrsnil do 32.500 tolarjev. Od razpleta ruske krize je v veliki meri odvisen odziv delničarjev, ki zaenkrat še previdno čakajo s prodajo. Po napovedih predsednika Krkine uprave naj bi prodaja njenih izdelkov v Rusiji celo zrasla, saj so Krkina zdravila cenejša od zdravil tekmecev; ta bodo Rusi po razvednotenju rublja še težje plačevali kot doslej.

Slabe novice z ruskega trga so znižale tudi tečaje delnic, ki z Rusijo niso neposredno pove-

zane, tako da je trenutno slovenski borzni indeks spet pod 2000 točkami. Še največ prometa je bilo v preteklem tednu z delnicami podjetij, ki so v igri za prodajo državnega deleža: Petrola, Luke Koper, Aerodroma in Istrabenza. Prve tri so pretekle sredo dosegle tudi doslej najvišje tečaje: Petrol 30.300, Luka Koper 3.489 in Aerodrom 2.981 tolarjev. Ob velikem prometu je samo Petrolova delnica zdržala na visoki ravni. Pocentivni delnici se v teh dneh niso mogle izogniti niti delnice pooblaščenih investicijskih družb. Tečaj Vizije se je tako v začetku tega tedna spustil od 620 na 580 tolarjev, Infonda Zlata od 360 na 330 tolarjev in Modre linije od 615 na 590 tolarjev. Trenutno padanje delnic bodo najpogumnejši investitorji vsekakor izkoristili za ugoden nakup delnic, ki so bile v preteklih dneh že precej drage, čeprav bo, po izkušnjah sodeč, nakupov precej manj kot v dneh izjemne rasti tečajev. Številni kupci se pri nas praviloma pojavijo takrat, ko so delnice najdražje.

MARJETKA ČIČ

Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Potrjeno najboljša slovenska klet

Brežiška klet zadovoljna z medaljami z ocenjevanja vin v Gornji Radgoni - Letos že 55 odličij: tudi iz Montreala, Portugalske, Londona, Zagreba, Splita in Ljubljane

BREŽICE - V Vinu Brežice se ponašajo s 55 odličij, ki so jih za svoja vina prejeli v letošnjem letu, zelo veseli pa so tudi nagrad z ocenjevanja slovenskih vin na pravkar potekajočem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni. Od tam so odnesli največjo bero odličij in s tem utrdili svoj sloves najkakovostnejšega slovenskega proizvajalca vin, še posebej predikatnih. Že lani so namreč slovenski kmetijski novinarji Vino Brežice na podlagi prejetih odličij razglasili za prvaka med hišami, naziv najboljše velike vinske kleti pa so dobili tudi ob letošnjem ljubljanskem sejmu Vino.

Na radgonskem sejmu je brežiška klet prejela 4 velike zlate medalje (kar je desetina vseh podeljenih) ter še 10 zlatih in 2 srebrni medalji. Laški rizling in šardone, beli vini normalne trgatve iz lanskega leta, sta dobili tudi naziv šampion, medtem ko so štiri vina te kleti postala tudi prvaki sorte. Kot pravi direktor Vina Karel Recer, je posebej pomembno, da je med prvaki sorte spet belo vino bizeljčan.

V Vinu priznavajo, da jim odličja na domačem trgu ne pomagajo kaj dosti pri prodaji, saj se domači kupci in tudi gostinci nanje ne ozirajo. Kljub vsemu vztrajno sodelujejo na ocenjevanjih in sejmih, saj tako vlagajo v oblikovanje podobe podjetja in v prihodnost. Veseli jih, da so na "olimpijadi slovenskih vin" v Gornji Radgoni zaostri ocenjevanje in zmanjšali število podeljenih odličij. Sicer pa direktor Recer meni,

da sta dva sejma preveč za malo Slovenijo in da je škoda, ker uničujemo tisto, kar že imamo, namesto da bi gradili.

Vino Brežice se odloča tudi za sodelovanje na ocenjevanjih v tujini, pri čemer svoja vina pošlje predvsem v tiste države, v katerih računa na tržišče. Tako je letos ta klet uspešno sodelovala na ocenjevanju v kanadskem Montrealu, na Portugalskem in v Londonu ter kar na dveh hrvaških sejmih - v Zagrebu in Splitu.

B. D. G.

- V vročini ostaneta na soncu samo osel in turist. (Dalmatinski pregovor)
- Sužnji zakona smo zato, da smo lahko svobodni. (Cicero)

MINISTRSKI POZIV K REDČENJU GROZDJA

LJUBLJANA - Ob obilnem nastavku za letošnji pridelek grozolja je dr. Julij Nemanic že ob koncu junija v Dolenjskem listu pozval vinogradnike k redčenju grozolja, "solze pa naj prihranijo za bolj žalostne trenutke", zdaj pa je tudi ministrstvo za kmetijstvo javno pozvalo k tem opravilom. Redčenje, ki mora biti opravljeno pred mehčanjem jagod in po tem, ko mine nevarnost toče, po 15. avgustu, namreč lahko izboljša kakovost pridelka, prav kakovost pa postaja odločilna pri prodaji vina. In še ponovimo: redčenje pomeni, da odstranimo vse slabo razvite, čez mero nagnejene in zasenčene grozde ter grozde, ki so najvišje na rodnih mladiki, za odstranitev pa so primerne tudi celotne rodne zakrme mladike, ki ne presegajo pol metra dolžine. Po redčenju razlistamo še območje grozdov in jih zaščitimo pred gnilobo.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Pripravljajmo se na trgatve

(Nadaljevanje)

Močnejše belo vino vrhunske kakovosti potrebuje drugačen tehnološki postopek kot lažje, sveže pitno vino. Belo suho vino vrhunske kakovosti potrebuje fazo zorenja v svoji mladosti. Zorenje ne more potekati v cisterni, temveč v (dotočenem) lesenem sodu. Za zorenje vina je potreben kisik in vino ga dovolj dobi skozi lesne pore. Kvasovke za razmonoževanje in nemoteno delo potebujajo tudi nekaj kisika. Zato je alkoholno vrenje v lesenih sodih zanesljivejše kot v cisternah.

V cisternah je lažje uravnati temperaturo mošta med vrenjem. Vina vrhunske kakovosti imajo običajno tudi več alkohola in ravno zaključevanje alkoholnega vrenja mošta oziroma mladega vina je za kvasovke najtežja naloga, ker so že izmučene. Pomanjkanje kisika zavre razmoževanje kvasovk, zato se pogosto tik pred dokončanim povretjem alkoholno vrenje ustavi.

Nekaj gramov neprevretega sladkorja pri pridelavi suhih vin je skoraj nesreča, saj ta ostanek sladkorja onemogoča nazven razvoj ali zorenje belega vina. Zakaj? Zadrževanje belega suhega vina dalj časa v sodu na kvasovkah bogati okus in aro mo vina. Pri teh vinih velja navodilo: "Ne hitite s prvim pretokom in ne čakajte z drugim!" Za to kategorijo vina velja, da so droži mlademu vinu mati, ki ga hranijo z dragocenimi snovmi, ki se nahajajo v zdravih drozih. Čim manjši je sod, tem

boljši je stik droži z vinom. Idealna velikost za takšno zorenje je sod med 200 in 500 litri. Vinu dobro dene, če droži, tudi ko je alkoholno vrenje že končano, pomešamo s čisto palico, da se lepo razmestijo žive in že umrle kvasovke po vinu. Vino je treba v obdobju dveh mesecev mešati vsaj enkrat na teden. Pri tem postopku mladega vina ne žveplamo, dokler je na drožeh, oziroma to storimo približno teden dni pred prvim pretočkom. Kvasovke posedujejo močan redukcijski naboj, ki varuje mlado vino pred oksidacijo v dotočenem sodu. V tem primeru kvasovke opravijo nalogo žvepla. Po pretoku pa kvasovk (droži) več ni, zato je potrebno vino zaščititi pred oksidacijo z žveplanjem.

Po nemških izkušnjah se v dveh mesecih v renskem rizlingu na drožeh obogati okus in stabilizira sveža sortna aroma, ki je sicer podvržena oksidaciji.

Opisani postopek naj nas vzpodbuja, ko se odločamo za prvi pretok belega suhega vina v enem mesecu po končani alkoholni fermentaciji. Za lažja, enostavnejša bela vina ustreza zgodnji pretok, ker taka vina na drožeh ne bi veliko pridobila. Pri visokokakovostnih belih sortah pa je izmenjava snovi s kvasovkami zelo koristna za rast kakovosti. Moda belih vin z ostanom sladkorja pojenjuje. Take ugotovitve prihajajo z nemškega trga, kjer so bila zelo iskana sladka vina, zdaj pa se povpraševanje pivcev spreminja. Zato se je pametno pravočasno preusmeriti k bolj zdravim suhim vinom. Z njimi je manj težav, ker so stanovitna pa pa tudi okusnejša.

dr. JULIJ NEMANIC

OBETA SE DOBRA LETINA JABOLK

Prognostruit, evropski prognostični urad za sadje, ki ima sedež v italijanski Ferrari, napoveduje za letošnji desetmilijonski pridelek jabolk, tega najpomembnejšega sadu, kar je približno toliko kot lani. V Evropski zvezi (EU) naj bi pridelek znašal 7,2 milijona ton, vendar bo zaradi toče v mnogih predelih letos slabši, kar povečuje priložnost za naše sadjarje. Žal toča tudi našim sadovnjakom ni prizanašala, od nje načeti plodovi pa v najboljšem primeru lahko končajo v industrijski predelavi, pogosto pa tudi na gnojišču. Slovenski tržni pridelek bo po napovedi poznavalcev malo večji kot lani in bo znašal nekaj nad 80.000 ton, prodaja pa bo predvsem v začetku težja, saj je na trgu še mnogo lanskega sadja. Slovenija prodaja največ jabolk na Hrvaško, v Avstrijo in Italijo, ki sta tudi sami veliki pridelovalki.

KUNCEREJA IMA PRIHODNOST

GORNJA RADGONA - Na nedeljski sejmski predstavitev kuncereje in njenih razvojnih možnosti v Sloveniji je dr. Mirko Štruklec, upokojeni profesor Biotehniške fakultete v Ljubljani, med drugim povedal, da zdaj na svetu priredijo že 1,2 milijona ton kunčjega mesa, ki ima povečini odlične lastnosti zdravega živila. Tudi v Sloveniji se reja kunccev naglo širi, tudi v intenzivni reji, v kateri so leta 1983 priredili 14 ton, lani pa že 310, skupno z ljubiteljskimi rejci pa dvakrat toliko. Optimizem kaže tudi prvi slovenski selekcijski program slovenke kunka SIKA.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Na dobro založeni ponedeljkovi trznici so branjeve ponujale: stročji rižol po 220 tolarjev kilogram, pariko po 120 do 150, paradižnik po 80 do 100, endivijo po 250 do 350, radič po 300, bučke po 150, česen po 400, krompir po 80, rdečo peso po 150, koren in kolerabo po 200, svež rižol v zrnju po 500, košarico jagod po 220, košarico malin po 150, kilogram jabolk po 70 do 130, breskve po 200, hruške po 120 do 150, slive po 200, ameriške borovnice po 500, kozarec in orehe po 1000 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

Kakšen bo hlev prihodnosti

Večja tekmovalnost znotraj Evropske zveze in stalen pritisk na zniževanje pridelovalnih in rejskih stroškov sili vse rejce, da se prilagajajo novim razmeram. Mrzlično iščejo nove rešitve in nove proizvodne usmeritve. Za naše živinorejce, za katere se prava tekma šele začena, bo zato zanimivo, kako drugje usmerjajo gradnjo hlevov in kakšen način reje je najprimernejše s stališča vrhovnega "razsodnika" - donosnosti in dobička.

V Nemčiji se niso zadovoljili zgolj s sodobnimi rešitvami, ki jih predlagajo živinorejski strokovnjaki, marveč so v razmišljanje in iskanje izhoda pritegnili tudi rejce. V ta namen so razpisali celo meddržavni nagradni natečaj za najboljše predloge o primernih hlevih za večje črede krav molznic. Spodnja meja velikosti določa predvidevanje, da z manj kot 60 kravami družinska živinorejska kmetija v prihodnosti ne bo mogla preživeti.

Po natančnem pregledu mnogih predlaganih rešitev, o katerih so posneli celo film, so ugotovili, da je v prihodnji gradnji hlevov potreben korenit zasok k pocenitvi in poenostavitvi, ki je, mimogrede, značilna za ameriško živinorejo. Velikostni masivni hlevi, zgrajeni po podobnih gradbenih normativih kot stanovanjske hiše, ki kraljujejo v marsikateri naši vasi, so preprosto predragi in zato nimajo prihodnosti. Etološke (etologija je veda o obnašanju in naravnih potrebah živali) zahteve krav molznic so pri tem odločilne. Te živali so mnogo manj občutljive za mrzot kot za vročino. Dovolj jim je streha, ki varuje pred padavinami in daje senco, ter stene, ki ščitijo pred vetrovi. Izolacija, prezračevalne naprave, lepa okna ipd. so nepotreben luksuz, ki ga prirejeno meso in mleko, prodano po vseh nižjih cenah, ne moreta plačati, če hoče rejec kaj zaslužiti. V prihodnosti se bo uveljavila prosta reja goveda in tako imenovani hlevi z zunanjo klimo, brez izolacije sten in strehe. Zlasti stene so zelo preproste in poceni, zadoščajo že razmaknjene letve, skozi katere inna svež zrak dostop do živali, ali plastika, ki dobro zadržuje veter.

Inž. M. L.

MLEKARJI NISO KOS VEČJIM VLAGANJEM

Letos bo v Sloveniji že za okrog 100 milijonov litrov presežkov mleka, zato slovenske mlekarne želijo čimveč osnovne surovine predelati. Največkrat se odločajo za fermentirane izdelke (jogurti in podobno), ker se da na tem področju najhitreje narediti kaj novega. Za druge novice so potrebna velika vlaganja, ki pa jih razdrobljene mlekarne ne zmorejo.

Zlata odličja za najboljše stroje in opremo

Na radgonskem sejmu predstavili revijo TiN

GORNJA RADGONA - V okviru dneva kmetijske tehnike so v ponedeljek na radgonskem sejmu predstavili tudi revijo Tehnika in narava (TiN), ki jo že drugo leto kot svojo četrtletno prilogo v nakladi 33.000 izvodov izdaja Kmečki glas. Kot že ime pove, je namenjena predvsem kmetijski tehniki, ki se zelo naglo razvija. Naj navedemo samo primer njenega spodbujanja novosti in izboljšav.

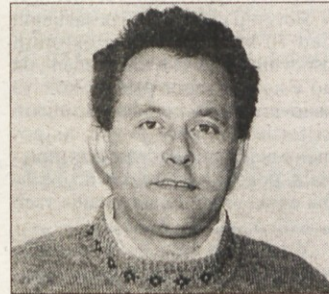
Tretja letošnja številka, ki so jo pokazali na sejmu, objavlja rezultate letošnjega strokovnega ocenjevanja kmetijske mehanizacije in opreme, najboljših in najprimernejših tudi za naše kmetovalce. Komisija, ki jo vodi dr. Tone Ploj, je najboljšim na sejmu razstavljenim izdelkom podelila 29 zlatih, 27 srebrnih in 2 bronasti medalje ter 2 priznanji. Zlato odličje so dobili med običajnimi traktorji zavor 7341 in traktor universal 684 DT štajerc, gorski traktor ferrari 70, za hribovske kmetije zelo primeren trosilnik hlevskega gnoja, ki ga je izdelal Tehnostroj Ljutomer, gozdarski vitel EGV 100 A, izdelek Tajfuna s Planine pri Sevnici, kovinske posode za vino, ki jih dela podjetje Cronib iz Miklavža na Dravskem polju idr. Komisija je pri ocenjevanju upoštevala tehnološko in konstrukcijsko ustreznost, zmogljivost, ekonomičnost in oblikovanje (dizajn) izdelka.

-n

Črnomaljska zadruga išče direktorja

Potem ko je UO razrešil direktorja Ivana Simoniča, je postala v.d. direktorice Polona Bahor

ČRNOMELJ - Upravni odbor Kmetijske zadruge Črnomelj je 17. junija razrešil direktorskega mesta direktorja Ivana Simoniča, ki konec avgusta tudi uradno odhaja iz zadruge. Upravni odbor je že dlje časa ugotavljal, da v KZ škriplje. Zadnja leta je zadruga zaključila z (manjšo) izgubo. V prvi polovici letošnjega leta se je izguba povečala, vendar tekoče poslovanje poteka normalno.

Jože Mihelčič

Glavni razlog za odhod Ivana Simoniča je bil, kot je zapisal upravni odbor, predvsem slabo poslovanje, tudi pomanjkanje razvojnih programov, poleg tega pa tudi to, da se je Simonič odločil za nakup deležev podjetja Gostinstvo iz Črnomlja. Upravni odbor je že junija imenoval za v. d. direktorice

torice Polono Bahor, vodjo Hranilno-kreditne službe v zadrugi. Hkrati je objavil razpis za direktorja in vodjo programa "Meso", kjer tudi precej škriplje. "Pred šestimi leti je ustanoviteljski delež plačalo okrog 200 članov iz uglednih kmečkih družin, poleg tega je v zadrugi zaposlenih 120 ljudi. Zato se upravni odbor zaveda, da mora rešiti zadrugo iz težav. Verjamem, da obstaja rešitev za za-

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

S sirom začetek in konec

Glede na hranilno vrednost je sir zaslužna in hvaležna hrana, raznolika po okusu in s to skupno lastnostjo, da je ob kruhu edina hrana, ki je lahko na mizi od začetka do konca določenega obroka. V prehrani sira ne cenimo samo zaradi njegove visoke hranilne in energijske vrednosti, marveč tudi zaradi njegovih dobrih organoleptičnih lastnosti. Poleg vsega se sir odlikuje z obseznimi kulinaricnimi možnostmi.

Sladki in kisli sirček sta prvi obliki v proizvodnji sira. Pri izdelavi sira se mlečne beljakovine, ko se izločajo iz sirotke, usedajo v plasteh in pritegnejo k sebi tudi mlečne maščobe ter del mlečnega sladkorja, vitamine, mineralne snovi in druge sestavine mleka. Iz tako dobljenega sladkega sirčka je moč z nadaljnjo obdelavo dobiti različne vrste sira, ki se odlikujejo s posebnimi lastnostmi in značilnimi organoleptičnimi potezami. Sirček, ki nastane s samoniklim sirjenjem mleka, to je z učinkovanjem mlečne kisline, je tako imenovani kisli sirček, iz katerega z nadaljnjo obdelavo ni moč dobiti večjega števila različnih in kvalitetnih sirov.

Posebej pomembno je pri proizvodnji sira soljenje, saj je sol tista, ki daje siru okus in vpliva na njegovo dozorevanje in na druge lastnosti sirnega testa. Sol deluje tudi kot konzervans in se njena vsebnost giblje med 4 in 11 odstotki.

Verjetno pa bo marsikomu všeč SKUTNI BOROVNICEV KOLAČ. Testo: 200 g skute, 2 žlici mleka, 2 jajci, 8 žlic olja, 100 g sladkorja, ščepec soli, 400 g moke, 8 žlic pecilnega praška in maščoba za pekač. Za oblogo: 2 kg zamrznjenih borovnic in za preliv: 100 g masla, 500 g skute, 2 jajci, 10 žlic mleka, 100 g sladkorja, 2 zavitka vanilijevega pudinga. Za testo skuto pretlačimo in zmešamo z mlekom, jajcem, oljem, sladkorjem in soljo. Dodamo polovico moke s pecilnim praškom, premešamo in nato ugnemo še preostalo moko. Pečak namastimo, razgrnemo testo in ga dvignemo ob straneh. Za preliv penasto umešamo maščobo, sladkor, prepiramo skuto, jajca, pudinov prašek in mleko. Borovnice porazdelimo po testu in jih prekrijemo s prelivom. Kolač pečemo 1 uro pri 180°C.

Zavrt razcvet ljubiteljske kulture

V črnomaljski izpostavi Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti pripravili bogat program, a je zaradi pomanjkanja denarja razcvet ljubiteljske kulture okrnjen

ČRNOMELJ - Od letošnjega 1. julija je Ksenija Khalil, ki je tudi neprofesionalna tajnica Zveze kulturnih društev Črnomelj, vodja območne izpostave Sklada Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Črnomaljska izpostava zajema črnomaljsko in semiško občino, ker imajo Semičani le dvoje društev, po zakonu pa bi jih morali imeti za enega zaposlenega najmanj 15.

Črnomaljska izpostava je sicer ustanovljena, vendar postopek registracije še teče, zato sedaj delo sklada poteka v okviru Zveze kulturnih društev. "Ko bo sklad registriran, se bo dosedanje delo strokovnega delavca Zveze društev preneslo na izpostavo sklada. Zaposlene na skladu financira država. To je njena pomoč ljubiteljski kulturi, daje pa tudi nekaj denarja za izvedbo programa," pojasnjuje Khalilova. Sicer pa je program dela črnomaljske izpostave zelo pester in bogat.

Od zaprosenih 13 milijonov tolarjev je črnomaljska občina za letošnje leto odobrila le 7 milijonov tolarjev. Zato bodo morali v izpostavi sklada skrbeti program, kar ni v prid razcvetu ljubiteljske kulture. Na Sklad RS so po besedah Khalilove prijavili 28 projektov, za katere naj bi namenili

denar, dobili pa bodo dobrih 1,6 milijona tolarjev za 25 projektov. Na ministrstvo za kulturo, kjer je moč dobiti denar le po natečaju za

Ksenija Khalil

določen projekt, pa so prijavili letos izdajo pesmarice uglasbenih pesmi Otona Županciča, kulturne prireditve v okviru Poletja v Čr-

• Da bodo imeli v črnomaljski izpostavi Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, katerega predsednica sveta je Marija Stariha iz Semiča, podpredsednik pa Vlado Starešinič iz Črnomlja, veliko dela, pove že podatek, da je v črnomaljski občini 17 društev in skupin, v semiški pa dve. Poleg tega je v šolah obeh občin še 21 različnih skupin, ki se ukvarjajo s kulturo, prevladujejo pa pevski zbori in folklorne skupine.

nomlju in zgoščenko sodevskih tamburašev. Odobrili so jim le 400 tisočakov za kulturno poletje. Kar pa zadeva sponzoriranje kulture, ga je bilo doslej bolj malo, a Khalilova upa, da ga bo odslej več, saj je prepričana, da so njihovi projekti dobri.

M. B.-J.

KONCERT BIG BANDA - Na peti prireditvi črnomaljskega kulturnega poletja se je pod vodstvom Aleša Suše predstavil Big band Krško. Osemnajst mladih fantov, to je dijakov srednje glasbene šole, študentov na akademiji ali zagnanih amaterjev, je igralo različne vrste glasbe, največ pozornosti pa so namenili modernemu jazzu. Njihov nastop sta popestrili mladi pevki Tjaša Fabjančič in Kristina Oberžan (na fotografiji). (Foto: M. B.-J.)

RECITAL NA ČEMBALU

GLOBODOL - V okviru Novomeškega glasbenega festivala bo danes, 27. avgusta, ob 20.30 v Domu glasbene dediščine v Globodolu recital na čembalu Luca Ferrinija iz Italije. Pokrovitelj prireditve je novomeška občina, sponzor pa Hram Branka Pavlina iz Srednjega Gričevja.

OBVESTILO KNJIŽNICE

Oddelek za odrasle knjižnice Mirana Jarca Novo mesto, Jenkova ul. 1, obvešča uporabnike, da bo od srede, 26. do petka, 28. avgusta 1998, onemogočena izposoja gradiva zaradi nujnih vzdrževalnih del. V tem času lahko izposojeno gradivo le vračate.

Glavo pokonci, šolarji!

Marsikdo vstopa v novo šolsko leto že vnaprej prepričan, da ga v šoli čaka spet kup težav, da ne bo zmogel, da bodo učni napor preveliki. Tako se že pred dejanskim pojavom problema sprijazni s tem, da bo imel težave, ki mu bodo grenile mladost. Ob tem zapade v apatičnost in melanholičnost, ki vodita v negativizem, povezan s slabo voljo, razočaranjem in obupom. In vse to povzroča stresa, ti pa mnoge konfliktna situacije. Ampak kakaj tovrstno razmišljanje, če je redovalnica še "tabula rasa" in je predvsem od posameznika odvisno, kakšne ocene bodo v njej?

Bistveno je, kakšen odnos ima posameznik do samega sebe, kako se ceni in kako trdna je njegova samozavest. Če pozna samega sebe in se zaveda, česa je sposoben, je vse veliko lažje. Delo, povezano s šolo, si bo pač smotno organiziral in se ga lotil glede na svoje prednosti in slabosti. Pri učenju je potrebno upoštevati racionalnost. Poleg tega ni dovolj le naučiti se, ampak je potrebno to znanje tudi pravilno posredovati. Znanje je pomembno in dragoceno, zato je lahko vsak nanj ponosen in naj ga poda pogumno in samozavestno. Tako šele dobi pravi pomen. Zato, šolarji, poskušajte znanje, ki ga imate in ga želi učitelj od vas zvedeti, čim bolj suvereno posredovati, pa naj gre za pismo ali ustno obliko.

Zato zakorakajte v hišo učenosti samozavestno in v prepričanju, da jo boste ob koncu šolskega leta zapustili z nasmehom na obrazu...

IRENA POTOČAR-PAPEŽ

OB ZAČETKU NOVEGA ŠOLSKEGA LETA

Brez lastnih naporov ni lastnih uspehov

Šolsko leto 1997/98 se z vsemi svojimi nemajhnimi uspehi pa tudi težavami zelo hitro umika novemu šolskemu letu 1998/99, ki se bo skladno s šolskim koledarjem začelo čez pet dni, to je 1. septembra. Čez dobrih 365 dni bomo drugemu delu šolskega leta že zapisali letnico 2000.

Slehera vzgojno-izobraževalna ustanova izobražuje in vzgaja. Brez sprehod po našem bogatem revialnem pedagoškem tisku, ki sega v prejšnje stoletje, nas o tem nazoru ne prepriča. V pedagoškem procesu šolniki uresničujejo izobraževalne in vzgojne cilje. Sodobno pedagoško delo se v praksi sistematično in na organiziran način udejanja tako, da vzgojnih zahtev ne podcenjuje in ne zanemara, saj neguje in spodbuja učne in delovne navade učencev in tvorno sodelovanje učencev se tako pri pouku kot pri drugih šolskih dejavnostih. Ustrezno potrjevanje samopodobe mladih z znanjem in kulturo, zaupanje vase in odgovornost zase in okolje, spoštovanje soljudi, svobode, ki je na škodo drugih ni, domovine in materne jezika ter v njem izraženih umetniških stvaritev, naravne in kulturne dediščine, zdravega načina življenja in prizadevanj za mir in človeško dostojanstvo, razvijanje bralne kulture in zavesti o nenasilju in strpnem ravnanju v prometnih razmerjih, so prav gotovo vrednote, ki sodijo v vzgojno prizadevanja šol. Med temeljne pravice mladih pa se z vso upravičenostjo uvrščajo enakopravne možnosti za šolanje in pravica do potrjevanja z rezultati dela svojih rok in možganov. Ne nazadnje je že kako vzgojno, da so ustrezne pedagoške pozornosti deležni nadarjeni in bistri učenci in dijaki pa seveda tudi tisti, ki brez dopolnilne pomoči v šoli ne morejo napredovati do stopnje, ko lahko s sebi primernim poklicem samostojno poskrbijo za svoje življenje in svojo srečo. Že rimski pesnik Vergil je približal, da vsi nismo za vse! Vzgjajati se ne da z leporečjem in ne s

kabinetno modrostjo, pač pa z dejanji in dosledno z zgledi. Vsakdo naj najprej pometa pred svojim pragom in šele potem lahko ustrezno odzivnost za bolj učinkovito vzgojo pričakuje ali zahteva od drugih. Šola mora opraviti svoje vzgojno poslanstvo, ne more pa prevzeti odgovornosti za vzgojne deficite, če je odpravljanje vzrokov zanje zaupano drugim strokovnim službam. Važna so dejanja in pomembni so uspehi. Za utemeljeno pomoč mladim, za premagovanje najrazličnejših težav in kriz na poti njihove fizične, psihične in socialne rasti ne more biti nobena naloga ne pretežka in ne odločljiva. Ne za šolska in družinska okolja in ne za druge (so)odgovorne strokovne službe.

Veliko govorimo o tem, kako se moramo pripravljati za tesnejše sodelovanje z razvitejšim svetom. Nedvomno je za to najpomembnejše sodobno, kakovostno znanje kapital, s katerim bomo lahko primerljivi in močni, ob tem pa je izredno pomembna zavest, da smo Slovenci, s svojo kulturo in v prepričanju, da bomo ostali zvesti svojemu nacionalnemu jazu, svoji jezikovni in kulturni samobitnosti in da nobena materialna ali finančna omama ne bo omajala branika, zaščitnika identitete narodovega duha in njegove kulturne avtonomnosti.

Prenova programov od vrta do visokošolskega izobraževanja pa naj bi porodila še bolj kakovostno znanje, uporabno in vedno žejno novih strokovnih spoznanj. Do prenovljenih programov pa so poti strme in napore. Strokovnjaki, teoretiki in praktiki, se že več let intenzivno ukvarjajo s konceptualno in vsebinsko podoben bodoče 9-letne osnovne šole. Prenovljeni program naj bi bil vključno z izbirnimi predmeti dodelan in sprejet do sredine novembra tega leta. Tako bo možno zagotoviti, da bi največ 10 % osnovnih šol v šolskem letu 1999/2000 začelo postopno uresničevati novi osnovnošolski program.

V območni enoti Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, ki obsega Dolenjsko, Belo krajino in Posavje, so se na razpis za postopno uvajanje programa devetletke s poskusom prijave naslednje osnovne šole: Globoko (občina Brežice), Leskovec pri Krškem in Podbočje (občina Krško), Metlika (občina Metlika), Šmarjeta (občina Novo mesto), Semič (občina Semič) ter Boštanj in Krmelj (občina Sevnica). Od 50 samostojnih šol se je torej odzvalo 8 osnovnošolskih zavodov. V Sloveniji pa je skupaj prijavljenih nad 70 kandidat. Samostojnih osnovnih šol je 444, kar pomeni, da bo v končni izbor prišlo okoli 40 osnovnošolskih zavodov. Sprejetih kriterijev za izbor je več, najpomembnejši pa so kadrovski in materialni pogoji in enakopravno oziroma enakovredno upoštevanje vseh šolskih območij v Sloveniji.

V šolskem letu 1998 se bodo začeli postopno uvajati prenovljeni gimnazijski programi splošne gimnazije in novi programi strokovnih gimnazij, ki so ekonomske, tehniške in umetniške. V območni enoti Novo mesto bodo v šolskem letu, ki je pred nami, izvajale program splošne gimnazije dosedanje tovrstne šole v Novem mestu, Brežicah in v Črnomlju, program ekonomske gimnazije Ekonomska šola Brežice in Srednja ekonomska šola Novo mesto, program tehniške gimnazije pa Šolski center Novo mesto in Srednja kmetijska šola Novo mesto. Pomembno novost, ki se je v praksi pojavila že lani, pa predstavljajo znotraj poklicnega izobraževanja programi dualnega šolanja.

Po dveh letih bo spet sprejela svoje dijakove povsem prenovljena novomeška gimnazija, v lepo novo šolsko poslopje pa se bodo vselili dijaki ekonomske in trgovske šole v Brežicah. Podružnična šola Bučka bo od 1. septembra dalje ponovno enota sevnške osnovne šole.

V šolskem letu 1998/99 bo Zavod RS za šolstvo na šolah strokovno usmerjal 69 projektnih nalog v okvi-

ru razvojnih projektov (od teh 9 na šolah v območni enoti Novo mesto) in 53 inovacijskih projektov (od teh 6 na šolah v novomeški enoti).

Šola naj bo rastoča knjiga za stalno potrjevanje kakovostnega znanja, uspešne vzgoje in kulturne tvornosti.

Šolski zavodi so že prejeli katalog programov stalnega strokovnega spopolnjevanja strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja za šolsko leto 1998/99 z zelo bogato izobraževalno ponudbo. Zavod RS za šolstvo pa je pripravil še razširjeno tovrstno ponudbo v publikaciji z naslovom Strokovnik. Vzgojno-izobraževalni zavodi se bodo odločili, katerih seminarjev in posvetov se bodo posamezniki glede na potrebe in interese udeležili. Za vse učitelje in vzgojitelje bodo v šolskem letu 1998/99 tri srečanja v študijskih skupinah, v vzgojno-izobraževalnih zavodih pa bodo načrtno delali strokovni aktivni učitelji in vzgojitelji. Ravnatelji bodo deležni strokovnih posvetov na državni ravni in v okviru območne enote zavoda za šolstvo.

Strokovna društva bodo za svoje članstvo organizirala posvete z aktualnimi strokovnimi in pedagoškimi temami. Zelo pomembno, verjetno kar nujno, pa je danes samostojno izobraževanje učiteljev, vzgojiteljev, drugih strokovnih delavcev in ravnateljev. Nalogam prenove bodo kos le ustrezno usposobljeni pedagoški delavci.

Nobena novost ni, da sleherni šolski zavod v začetku šolskega leta pripravi letni delovni načrt kot temeljni dokument za sistematično uresničevanje ciljev nalog in sporočilo za starše. Pri tem je treba upoštevati pristojno šolsko zakonodajo s podzakonskimi akti, izobraževalne in vzgojne cilje programov, obvestila vrtcem in šolam za določeno šolsko leto, kataloge učbenikov, strokovno izpolnjevanje in izobraževanje, naloge mentorstva za pripravnike in ugotovitve iz analize poročila za preteklo šolsko leto.

PRI DELU - Udeleženci delavnice Društva keramikov in lončarjev v Zalogu so pretekli teden iz gline naredili 2 metra veliki skulpturi. To je do sedaj največja skulptura iz gline v Sloveniji. (Foto: J. D.)

Največja glinena skulptura

Delavnica društva keramikov in lončarjev

ZALOG - Prejšnji teden je Opekarna v Zalogu gostila 11 udeležencev posebne delavnice, ki jo je organiziralo Društvo keramikov in lončarjev iz Ljubljane. V enem izmed tovarniških prostorov so od srede pa do nedelje ustvarjali veliko formo iz nezapečene opeke. Njihova mentorica je bila akademska kiparka - specialistka Alenka Vidrgar iz Ljubljane.

Društvo keramikov in lončarjev deluje v Sloveniji štiri leta in združuje okrog 80 članov iz cele Slovenije. V društvo so vključeni tako ljubitelji kot tudi akademski kiparji in tisti, ki od lončarstva živijo. Predsednica društva Miljanka Simšič, ki se je tudi udeležila delavnice v Zalogu, je povedala, da so se za izvedbo projekta najprej morali dogovoriti z opekarno, pri tem jim je pomagala Bernarda Lažetič, dipl. inž. kemije, ki je zaposlena v opekarni in je tudi članica društva. Kasneje so od države dobili še nekaj denarja, s katerim bodo plačali mentorico.

"Izdelava tako velike forme iz gline, ki meri v višino 2 metra, je tudi zame velik izziv, predvsem pa skupinska izkušnja," je povedala akademska kiparka Alenka Vidrgar. Skulpturi so gradili iz še nezapečene opeke in ju obdelali z deskami in letvami. Po dveh mesecih sušenja bo sledilo zapekanje, in če bo vse po sreči, bodo prepletajoči se skulpturi razstavili kot organsko formo. To bo tudi prva tako velika skulptura iz gline v Sloveniji.

Fantje in dekleta različnih starosti in iz različnih krajev po Sloveniji so se v Zalogu znašli zaradi izziva, ki ga je ponujala delavnica, pa tudi zaradi družabnosti. Svoj tabor so postavili kar pod drevesi na tovarniškem dvorišču. Ker so bili zelo zaposleni z izdelovanjem skulpture, saj so na njej delali dopoldan in popoldan, so žal videli bolj malo Dolenjske. Morda pa bo podobno delavnico ponovili, saj so bili vsi udeleženci nad njo več kot navdušeni. J. D.

Pedagoški in drugi strokovni delavci pa oblikujejo svoj lastni izvedbeni načrt. Ker je šola po svoji naravi pedagoška ustanova in obstaja zaradi šolajočih se, je seveda logično in nujno, da je v njej ravnatelj v prvi vrsti pedagoški vodja, vsaj v okviru z zakonom določenih nalog. Temeljni nadzor nad uresničevanjem ciljev in nalog opravljajo pedagoški delavci sami, kar jim je kot strokovnjakom zaupano z avtonomijo, povezano s pravicami in odgovornostmi. Neposredni nadzor z ugotavljanjem stanja in s svetovanjem ter tudi z ukrepi, če so bistveno kršene pravice udeležencev izobraževanja, opravljajo ravnatelji vzgojno-izobraževalnih zavodov. Na podlagi zakona o šolski inšpekciji pa je za sistematičen nadzor v šolah odgovoren republiški inšpektorat za šolstvo.

Predvsem pa je pomembno, da vzgojni in izobraževalni zavodi dosega kakovostne rezultate. Pri tem jim nudijo strokovno in svetovalno pomoč Zavod RS za šolstvo, Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje in Andragoški center Republike Slovenije, ki skrbi in pospešuje izobraževanje odraslih, ki se vidno uveljavlja in širi. Zavod za šolstvo pa je za šolske zavode in strokovne delavce v njih pripravil katalog z bogato svetovalno ponudbo.

Ministrstvo za šolstvo in šport koordinira tudi naloge v zvezi z učbeniški skladi v osnovnih in srednjih šolah in s pomočjo šolskega tolarja za računalniško opremljanje šol in računalniško opismenjevanje. Zelo pomembno vlogo in odgovornost pa imajo za razvoj vrtcev, šol in domov za učence in dijake njihovi ustanovitelji.

Po 1. septembru bodo spet napolnjene vse kapacitete 7 vrtcev in nad 35 enot vrtcev pri osnovnih šolah. Žajvelo bo 50 samostojnih osnovnih šol in 21 njihovih podružnic ter 6 osnovnih šol s prilagojenim programom. Vseh osnovnošolcev bo okoli 20.270, od teh nad 330 otrok Romov (v Sloveniji bo osnovnošolska populacija štela približno 195.000 učencev).

V srednjih šolah z nad 30 programi bo pridobivalo znanje 8.100 dijakov (v Sloveniji nad 106.000). V prve letnike se je vpisalo 2.360 dijakov, od tega v programe šolskega centra Novo mesto kar 762.

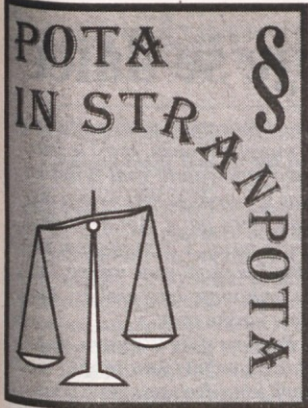
V junijskem roku so maturo uspešno opravili 504 dijaki in dijakinje. Nekaterim je uspelo to zahtevno dejanje sijajno absolvirati. Tudi na splošno so bili uspehi dobri, s popraviljem v septembrskem roku pa se bodo še izboljšali. Podoben velja tudi za rezultate pri zaključnih izpitih, ki jih je junija opravilo 1.035 dijakov. Že tretje leto pa bo na Šolskem centru Novo mesto delovala znotraj srednješolskega sistema višja strokovna strojna šola s 117 rednimi in 96 študenti od dela. Letos bo na njej diplomiralo nad 40 študentov iz prve generacije vpisanih. Pomembno vzgojno in izobraževalno poslanstvo opravlja 7 glasbenih šol, domsko in vzgojno bivanje pa omogočajo 4 dijaški domovi.

Vzgojno-izobraževalno delo in vodenje zavodov bo v šolskem letu 1998/99 v vrtcih, šolah in domovih opravljal nad 2.750 vzgojiteljev in pomočnic, učiteljev, svetovalnih delavcev, knjižničarjev, drugih strokovnih delavcev ter direktorjev, ravnateljev in njihovih pomočnikov (v Sloveniji 31.000). Območna enota Zavoda Republike Slovenije za šolstvo ima svetovalko za predšolsko vzgojo, dve svetovalki za razredni pouk in svetovalce za slovenščino, angleščino in matematiko ter predstojnika. V enoti pa deluje tudi izobraževalni center. Svetovalno, razvojno in proučevalno delo je na Zavodu načrtno poenoteno. Hkrati so presežene meje enot, tako da lahko Zavod kot celota sodeluje z vsemi šolskimi zavodi, njihovimi vodstvi in strokovnimi delavci.

Ob iztekajočem se šolskem letu gre zasluženo zahvala vsem prosvetnim delavcem, učencem in dijakom za dosežene rezultate. Tistim, ki so se po dolgoletnem delu v prosveti umaknili v zatišja domačih ognjišč, pa se je treba za njihovo opravičilo življenjsko delo posebej zahvaliti. Iskrena dobrodošlica pa naj velja pripravnikom in pripravnicam.

Naj bo vsestransko uspešno tudi novo šolsko leto. Zato naj bodo procesi vodenja, vzgajanja, poučevanja in učenja spodbudni tudi za primeren šolsko klimo in sodelovanje s starši. Naj nihče ne zamudi časa in možnosti za uspešno potrditev.

JOŽE ŠKUFGA

dežurni poročajo

OB PLINSKO PIŠTOLO - Neznani storilec je 19. avgusta med 10. in 17. uro vlomil skozi vhodna vrata v stanovanjsko hišo M. L. v Trebnju, ukradel plinsko pištolo in s tem oškodoval lastnika za 30 tisočakov.

VLOMILI V VIKEND - Osumljeni K. T., D. T. in A. K. so 17. avgusta ob 15. uri skozi okno vlomili v vikend na Lopati, last A. L. iz Kočevja. Iz vikenda so odnesli radiokasetofon, avtomobilske zvočnike in s tem lastnika oškodovali za 15 tisočakov.

IZKORISTIL ODSOTNOST - Neznanelec je 15. avgusta v bistroju CC v Novem mestu izkoristil odsotnost strežnega osebja in iz predala točilnega pulta ukradel 21 tisočakov.

OB DENAR - Nekdo je 14. avgusta med 13.30 in 16.30 iz denarnice, ki je bila v odklenjenem osebnem avtomobilu, parkiranem pred stanovanjsko hišo v Šmarju, ukradel 41 tisočakov.

ZAMENJAL PREDNJA KOLESA - S. M. iz Novega mesta je osumljen, da je med 22. julijem in 11. avgustom s parkiranega osebnega avtomobila izpred mehanične delavnice M. G. v Novem mestu odmontiral prednja kolesa in namesto teh montiral poškodovana kolesna obroča od svojega vozila. S tem dejanjem je Telekom, d.d., ki je lastnik vozila, oškodoval za 25 tisočakov.

PRI ORANJU NALETEL NA BOMBO

KRŠKO - 19. avgusta ob 18.15 je A. I. pri oranju našel na njivi ročno bombo. Pirotehnik je ugotovil, da gre za ročno bombo angleške izdelave, izvira pa iz 2. svetovne vojne.

OB ZAČETKU ŠOLE

Policisti bodo poostрили nadzor

Poskrbimo za varno pot v šolo naših šolarjev! - Letos sta na območju novomeške UNZ v prometni nesreči umrla dva otroka oz. mladostnika - Vozniki, vozite previdneje!

NOVO MESTO - V tork je prvi šolski dan. Za prvošolčke bo to povsem nova izkušnja, šolski prag bodo prestopili prvič, polni pričakovanj pa tudi strahu pred neznanim. Nanje bo na poti v šolo in iz nje prežalo polno nevarnosti, zato je prav, da jih starši že pred šolo pripravijo na to pot, jim pokažejo, kako naj varno pridejo do šole in nazaj domov in kako naj se v prometu vedejo. Policisti bodo tako kot vsako leto tudi letos v prvih šolskih dneh v bližini šol izvajali poostreno kontrolo prometa.

Načelnik novomeške Uprave za notranje zadeve Franci Povše je povedal, da je bilo letos v prometnih nesrečah udeleženo manj otrok in mladostnikov kot minulo leto, skupaj 73. Pri tem pa sta

POOSTRENA KONTROLA IN ZALETAVČEK

*NOVO MESTO - V nedeljo, 30. avgusta, bo med 17. in 22. uro na relaciji od Podkorena do Obrežja potekala poostrena kontrola prometa s poudarkom na nepravilnem prehitovanju, vožnji na ustrežni varnostni razdalji, hitrosti in drugim hujšim kršitvam. Pri poostreni kontroli bo tokrat s policisti sodeloval tudi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS, ki bo tega dne med 17. in 21. uro na parkirnem prostoru na Otočcu postavil napravo za prikaz delovanja varnostnih pasov - zaletavček. Tokrat kršiteljev policisti ne bodo denarno kaznovali, ampak le opozorili in jim omogočili preizkus "zaletavčka".

PREPOVEDANA TRGOVINA

Razbiti avtomobili šifre za mamila

Obraznava zoper Srečka Bregača, Andreja Rešetiča in Daria Markežiča, osumljene zaradi trgovanja z marihuano in heroinom - Obraznava preložena na 6. oktober

NOVO MESTO - Minuli ponedeljek in torek je bila na novomeškem okrožnem sodišču obraznava zoper 34-letnega Srečka Bregača iz Škocjana, 26-letnega Andreja Rešetiča z Grobelj pri Šentjerneju in 35-letnega Daria Markežiča iz Škofij, ki jih obtožnica bremeni kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa z mamili. Obraznava ni končana in se bo nadaljevala 6. oktobra.

Obtožnica pravi, da sta Bregač, ki je bil pred leti že v postopku zaradi podobnega kaznivega dejanja, in Rešetič neupravičeno prodajala in ponujala naprodaj ali posredovala pri prodaji mamil, in sicer 14. januarja naj bi Bregač pripeljal na dogovorjeno mesto na Otočcu Rešetiča, ki je nato kupca Markežiča odpeljal k prodajalcu na območje Krškega, pri katerem je Markežič kupil za 3.300 nemških mark dober kilogram marihuane. 15. januarja pa sta Bregač in Rešetič skupaj z dogovorjenega kraja pri bencinskem servisu na Otočcu odpeljala kupca Tomislava Majeriča in Stanislava Benedičiča k prodajalcu na območju Krškega, od katerega sta nato Majerič in Benedičič kupila za okrog 3.500 nemških mark 987 g marihuane. Bregača obtožnica bremeni tudi, da je od neugotovljenega dobavitelja nabavil heroin in zanj našel kupca, tajnega policijskega sodelavca Miho, in sicer mu je 11. februarja pri avtokam-pu na Otočcu prodal 100 g heroina za 6.900 nemških mark, 4. marca pa na parkirnem prostoru pred Domnom v Dobruški vasi najmanj

124 g heroina za 7.000 nemških mark. Daria Markežiča pa obtožnica bremeni, da je s posredovanjem Bregača in Rešetiča neupravičeno zaradi nadalnje prodaje 14. januarja na območju Krškega kupil 1.024 g marihuane za 3.300 nemških mark.

Obdolženi Bregač je že bil obsojen zaradi kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, ker je 25. aprila 1994 na Otočcu ponujal naprodaj 2.125 g heroina. Izrečena mu je bila kazen štirih let zapor, s prestajanja kazni pa je bil pogojno odpuščen marca lani. Že kmalu po prihodu iz zapora je s svojo kriminalno dejavnostjo nadaljeval, še zlasti je tesno sodeloval z soobdolženim Rešetičem, povezoval pa se je tudi z drugimi bivšimi zaporniki z Doba. Bregač je v priporu od aretacije 4. marca, v priporu pa je od 28. januarja

Strela netila

ZALOKE, BREZJE - 24. avgusta ob 23.32 je prišlo do požara na gospodarskem poslopiju v Zalokah. Policisti so ugotovili, da je požar zanimala strela, ki je udarila v zgornji prostor gospodarskega poslopija. Ogenj se je kmalu razširil in je zajel celotno ostrešje, kjer je bilo shranjeno seno. Na kraj požara so prišli krški poklicni gasilci in gasilci s Smednika ter pogasili požar.

Strelo pa je nekaj ur kasneje zajetila požar na gospodarskem poslopiju v Brezju pri Veliki Dolini. Pod streho je bila spravljena večja količina sena, sicer pa so v gospodarskem poslopiju, ki je v celoti iz lesa, še hlevi, kolarnica in drvarnica. V požaru je zgorela streha in del stropov. Na kraj so prišli gasilci z Velike Doline in iz Obrežja in požar pogasili. Pri gašenju se je en gasilec lažje poškodoval, ki so ga odpeljali v brežiško bolnišnico.

POŠKODOVAL KIP TITA

METLIKA - V noči na 21. avgust je neznanec v parku pod gradom na Mestnem trgu v Metliki, kjer je več kulturnih in zgodovinskih kipov poškodoval doprsni kip Josipa Broza Tita, na nekaj ostalih kipov, narodnih herojev pa je poveznil PVC vrečke in kanto za smeti. Občini Metlika je povzročil za 100.000 tolarjev škodo.

POŠKODOVAL VIKEND

LOPATA - V začetku avgusta je neznanec v bližini Lopate prišel do vikenda, last A. L. iz Kočevja, in s trdim predmetom poškodoval pročelje, odlomil pipo na večji plastični cisterni in poškodoval pipo vodovodne napeljave, ki jo ima poleg vikenda. S tem je povzročil za okrog 100 tisočakov škodo.

pomagati otrokom na poti v šolo, za to pa bi jih usposobili policisti, se pri nas na žalost še ni prijela, ponekod v Sloveniji pa to že teče," je povedal Povše. J. DORNIŽ

Starši morajo storiti največ

Učenje prometne vzgoje mora potekati postopno. Izkoristimo vsak sprehod v mesto in vožnjo v vozilu za učenje v obliki pogovorov, zgledov in opozorjanj. In na kaj moramo biti pri vključevanju prvošolčka v promet še posebej pozorni?

Otroka lahko zaradi njegove majhnosti hitro spregledamo. Naučiti ga je treba, da se bo znal postaviti tako, da bo vide. Z izbiro svetlih oblačil in obutve jih bodo vozniki hitreje opazili. Zakon o varnosti cestnega prometa v 81. členu določa, da morajo otroci, ki obiskujejo malo šolo in prvi razred, nositi rumene rutice okoli vratu in ob slabi vidljivosti ob žep pripeto kresničko.

80. člen novega zakona pa določa, da morajo starši poskrbeti, da bo 7-letni otrok imel na poti v šolo in domov spremstvo. Za spremljevalca so lahko tudi drugi otroci od 10. do 14. leta starosti, če to s pisnim soglasjem potrdijo starši otroka. Ta ukrep je potreben zato, ker 7-letniki še ne

tudi Rešetič vendar zaradi drugega kaznivega dejanja v zvezi z orožjem.

Bregač je na glavni obravnavi povedal, da se je v preiskavi večkrat zagovarjal in da pri teh zagovorih tudi vztraja, poudaril pa je, da ni imel nič pri posredovanju prodaje marihuane 14. januarja Markežiču, posredovanje pri prodaji marihuane naslednjega dne je priznal, vendar, da od te prodaje ni nič iztržil, prav tako je priznal prodaji heroina. Dejanja je obžaloval, ne strinja pa se z metodami, ki jih uporablja policija, saj odkriva le nepomembne člene v mreži. Poleg tega je preprčan, da je Markežič policijski sodelavec, saj ga potem, ko so mu zasegli marihuano, na to ni nič opozoril, čeprav sta se potem še slišala po telefonu. Andrej Rešetič očitkov iz obtožbe ne priznava, pa tudi o travi pravi, da ni nič vedel, pogovarjali naj bi se le o razbitih avtomobilih. Kasneje se je izkazalo, da so razbite avtomobile uporabljali kot šifre za mamila. Obtoženi Markežič pa je trdil, da je 14. januarja kupil kilogram marihuane zase in ne v namenom preprodaje in to predvsem zaradi cene, ki da je bila nižja zaradi količine.

Senat je zaslísal tudi več prič. Dokaznemu predlogu zagovornikov obtoženih, da sodišče postavi neodvisnega izvedenca, ki bo pregledal zaseženo konopljo in ugotovil vsebnost THC-ja in da se pri UNZ Novo mesto preveri identiteto tajnega sodelavca je senat ugodil in zaradi tega obravnavo preložil na 6. oktober.

J. D.

MALA OLIMPIADA GASILSKIH DESETIN - Minulo soboto je na igrišču osnovne šole v Bršljinu potekalo tradicionalno mednarodno gasilsko tekmovanje za Šitarjev memorial, že četrto po vrsti. Kljub soparnemu vremenu in plohi so gasilske desetine, ki so tekmoval v suhem gašenju z motorno brizgalno in gasilskem štafetnem teku, pokazale odlično pripravljenost. Organizatorji, gasilci PGD Kamence, ki letos slavijo 20-letnico ustanovitve in uspešnega dela, so na tekmovanju zbrali najboljša slovenska moštva in gasilce iz sosednje Hrvaške. Med dekletji je zmagala gasilska desetina PGD Hajdoše, ki sicer sodi med najboljše v državi. Drugo mesto je pripadlo gasilkam iz Šmartnega na Pohorju, odlično tretje mesto pa so osvojile mlade tekmovalke iz Stranske vasi pri Semiču. Med moškimi ekipami, kjer je bil boj za vsako mesto posebej napet do konca, so bili najboljši gasilci PGD Kamence, zlati fantje iz Herninga, ki so v športnem boju ugnali drugouvrščeno desetino iz Šmartnega na Pohorju in vse boljše gasilce z belokranjskega Štrekljencev, ki so bili tretji. Na sliki: zmagovalna ekipa PGD Kamence. (Foto: B. Avbar)

Traktor je smrtna past za voznika

Grožljiva statistika

GORNJA RADGONA - Na ponedeljkovem dnevu kmetijske tehnike na 36. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v tem mestu ob Muri so obravnavali analizo traktorskih nesreč v lanskem in predlanskem letu, ki so jo pripravili sodelavci republiškega sveta za preventivo in vzgojo (RSPV) v cestnem prometu in nad katero se je vredno zamisliti, kaj le zamisliti, ob kateri je treba kaj ukreniti.

V zadnjih 15 letih je v Sloveniji umrlo kar 594 ljudi, med njimi mnogo mladih kmečkih gospodarjev, od katerih je odvisna usoda celotne kmetije in družine. Kar tri četrtine vseh smrtnih nesreč se je zgodilo zaradi prevrnitve traktorja, ki je na razgibanem brezpotju za nezaščitene voznika prava smrtna past. Večina prevrnjenih traktorjev ni imela ne kabine ne varnostnega loka, mnogi nevarni so imeli tehnične pomanjkljivosti, predvsem slabe zavore.

Značilno je, da se je največ nesreč zgodilo popoldne, predvsem med 15. in 20. uro, ko zaradi utrujenosti ali že opravljene službe popusti potrebna zbranost voznikov. Precej nesreč je povzročila tudi malomarnost ali lahkomišelnost staršev, ki dovolijo vožnjo traktorja tudi otrokom ali jih vozijo ob sebi kar na blatniku. To je v življenjem plačalo 26 otrok, starih do 14 let, in 8 mladostnikov. Veliko gorja je v teh letih povzročilo tudi podcenjevanje nevarnosti in zmotno prepričanje, da se "meni kaj takega ne more zgoditi". Da o varčevanju na nepravem mestu, to je pri varnostni opremi, niti ne govorimo.

-n

Nasilje na vlaku

Tudi policijski nadzor

LJUBLJANA - Med potniki na slovenskih vlakih je bilo lansko leto skoraj polovico mladih, med njimi je bilo največ dijakov in nekaj manj študentov. Vsako leto je med to populacijo približno četrtna takih, ki zamenjajo kraj šolanja in se začnejo voziti v šolo z vlakom. Stresi prvošolcev v prvih dneh vožnje, ko jih starejši vozači pogosto krstijo z udarci s pasovi, brcanjem ali na še bolj grob način, so hudi in porajajo stiske ter strah pred vožnjo. Najbrž se določenim sprejemnim običajem v družbo starejših vozačev nikjer po svetu ni mogoče izogniti, prizadevati pa se je treba, da ne pride do najhujšega izživiljanja nad mlajšimi in telesno šibkejšimi.

Na začetku lanskega šolskega leta se je tako zgodilo, da so objestni starejši fantje obkolili dijaka prvega letnika, mu z grožnjo vzeli novo šolsko torbo in jo iz čiste objestnosti vrgli skozi okno vozečega vlaka, vse skupaj pa pospremili še z veliko mero telesne groboti. Vsi zaposleni na Slovenskih železnica se v sodelovanju z železniško policijo na začetek šolskega leta še posebej skrbno pripravijo. V tem času bodo še dodatno okrepili policijski nadzor vlakov.

OB PRIKOLICO IN KOMPRESOR

MALI SLATNIK - Neznani storilec je 18. avgusta med 12. in 15. uro izpred stanovanjske hiše E. M. na Malem Slatniku odpeljal neznanokam avtomobilsko prikolico, na kateri je bil naložen kompresor za hlajenje tovornjakov, in s tem lastnika oškodoval za okrog 800.000 tolarjev.

NIKOLI NI PREPOZNO

Dim škoduje DNA

Za kadilce ni nikoli prepozno prekiniti z zasvojenostjo, žal pa je škoda, ki jo je povzročil cigaretni dim, nepopravljiva. Kajenje pusti posledice na pljučih, srcu, očeh, ustih, vratu, prebavnih organih, koži in na genitalijah. Raziskava ameriškega nacionalnega inštituta za rakava obolenja je pokazala, da je bistvena sestavina celičnih jeder desoksiribonukleinska kislina (DNA) pri kadilcih poškodovana okrog 75-odstotno, pri nekadilcih pa mnogo manj, celo le 3-odstotno. Strokovnjaki želijo vplivati na ljudi, še preden prižgejo prvo cigareto v življenju. Kar 80 odst. jih namreč začne kaditi že pred 18. letom. Ko se zavejo, kakšno škodo si povzročajo, je odvisnost že tu.

SINJI RH - Nepridipravi, ki s tabel in kažipotov po Beli krajini brišejo črke, se najbrž niti ne zavedajo, kakšni šaljivci so. Medtem ko so nedavno Podzemelj preimenovali v Podenj, lahko popotnik v Vinici zve, da je do Sinjega rha še 8 kilometrov. Rh, sicer pisano z veliko začetnico, pa je mednarodna kratica, vendar - kot je moč prebrati na primer v Slovarju slovenskega knjižnega jezika - v povezavi s faktorjem in ne s sinjim. Ker pa so hoteli biti v Vinici očitno tudi tokrat inovativni, pri njih namesto pozitivnih in negativnih Rh faktorjev poznajo Sinji rh. (Foto: M. B.-J.)

Rovan v evropskem atletskem vrhu

Brežičan presenetil že s finalom, kjer se je pogumno boril z najboljšimi evropskimi skakalci ob palici - Z novim rekordom bi bil celo peti - Primcu spet ni šlo

BREŽICE, NOVO MESTO - Ob koncu svojega finalnega nastopa na evropskem atletskem prvenstvu je presrečni brežiški rekorder v skoku ob palici Jure Rovana dejal, da bi, če bi mu kdo pred tekmovalcem ponudil osmo mesto, to takoj podpisal in z veseljem vzel tako uvrstitev. Jure je bil vesel tudi po nastopu, čeprav je bil le za las prenizek od poskusa na višini 560 cm, kar bi bil nov državni rekord.

Najprej so namreč objavili, da je 23-letni Brežičan osvojil osmo mesto, kasneje pa so ugotovili, da je dejansko deveti, kar pa ni skalilo veselja ob njegovem izjemnem uspehu. Jure je bil med 23 prijavljenimi člani slovenske reprezentance na evropskem prvenstvu oziroma 21 natapajočimi tretji. Bolje od njega sta se uvrstila le Brigita Bukovec,

druga na 100 m z ovirami, in Gregor Cankar, šesti v skoku v daljino. Njuni uvrstitvi sta bili pričakovani, medtem ko so ob Juretovih sicer tihih željah po finalu mnogi le pomenljivo zmajevali z glavami. Če bi mu uspelo preskočiti tudi 560 cm, bi bil celo peti.

Igor Primc je poskusil, a neuspešno. Pred odhodom na prvenstvo je

bil dobro razporejen, saj poškodbe ni več čutil. V prvi seriji kvalifikacij je orodje zalubil 58,90 m, kar je precej manj od njegovega letošnjega najboljšega dosežka (61,52 m). Že če bi vrzel 60,60 m, bi se uvrstil v finale, kar je bila njegova velika želja. Igor tokrat ni imel sreče, saj je moral zaradi mokrega metališča, na katerem sta pred njim dva tekmovalca celo padla, metati bolj pazljivo. Poleg tega je metal s tujim diskom, ker ga vodstvo slovenske atletske zveze ni obvestilo, da organizator tokrat dovoljuje uporabo lastnega orodja, če ga da metalec pred tem testirati. V preostalih dveh metih je kljub temu poskušal na vse ali nič, a mu na mokrem metališču z njegovo hitro tehniko žal ni uspelo. V drugem metu je prestopil, v tretjem pa je disk poletel še manj kot v prvem. Ob koncu je zasedel 16. mesto, kar je njegova najboljša uvrstitev na velikih tekmovanjih. Po prihodu domov nad doseženim sicer ni bil zadovoljen. Dejal je, da je bil v pogojih, kakršni so bili v soboto v Budimpešti, sposoben vreči približno meter dlje, 60,60 m, s čimer bi se uvrstil v finale, pa ne.

I. V.

V DOLENJI VASI BOŽIČ IZ SODČKA

DOLENJA VAS - V počastitev krajevnega praznika Dolenje vasi so tamkajšnji balinarji pripravili turnir, na katerem je nastopilo 32 tekmovalcev iz Dolenjske in Notranjske. Zmagal je Božič (Sodček), drugi je bil Krže (Sodražica), tretji pa Martinčič (Krško). (R. M.)

Le do medalj je še daleč

Nastop brežiškega skakalca ob palici Jureta Rovana na evropskem atletskem prvenstvu v Budimpešti lahko po šolsko mirne duše ocenimo za prav dobrega, saj je naš rekorder izmed slovenskih atletov najbolj presenetil. Na presenečenje smo upali tudi pred nastopom letos večji del sezone poškodovanega in sorazmerno slabo pripravljenega Igorja Primca, a ga nismo dočakali.

Skok ob palici je atletsko gimnastična disciplina, v kateri je za uspeh potrebna hitrost vrhunškega sprinterja in spretnost odličnega telovadca. Juretu Rovanu do vrhunstva manjka predvsem sprinterske hitrosti, ki jo z načrtno vadbo postopoma pridobiva, a tako hiter, kot je na primer Sergej Bubka, najbrž ne bo nikoli. Kljub drugačnim napovedim Jure iz leta v leto napreduje. Mladega Brežičana, ki se je odločil, da se bo prihodnja leta povsem posvetil atletiki, odlikuje sposobnost zbrati se in doseči največ takrat, ko je to najbolj potrebno. To lastnost športnik pridobi z leti, nekateri pa nikoli.

Številni svetovni rekorderji so namreč na največjih tekmovanjih povsem odpovedali, takoj na naslednji manj pomembni tekmi pa spet zablesteli, kar pri določenih posameznikih ni naključno. Jure je na prvenstvu premagal številne tekmece, ki sicer skakejo tudi po 30 cm više od njega.

Igorju Primcu slabega nastopa na evropskem prvenstvu vsekar ne moremo zameriti, saj se

na tekmovalce zaradi poškodbe ni mogel pripraviti, kot si je želel. Lani je s svojimi izidi prišel na pragu vrhunskega svetovnega razreda, letos pa je moral narediti korak nazaj. Če bo povsem pozdravljen poškodovano mišico, lahko prihodnje leto prekosi tudi svoje lanske izide.

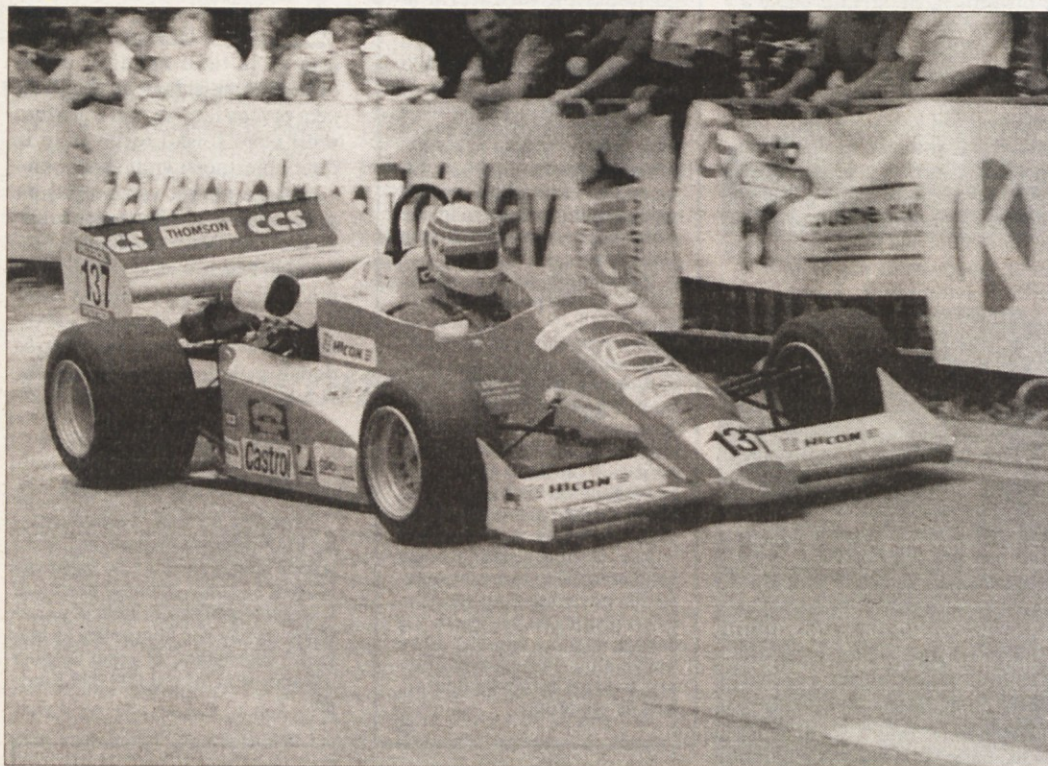
Pri njem skrbi le dejstvo, da na štirih največjih tekmovanjih - nastopil je na dveh svetovnih prvenstvih, olimpijskih igrah in na evropskem prvenstvu - nikoli ni vrzel niti tako daleč, kot je bil to v tistem času sposoben storiti. Če želi vstopiti v elito, bo moral vreči preko 65 m (osebni rekord ima 63,74 m) in nekaj storiti tudi v zvezi s psihično pripravljenostjo, da bo metal daleč tudi na velikih tekmovanjih, saj je v naslednjih dveh letih čakata svetovno prvenstvo in olimpijski nastop. Res je, da metalci diska na največjih tekmovanjih mečejo manj od svojih najboljših izidov, kar pa ni nujno, saj je na primer Italijan Fortuna na prvenstvu popravil svoj osebni rekord.

Oba, Jure in Igor, sta na pravi poti. Oba sta tako rekoč poklicna športnika z vsemi mislimi usmerjena na najvišji dosežek. Oba sta dovolj nadarjena, da lahko prideta visoko. Tudi samozavesti jima ne manjka, a zavdati se morata, da je pot do medalj dolga in težka in da se mora v natanko določenem trenutku vse poklopiti na najboljši možni način, sicer lahko le skomignemo z rameni: "Slab dan, pač."

I. VIDMAR

KOŠARKARSKI TURNIR TROJK NA LOKI

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov bo v soboto, 29. avgusta, ob 16. uri na Loki v Novem mestu pripravilo študentski košarkarski turnir trojk. Prijavite se lahko na študentskem servisu na Prešernovem trgu 8.

S FORMULO DO ZMAGE IN REKORDA - Čeh Jiri Mičanek je s svojo precej glasno rdečo formulo navdušil ropotanja željne gledalce ob cesti na Gorjance, z večjim vrtenjem volana pa je dal lekcijo tudi v preteklih letih na Gorjancih najhitrejšim avstrijskim dirkačem Leitgebu in Waldyju. (Foto: I. V.)

Čeh s formulo prvi na Gorjancih

Rekorder nove proge in zmagovalc letošnje gorjanske dirke je Čeh Jiri Mičanek - Najboljši domači dirkač Lojze Udovč - Peter Pavlič zapel gumo in izgubil vodstvo v pokalu clio

NOVO MESTO - Zanimiva in lepo obiskana letošnja gorskohitrostrna avtomobilska dirka Petrol-Gorjanci 98 je za dolenjske ljubitelje avtomobilizma minila z eno samo napako - nihče izmed domačih tekmovalcev se ni vmešal v boj za vrh. Letos namreč ni nastopil Matjaž Tomlje, ki je bil na gorjanskih dirkah vedno med najhitrejšimi, nekdanji šampion slovenskih klanec Samo Valant s hondo civic ni mogel ponoviti rezultatov, ki jih je pred leti dosegal z nissanom, povrh vsega pa do gorjanske dirke vodilni v pokalu clio Peter Pavlič tokrat v prvi vožnji ni imel sreče, zamujenega pa v drugem in tretjem nastopu ni mogel nadomestiti.

Letos so organizatorji dirke na Gorjancih le-to nekaj zaradi varnosti in nekaj zaradi že precej načete ceste proti Vahti prvič pripravili na skrajšani progi od Prepiha do odcepa proti Dolžu, tako da so številni gledalci nastope vseh voznikov lahko videli po trikrat. Prvi nastopi na novi progi so med dirkači vzpodbudili tudi boj za rekord, ki je najhitrejšemu prinesel nagrado 30.000 tolarjev. Po sobotnih treh treningih je bil najhitrejši stari znanec gornjanskih ovinkov Avstrijec Walter Leitgeb s prototipom PRC RT 23, a ga je v nedeljo, ko je šlo zares, kot za šalo prehitel Čeh

Jiri Mičanek, ki je na 4.270 m dolgi progi s formulo martini F2 MK 45 dosegel povprečno hitrost 141,2 km/h, Avstrijca, ki je 42 stotink zaostal tudi za rojakom Hermanom Waldyjem, pa je prehitel za več kot štiri sekunde.

Lov za rekordom se je nadaljeval v drugi vožnji, ko je bil Leitgeb s povprečno hitrostjo 144,5 km/h še hitrejši od Čeha, ki pa mu je bil tik za petami in je prednost v skupnem seštevku ohranil v celoti. V tretji vožnji je Čeh, spodbujen od obljubljenega nagrade, s 145,2 km/h še enkrat popravil rekord proge in v skupnem seštevku kar za 7,89 se-

kunde ugnal predlanskega zmagovalca Leitgeba, medtem ko je bil z 12 sekundami zaostanka tretji lanski zmagovalc Gorjancev in rekorder stare proge Herman Waldy.

V senci lova za rekordom, ki so ga s formulami in prototipi uprizorili tujci, so se za točke državnih prvenstev v posameznih kategorijah potegovali tudi slovenski in hrvaški vozniki. Zmaga med vsemi turističnimi avtomobili je pripadla Mišetu Zupančiču iz Mengša (Plamtex Sport Olimpija) z BMW 320i, ki je bil peti v absolutnem vrstnem redu in je zmagal tudi v razredu superturizem. V razredu A je bil najhitrejši Tomaž Jemc (Petrol Racing) s fordovim escort RS cosworth, šestouvrščeni Samo Valant iz Tržišča pri Mokronogu, nekdanji gorski državni prvak, pa je s 35 sekundami zaostanka zasedel šesto mesto. Velja pripomniti, da je imal Jemčev dirkalnik pod pokrovom motor s 3400 ccm, Valantova honda pa jih premore vsega skupaj 1600. Dirko za pokal peugeot 106 je dobil Tomaž Jarc (Lamko).

Največ možnosti za domačo zmago so imeli Dolenjci v pokalu clio, v katerem po petih letošnjih nastopih vodil Novomeščan Peter Pavlič (AMD Novo mesto Avtoplus). Žal Peter tokrat ni imel sreče, saj je pri gostilni Badovinac zadel eno izmed gum, ki so označevale šikano, in jo vlekel s sabo vse do cilja, s čimer je izgubil skoraj deset sekund. Tako je zmago slavil njegov najhujši konkurent Branko Belingar (ABC Sport), ki je s tem prevzel vodstvo v skupnem vrstnem redu pokala clio, drugi je bil Novomeščan Lojze Udovč, tretji Petrov oče Alojz (TPV Avtošport), četrti Trebanjec Drago Dolensek, peti domačin Slavko Brunskole (Hrast), Peter je bil šesti, Brane Uhernik z Otočca pa sedmi. Tokrat je zaradi smrtni nesreče na zadnji dirki v Ilirski Bistrici organizator še posebej skrbno poskrbel za varnost, tako da razen nekaj zvite pločevine na avtomobilih, ki jih njihovi vozniki niso znali obdržati na cesti, ni bilo hujših posledic, le Hrvat Robert Pittner si je, ko se je v prvi vožnji prevrnil s cliom, nekoliko poškodoval hrbet.

I. V.

TOKRAT BOLJŠI OČE PAVLIČ - Nekdanji odlični motorist Lojze Pavlič, ki tekmuje za TPV Avtošport Novo mesto, med njegovimi pokrovitelji pa je tudi Dolenjski list, je bil tokrat na Gorjancih tretji, v skupnem vrstnem redu pokala clio pa je ostal na četrtem mestu. Vrstni red v pokalu clio po 6 dirkah: 1. Belingar (ABC Sport) 88, 2. Udovč (Novo mesto) 77, 3. Peter Pavlič (AMD Novo mesto Avtoplus) 74, 4. Alojz Pavlič (TPV Avtošport) 72, 5. Slavko Brunskole (Hrast) 39 itd. (Foto: I. Vidmar)

Jutri evropski pinkponk na Otočcu

Novomeška Krka se bo v telovadnici osnovne šole na Otočcu pomerila z madžarsko ekipo - Novomeščani bi radi prihodnjo sezono s Kitajcem osvojili naslov prvakov

NOVO MESTO - Moštvo novomeškega namiznoteniškega kluba Krka se bo jutri, v petek, ob 19. uri v telovadnici osnovne šole na Otočcu v prvem kolu evropskega pokala Nancy Evans srečalo z madžarsko ekipo Kecskemet Protholding Spartacus iz Kecskemeta, ki je na svojem državnem prvenstvu osvojila tako kot Novomeščani peto mesto. Krkaši imajo sicer prednost domačega igrišča in so se na tekmo dobro pripravili, kljub temu pa so Madžari le favoriti, saj je Madžarska še vedno evropska namiznoteniška velesila, dolga leta pa so bili Madžari v tem športu najboljši v Evropi.

Za Krko bodo jutri nastopili Gražor Komac, Marjan Hribar, Matjaž Retelj in Tomaž Kralj. Komac je na slovenski jakostni lestvici trenutno drugi, Hribar petnajsti, Retelj enaindvajseti in Kralj triindvajseti. Njihovi nasprotniki so na madžarski lestvici na naslednjih mestih 13. Demeter Lebel, 27. Janos I. Kovacs, 39. Krisztian Szabo, 56. Janos II. Kovacs.

Novomeščanom je lani nekoliko spodrsnilo, saj so osvojili v zadnjih letih zanje najslabše peto mesto v državi, za kar je kriv poraz v zadnjem kolu proti Murski Soboti s 3:4.

ŠILČEV MEMORIAL V RIBNICI IN ŠKOFJI LOKI

RIBNICA - V spomin na pred leti prezgodaj umrlega Jožeta Silca bo rokometni klub Ribnica skupaj z rokometnim klubom Termo Škofja Loka pripravil tradicionalni memorialni dvodnevni turnir članskih ekip. V petek, 28. avgusta, ob 15. uri se bo začel turnir v Ribnici, v soboto, 29. avgusta, pa se bo nadaljeval in zaključil v Škofji Loki. Letošnji turnir je najmočnejši doslej, saj bodo na njem poleg Ribnice nastopili še slovenski prvotilgi Trebnje, Slovenija in Termo, hrvaški drugotilgi Crikvenica in italijanski prvotilgi Arg Rubiera. (M. G.)

TURNIR V SODRAŽICI

SODRAŽICA - Kmalu se bo začela zanimiva letošnja balinarska sezona, v kateri se igralci Sodražice potegujejo za uvrstitev v 2. ligo. Po vsem, kar so pokazali v spomladnski sezoni, se zdi, da so tokrat najbližje pred leti zastavljenemu cilju. Pred začetkom prvenstva bodo Sodražani v soboto, 5. septembra, pripravili memorialni turnir Marjana Grija iz četvorkah. Nastopilo bo 16 ekip iz Notranjske in ljubljanske območne balinarske lige ter dve domači vrsti. Ob tej priložnosti bodo praznovali tudi deseto obletnico ustanovitve kluba. (M. G.)

ODBOJKA IN KOŠARKA

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zdravilišče Šmarješke Toplice bo v nedeljo, 30. avgusta, ob 9. uri pripravilo košarkarski turnir trojk in turnir v odbojki na mivki. Vsa dodatna pojasnila dobite in se prijavite po telefonu (068) 73 230.

NOGOMETAIŠICE PRVIČ DOMA - Novomeške nogometaišice so v soboto s 3:6 izgubile s črnomaljskimi veterani, v nedeljo pa so na štadijonu pod Portovalom izgubile še srečanje z mladinsko reprezentanco z 0:7, čeprav so se dolgo časa uspešno upirale, in po prvem polčasu je bil izid le 0:2, potem pa se jim je maščevala slabša telesna pripravljenost. Kljub temu prvo tekmo ligaškega tekmovanja v Ljubljani proti državnim prvakinja Jaršam ne pričakujejo prestrašene, vendar na zmago ne računajo. (Foto: I. V.)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Lovrekov memorial letos Radečanom

Za nepoznavalce rokometu morda nekoliko presenetljiv finale med Sevnici in novopečenimi prvoligaši - Favorizirani Velenjani in Karlovčani so se pomerili le za 3. mesto - 40 let sevniskega rokometu

SEVNICA - Sevniski rokometni delavci in rokometišči se zavzeto pripravljajo na novo tekmovalno sezono, ker bi se radi čimprej vrnili v elitno družino slovenskih prvoligašev, od katere so se poslovili preteklo tekmovalno sezono. Če bi sodili le po razpletu dogodkov na sobotnem že 26. Lovrekovem memorialu v dvorani sevniske osnovne šole Sava Kladnika, potem ima mlado in obetavno sevnisko moštvo lepe možnosti, da se že prvo leto tekmovalja v nižji konkurenci spet zavrti med najboljše slovenske ekipe. To bi bilo najlepše darilo ob jubileju, ki ga sicer obeležujejo že letos, 40-letnici rokometu v Sevnici. Pomembno je, da mladi fantje ostanejo skupaj še nekaj sezon in se ne dajo premamiti morebitnim boljšim gmotnim ponudbam bogatejših in večjih klubov.

26. Lovrekov memorial, ki ga igrajo v spomin na tragično premišnulega vzornega športnika, nekdanjega vratarja sevniskega moštva Jožeta Lovreka, je bil tako nekakšna uvertura v letošnje jubilejno leto sevniskega rokometu. Piko na i temu jubileju bodo dodali v septembru še z organizacijo Šumejevega memoriala za mlajše selekcije; takrat bodo pripravili tudi bilten o 40 letih rokometu v tem posavskem mestu, kjer nimajo toliko razumevanja in denarja za šport kot v številnih precej mlajših klubih, imajo pa kljub temu kar bogato tradicijo. Sevniski rokometišči so v "zlatih" časih pod taktirko Jožeta Šilca igrali celo v takratni 2. zvezni rokometni ligi, v družbi s Celjani in Ljubljancami!

Vrnimo se k 26. Lovrekovemu memorialu! V uvodni tekmi turnirja so Radečani pod taktirko Mira Požuna prepričljivo z 21:17 (10:8) ugnali oslabiljeno ekipo Gorenja iz Velenja, ki je tokrat ni vodil njen

strateg Tone Tiselj, ker se je ta čas mudil na Rogli v rokometni šoli. Od tega srečanja so si bolj maloštevilni gledalci več obetali, prav zavoljo spopada dveh trenerskih konceptov, trenerjev, ki sta bila oba pri krmilu našega najmočnejšega kluba Celja Pivovarne Laško in reprezentance. In medtem ko se je Tiselj moral na zahtevo celjskega rokometnega lobja posloviti, Požun v teh vodah še kar uspešno krmari. Celjani so ga "posodili" Radečanom, prav tako jedro svojih mladih in obetavnih igralcev, ki se bo tako prekalilo v prvoligaški konkurenci.

In če razplet med Radečami in Gorenjem ni bil presenetljiv, tega nikakor ni moč trditi za drugo tekmo Lovrekovega memoriala, v kateri je domači 1.B ligaš zaslužen ugnal hrvaškega prvoligaša Karlovac s 23:20 (11:10). Vedeti je pa treba, da je hrvaška rokometna liga med najmočnejšimi v Evropi - v tej ligi je Karlovac nekje v zlati sredini - ter da so naši južni sosede aktualni olim-

pijski prvaki. Sevnici so ves čas vodili in s požrtvovalno kolektivno igro zasenčili goste. Dobro sta odigrala še Sečki in Simončič. Novi sevniski trener Igor Razgor se je lahko prepričal, da lahko še kako računa na mladega Mlakarja. Za Sevnice je 7 (4) zadetkov dosegel Miran Sečki, 6 Tadej Simončič, po 3 Mlakar in Sirk, Rupret 2 in Teraš 1 zadetek.

V tekmi za 3. mesto med Gorenjem in Karlovcem je vse dišalo po prepričljivi zmagi Hrvatov, ki so vodili že s 6 zadetki. Velenjani pa so srečno zmagali s 24:23 z zadetkom Soviča v zadnjih sekundah tekme, potem ko so prvič izenačili šele tik pred koncem tekme na 22:22. V finalni tekmi med Radečami in Sevnico se je končal prvi polčas med večnima rivaloma iz sosednjih občin v zelo izenačeni igri in z minimalnim vodstvom Radečanov (10:9). Gostje pa so v drugem polčasu, tudi po nekaterih čudnih odločitvah sodnikov, povedli za 4 zadetke, po odličnih obrambah Podpečana pa so še bolj popustili in Radečani, pri katerih sta se izkazala še Češnovar z 8 (3) in Privšek s 5 zadetki, so z 22:17 prepričljivo zmagali in zasluženo osvojili prehodni pokal na 26. Lovrekovem memorialu. Za Sevnico so zadetke dosegli: Sečki 5 (2), Požek in Vrtovšek po 3, Teraš 2, Rupret, Simončič in Sirk pa po enega.

PAVEL PERC

DEJAN MARCOLA, NAJBOLJŠI VRATAR NA 26. LOVREKOVEM MEMORIALU - Na posnetku prejema domači vratar (na levi) pokal iz rok sekretarja RK Sevnica Mirka Sirk, nekdanji odlični vratarja Sevnice. Trenerji so za najboljšega igralca izbrali Velenjčana Sebastjana Soviča. (Foto: P. P.)

KOČEVCI USPEŠNI NA KOROŠKEM

KOČEVJE - Ob zaključku tradicionalnega turističnega tedna v Črni na Koroškem so tamkajšnji športni delavci pripravili že 18. tek Kralja Matjaža, na katerem so nastopili tudi trije tekmovalci iz Kočevja. Igor Martič je v skupini do 40. leta na 21-kilometerski progi s časom 1:30:12 zasedel 7. mesto, Matija Ozanič je v skupini do 50. leta na 10-kilometerski progi zasedel 3. mesto s časom 38:24, medtem ko je na enaki progi Franc Kocijančič med veterani zasedel prvo mesto. Njegov čas je bil 42:12. (M. G.)

KOČEVSKI PLESALCI V LJUBLJANI

KOČEVJE - Plesni klub Urška iz Ljubljane je odprl jesensko sezono množičnih kvalifikacij tekmovalcev. Nastopilo je 200 plesnih parov iz Italije, Ukrajine, Avstrije, Jugoslavije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Rusije, Slovenije, Madžarske in Slovaške. Tudi tokrat sta bila uspešna plesna para iz Kočevja. V skupini mlajših mladincev sta Blaž Bižal in Jasmina Arko v latinskoameriških plesih prvič nastopila v najvišjem B razredu in zasedla 11. mesto. Za uvrstitev v najvišjo skupino pa jima manjka 39 točk. V standardnih plesih v nižji skupini sta osvojila srebrno kolajno. Pri članih sta Aleksij Arko in Jasna Golob v standardnih plesih osvojila 3. mesto. (M. G.)

FITOV MEDNARODNI MITING

BREŽICE - Atletski klub Fit Brežice, ki letos praznuje 20 let obstoja, bo v nedeljo, 30. avgusta, ob 14. uri na stadionu v Brežicah pripravil 14. mednarodni atletski miting, na katerem bo med drugimi atleti iz več držav nastopil tudi Jure Rovnan, domačin, ki je na minulem evropskem prvenstvu osvojil odlično 9. mesto. (I. V.)

Gramiz si želi peto mesto

Uprava kočevskega ženskega rokometnega kluba bo kmalu vsem igralkam in trenerju poravnala dolgove

KOČEVJE - Kočevski rokomet in tudi ostale športne klube v mestu ob Rinži že več let pestijo denarne težave. Te pri svojem delu najbolj občutijo rokometišče Gramiza, ki jim klub po besedah člana uprave Dušana Zamide dolguje manjši znesek, skoraj 90 ods. vseh lanskih obveznosti pa so že poravnali. Skratka, stanje pri njih ni nič bolj dramatično kot drugod.

"Tudi doslej je denar krojil naše načrte. Vedno se je na začetku prvenstva zapletlo, a so se pozneje razmere uredile. Prepričan sem, da bo tudi tokrat trener Zdenko Mikulin motiviral igralko za zelo zahtevno sezono, od katere pričakujemo več kot lani," je komentiral trenutne razmere v klubu večletni član uprave Dušan Zamida. V kratkem pogovoru je bil zelo konkreten, kar zadeva letošnje načrte na prvenstvu. Ekipa se je ob koncu tedna zbrala na prvem letošnjem treningu, priprave pa bodo opravili v Kočevju in Ribnici. Z kapetanki in najstarejšo igralko Ando Vuk se bodo še pogovarjali o njenem statusu, seveda pa bi bili v Gramizu vsi zadovoljni, če bi borbena in učinkovita Anda še naprej igrala v prvi postavi. Gramiz se bo najverjetneje okreplil z nekaterimi mlajšimi igralkami iz drugih sloven-

skih klubov. Sicer pa je v zadnjih treh letih zlasti v Ribnici dozorelo nekaj kakovostnih igralk, ki so lani že igrale v prvi ekipi, kar pet pa jih je že nastopilo v mladinskih in kadetskih državnih reprezentancah. V klubu so trdno prepričani, da bodo ta dekleta dočkala svojih pet minut kot nosilke igre kočevskega ženskega rokometu, ko se bo ta za vselej iz Ribnice preselil v Kočevje; čez nekaj let naj bi v mestu ob Rinži zgradili novo športno dvorano. Velika borbenost bo tudi letos zaščitni znak Gramizove igre, saj ko primanjkuje visokih igralk, trenerju Mikulinu ne preostane nič drugega, kot da z garanjem v obrambi premosti to vrzel. Zaradi tega bodo priprave - prvo prvenstveno tekmo bo Gramiz odigral čez slab mesec - zelo naporene, poseben poudarek pa bo na vadbi moči.

"Kljub težavam se vsako sezono povzpnejo za mesto višje. Lani smo bili šesti, po matematičnem izračunu pa bi morali ob koncu nove sezone pristati na 5. mestu," je še povedal Dušan Zamida. Igralke Graniza bodo prihodnji mesec odigrale več prijateljskih tekem, 6. septembra bodo nastopile tudi na meddržavnem turnirju v Ogulinu.

M. GLAVONJČ

Krka Telekom na svetovni sceni

Novomeški poklicni kolesarji so dobro prestali zanje doslej najtežji preizkus v poklicnem kolesarstvu - Miholjevič osmi v skupnem vrstnem redu, Murn drugi v četrti etapi

NOVO MESTO - Kolesarji novomeškega poklicnega moštva Krka Telekom so prvič nastopili na eni najtežjih dirk na svetu, portugalski Volti, kjer so se enakovredno kosali z najboljšimi poklicnimi moštvi na svetu. Dokaz je drugo mesto Murna v četrti in tretje mesto Šumanova v tretji etapi ter osmo mesto Vladimirja Miholjeviča v skupnem vrstnem redu.

Mnogi skeptiki so z zadovoljstvom čakali, kaj se bo z novomeškimi kolesarji zgodilo na Portugalskem, saj so pričakovali, da ne bodo kos svetovni konkurenci na četrti najtežji etapni dirki na svetu. Njihove napovedi se niso uresničile, saj so se Novomeščani dokaj enakovredno kosali z najboljšimi. Po besedah krškega direktorja Mirka Fiolta je njegovo moštvo dovolj močno, da lahko nastopi na najtežjih dirkah, čeprav na katero izmed prvih treh mest ne more računati, lahko pa se njegovi kolesarji redno uvrščajo med najboljše tri na posameznih etapah in med deset v skupnem vrstnem redu.

Fantje so 12 etap izjemno težke dirke dobro prestali. Svoje šprinterke sposobnosti je na pretežno ravninskih etapah s tremi uvrstitvami

med prvih deset dokazal Boštjan Mervar, v sprintu pa se je nekoliko presenetljivo odlikoval vsestranski Uroš Murn, ki je drugemu mestu dodal še eno sedmo.

Na najtežjih dveh etapah z vzponi na preko 2000 m visoke gorske prelaze se je odlikoval Vladimir Miholjevič, ki je bil na najtežji etapni dirki šesti in je s tem dokazal, da je že povsem blizu najboljšim

poklicnim kolesarjem na svetu. Če so v klubu pričakovali Vladove podvige v klanec, pa je vse prijetno presenetil na zadnjem kronometru, saj vožnje na čas ni nikoli posebej treniral niti se do sedaj v tej disciplini ni nikoli odlikoval. Tokrat je v predzadnji etapi, ko je branil osmo mesto v skupnem vrstnem redu, dal vse od sebe, in v izjemni konkurenci dosegel 13. mesto in obdržal visoko uvrstitev v skupnem vrstnem redu.

Precej neopazno je dirko končal najboljši mož novomeške vrste Gorazd Stangelj, ki je po napaki v najtežji etapi, ko je ostal v drugi skupini in se ni mogel več pridružiti ubežnikom, svoj nastop povsem podredil moštenemu uspehu. Veliko je k uspehu pripomogel tudi klubski zdravnik dr. Miro Balažič, ki je fantom stal ob strani vseh 12 etap težke preizkušnje.

I. V.

Vladimir Miholjevič

GORSKI MOTOSLALOM

TREBNJE - AMD Trebnje - motoklub bo v nedeljo, 30. avgusta, na cesti med Zapužami in Stanom pripravilo že 15. jubilejno tradicionalno gorsko motoristično dirko v slalomu za nagrado Mirne 98. Uradni trening bo med 9. in 12. uro, dirka pa se bo začela ob 13. uri.

TEK ZA JERNEJEVO - Šentjernejski atletski delavci so ob pomoči občine Šentjerne in tamkajšnjega turističnega društva v petek, 21. avgusta, pripravili drugo tek Jernejevo 98, ki se ga je udeležilo blizu 100 tekačev, največ iz Šentjerneja, Sevnice in Novega mesta. Po posameznih kategorijah so zmagovali: do 11. leta - Marko Vrtič (Sevnica) in Vesna Šuštaršič (Šentjerne); do 13. leta - Joško Bučar (Šent.) in Adrijana Vrtič (Sev.); do 17. leta - Borut Veber in Klavdija Tomažič (oba Sevnica); člani - Robert Dragan (Krka Novo mesto); veterani - Tone Striša (Dol. Toplice) in Metka Linhart (Šmar. Toplice) ter med družinami Trenz - Kralj. (Foto: I. V.)

Pri nakupu novega avtomobila Citroën AX ali SAXO boste dobili še brezplačno kasko zavarovanje Zavarovalnice Maribor.

avto s smetano

Avto boste dobili pri Vašem najbližjem prodajalcu Citroënov, za smetano pa bo poskrbela Zavarovalnica Maribor.

Tako bo Vaš novi avto lahko vedno kot nov.

CITROËN Citroën priporoča **TOTAL**

Avto, ki vam zleze pod kožo

www.citroen.si

ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Javno vprašanje gospodarskemu ministru Dragonji

Dol. list št. 32, 13. avgust

Boris Hribernik se gre v dveh zaporednih številkah Dolenjskega lista nenavadno igrati v javni polemiki. Ne da bi bil počakal na morebitni odziv (to naj bi bil menda cilj polemike) takoj v naslednji številki že načena nova vprašanja. Vedno naj bi po njegovem treskala strela v vrhove. Tako zadnjič postavlja neumestna vprašanja ministru za gospodarstvo Metodu Dragonji. Ker Posavci zadnji težko pričakovani ukrep slovenske vlade, odločitev za dodelitev koncesije podjetju Sava, d.o.o., jemljemo predvsem kot napad na koristno nameravano gradnjo verige vodnih elektrarn na reki Savi, mu bom poskušal odgovoriti.

G. Hriberniku gre v nos, ker je nekdo končno pričel odkupovati potrebna zemljišča za gradnjo. Verjetno tudi g. Hribernik ve, da je treba pred takim odkupom marsikaj mukotrpne postoriti. Tako je treba na terenu označiti, kaj bodo graditelji sploh potrebovali. V času žetve so jeli zemljemerici iz Idrije po terenu zabijati kole z modrimi oznakami na vrhu "HE Boštanj". Tako so ljudje v prostoru sploh dobili predstavlo, za kaj gre. V KS Boštanj smo jih malce čudno gledali, saj se nihče ni oglašil na sedežu KS, čeprav smo vedno zahtevali, da se z vsakim korakom obračajo na nas. Sledilo je delo sodno zapreženih cenilcev, žal ne vem, kako daleč so prišli.

In tu smo pri bistvu vprašanja: zakaj bi nekomu zamerili, če se je lotil odkupa? Vemo, da to terja nemalo časa in živcev. Zato je koristno, da so se tega lotili. Ko bodo ostali koraki po podpisu pogodbe o koncesiji tako daleč, bodo lahko čimprej zabrnili gradbeni stroji. Tudi je prav, da ima slovenski partner v tej koncesijski navezi čimveč. Podjetje Savske elektrarne je pred odkupom o tem obvestilo sevniki občinski svet. Direktor Borut Miklavčič je takrat celo prihitel na sejo sveta in predstavil inž. Nučiča s pravnikom, ki naj bi ta postopek vodila. Uporabo proračunskega denarja? Razumljivo je, da želijo lastniki prostora konkretno odškodnino.

G. Hribernik se je po dolgotrajnem sprejemanju zadnjega državnega proračuna vsekakor pozno spomnil na napadeno postavko. Tu še enkrat jasno opozarjam Posavce, da temu, sodeč po spornem pisanju v Dolenjskem listu, nasprotuje novomeški član Zelenih. Vsekakor drži, lastna slovenskim Zelenim, ki trenutno ne delajo drugega, kot da se preganjajo po sodiščih, kateri od dveh predsednikov je pravi in kdo lahko uporablja kar 35 milijonov tolarjev, dobljenih od države. Tisti, ki smo take igre že zdavnaj spregledali, smo se umaknili in skušamo konstruktivno delovati v drugih strankah. Komu se je torej že prišmodil volilni golaž, kot se v predzadnjem pismu v DL sprašuje g. Hribernik, je torej jasno: njemu samemu. Ni ljudstvo zaman skovalo reka: "Kar se je babi htelo, se ji je tudi snilo."

ALFRED ŽELEZNIK
Boštanj 56

OBAKRAT SEVENŠEK

Na balinarskem prvenstvu Dolenjske v natančnem in hitrostnem zbijanju je v obeh disciplinah zmagal Tine Sevenšek iz balinarskega kluba Sodček. V natančnem zbijanju se je pomerilo 20 tekmovalcev, v hitrostnem zbijanju pa 12. Izidi: natančno zbijanje - 1. Sevenšek (Sodček), 2. Novak (Dana), 3. Černoga (Krško); hitrostno zbijanje - 1. Sevenšek, 2. Černoga, 3. Tomše (Krško). (R. M.).

APLAVZ NI OBVEZEN

Bogatemu še daj!

V Rogaški Slatini, kjer sem bil na štirinajst dnevnem okrevanju zaradi bolezni, sem srečal znanca, menagerja v neki firmi. Sijoč od zdravja, mi je povedal, da je na tritedenskem oddihu oziroma rekreaciji: "Vsako leto pridem sem; plača delodajalec, ki mu ni vseeno, v kakšni kondiciji so njegovi izpostavljeni delavci."

Tega, da si masaže v zdravilni kopeli plačujem sam, mu nisem razlagal, kajti bil je seznanjen z državnimi varčevalnimi ukrepi. Le-ti letos niso dovolili izplačati dodatka za oddih in rekreacijo ravnateljem oziroma direktorjem šol, med katere sodim tudi sam. Tisti, ki so sprejeli tak ukrep, so bili gotovo prepričani, da smo ravnatelji dovolj dobro plačani in da si bomo lahko tudi brez dodatka privoščili kakovostne počitnice, ki nas bodo napolnile z energijo za delo v jeseni, ko bodo z ministrstva za šolstvo prispela pisma navodila z novimi dolžnostmi.

Ta naša ljuba država se rada spogleduje z Evropo le tedaj, kadar je treba privijati vijake, ki stiskajo njene uslužbence, ko bi treba Evropo posnemati s čim za ljudi prijaznim, pa se dela slepo in gluho.

TONI GAŠPERIČ

Nepošteno delovanje Telekoma!

Opomin brez datuma

Telekomu Slovenije, PE Novo mesto, sem redno plačeval zneske po položnici. V aprilu sem se zakasnil s plačilom, in to ne po svoji krivdi. Ko sem prejel položnico, sem takoj, vendar z zamudo, plačal znesek, ki je bil na položnici. Maja pa sem prejel opomin za zaostali znesek. Takoj sem poklical po telefonu in ukrepal, nakar sem dobil odgovor, naj opomin zavržem in da ga ni potrebno plačati. 5. avgusta pa sem prejel opomin pred izključitvijo telefona, češ da dolgujem od maja 200 tolarjev. Poklical sem na Telekom v Novo mesto, kjer me je neprijazni uslužbenec prepričeval, da sem opomin prejel v torek, 4. avgusta, in se ni dal prepričati, da pri nas ni poštne dostave vsak dan, ampak je dejal, da je to samo izgovor.

Rok plačila na opominu je bil takoj, oz. najkasneje v treh dneh. Če bi opomin prejel dva dni kasneje, bi bil brez telefona, saj je bil 7. avgusta rok za izključitev. Nastale bi komplikacije, saj opomin ni bil poslan priporočeno, da bi lahko takl ravnali. Poslali so navadni opomin brez datuma izdaje, naveden je bil samo rok izključitve, bil pa je tudi brez podpisa odgovorne osebe. Smatram, da takšno početje uslužbenec ni v ponos ne podjetju, ne strankam in tudi ne državi Sloveniji.

G. S.
Črnomelj

Tudi semiški borci zavračajo predlog dokumenta o spravi

Iz obširne utemeljitve

"Menimo, da je bila sprava že opravljena na spravi slovesnosti v Rogu. Sožitje smo kot družba že dosegli s plebiscitom in svobodnimi volitvami in ne nazadnje tudi s tem, da parlamentarne politične stranke vključujejo tudi nekdanje domobrance in ljudi, ki podpirajo njihovo prepričanje."

Tako med drugim piše občinski odbor Zveze borcev in udeležencev NOB iz Semiča v obsežni utemeljitvi, zakaj zavrača predlog Deklaracije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima ter predlog izjave o narodni spravi in zakaj podpira tožbo zoper generalnega javnega tožilca Antona Drobniča.

Semiški odbor podpira druge borčevske organizacije, posebej pa poudarja, da nikakor ni mogoče pristati na obsodbo NOB in rehabilitacijo sodelovanja z okupatorji. Sprava ne more in ne sme izenačiti osvobodilni boj in kolaboracijo ter proglašiti obe strani za malo krive ali malo nedolžne. Zgodovine ne more spremeniti noben politični dogovor, prav tako ni mogoče narodnoosvobodilnega boja zreducirati zgolj na revolucijo in pobijanje političnih nasprotnikov. Tudi povojno obdobje je v predlogu deklaracije enostransko in prečno ocenjeno, posebej tam, ko govori o privilegijih borcev NOB pa tudi funkcionarjev. Splošno znano je, da imajo nekateri funkcionarji v sedanjem času ugodnejši položaj, kot so ga imeli funkcionarji v prejšnjem sistemu.

Semiški borci podpirajo kazensko ovadbo zoper generalnega javnega tožilca Slovenije Antona Drobniča, podpirajo pa tudi javno izražena stališča pisatelja Vladimira Kavčiča in zgodovinarja dr. Janka Pleterskega.

S svedrom nad obcestno grmičevje

Tako ne gre več naprej

Skladno z naslovom in s tako neprimernim orodjem se bojujejo novomeški in tudi na žalost vsi slovenski cestarji z obcestnim grmičevjem in tudi z večjim drevjem. Izbira primerne orodja za opravljanje določenega dela je sestavni del posla. Trdim, da je orodje, s katerim cestarji omejujejo rast, neprimerno, saj grmičevja ne odreže, kar bi človek pričakoval, ampak ga omlati, skrotoviči in se seveda dlje časa suši.

Ob izgradnji sedanje avtoceste, ki ji seveda ne vemo več pravega imena, je bilo ob cesti med Mačkovecem in Dobruško vasjo zasajeno lepotočno grmičevje, med lokalno cesto med Drago in Družinsko vasjo in avtocesto pa je bila živa meja. To rastlinje je pokojni Jože Klevišar vzorno negoval, in to v času, ko ni bilo toliko "dušebrižnikov" za varstvo okolja, kot jih imamo sedaj, ko je vsakemu na ustih varstvo okolja

in urejenost, v praksi je pa čedalje slabše.

Morda bo opravičilo, da se na tak neprimeren način "negujejo" nabrežine v tem, da bi bilo ročno negovanje predrago, toda stroj, ki seveda ni primeren za to opravilo, tudi ni poceni, pa še uvožen je.

Ne zagovarjam, da se naj opravljajo dela ročno, toda stroj mora opraviti delo enako, kot bi ga opravila človeška roka, sicer bi bilo potrebno tak stroj toliko časa izpopolnjevati, da bi bilo to omogočeno.

Niso vsa zemljišča ob cestah last cestarjev. Tudi črta od roba ceste do meje ni povsod enaka, zato seveda s strojem posegajo tu in tam v tujo posest. Prav zaradi tega se ravno sedaj oglašam, kajti lastnik je bentil, kot ga še nikoli nisem slišal. Stroj je namreč mlatil po lepotočnem in koristnem grmičevju v naselju Otočec ob Krki.

Upam, da bodo cestarji sprevideali, da tako ne gre več naprej, in bodo stroj pripravili tako, da bo travo kosil, grmovje posekal. Za okrasno grmovje pa naj bi cestarji zopet uporabljali človeško roko, saj bi se mogoče na zavodu za zaposlovanje le našel kakšen brezposeln kot "rezultat" propadle firme.

JOŽE BEG
Otočec

OKTET VERITAS V ČAST SV. JERNEJA - V ponedeljek so v farni cerkvi v Šentjerneju pripravili celodnevno čaščenje ob prazniku sv. Jerneja. Za prijeten večer so poskrbeli tudi mladi fantje oketa Veritas, ki so zapeli v polni cerkvi in tako počastili svetnikov god in tudi občinski praznik. (Foto: M. Hočevar)

Zahvala tisočkrat premalo

Zdravnik zdravil, bioenergetik Ivan Pirc pozdravil

Leta 1990 sem bila zaradi številnih zdravstvenih težav, ki so se kopičile leta in leta, zdravstveno in psihično čisto na tleh. Več let sem obiskovala zdravnike. Pošiljali so me na slikanje hrbtenice, slikanje žolča, na gastroskopijo, bolečine pod desno lopatico so mi zdravili z elektro šoki, operirali so mi krčne žile, imela sem hemoroide. Ko so se pojavile težave z desno nogo, so mi dejali, da imam trombozo. Na dojki sem imela rakaste tvorbe. Operirali so mi desno dlan.

V družini so se začele težave, saj zaradi močno načetega zdravljenja nisem zmogla več opravljati dela doma. Mož in moja mama me nista razumela. V službi so me premestili na drugo delovno mesto. Doživela sem živčni zlom. Sodelavka mi je takrat rekla: "Poj-

di z menoj k bioenergetiku gospodu Pircu. Zagotovo ti bo pomagal." Za te besede sem ji še danes hvaležna.

Po dolgem prigovarjanju sem se aprila 1990 končno odločila za zdravljenje pri gospodu Pircu. Po vsaki seansi sem se kljub močnim reakcijam počutila bolje. Zdravstvene težave so izginjale, povrnila se mi je volja do življenja. Ze nekaj let lahko opravljam gospodinjinska dela, dela okrog hiše in na vrtu. Dobro se počutim in ne uživam nobenih zdravil. Družinske težave so se uredile.

Vem, da mi je gospod Pirc rešil življenje in da je beseda hvala tisočkrat premalo.

ERIKA SKRBIŠ
Vodovnikova 12
Slovenska Bistrica

24 UR ODBOJKE NA MIVKI - Odbojarski klub Kočevje in podjetnik Janez Corl iz Mahovnika sta pripravila 24-urno tekmovalstvo v odbojki na mivki, ki je ob igrišče privabilo veliko gledalcev. Nastopilo je več kot 200 igralcev iz Kočevja, Žužemberka in Ljubljane. Pomerili so se tudi slovenski odbojarski sodniki. V osrednji tekmi so se pomerili registrirani igralci kočevskega zahoda in vzhoda. Z 811:793 so zmagali vzhodnjaki. Na članskem turnirju sta Obravnič in Brunc premagala Drobniča in Mikliča s 15:12. (Foto: M. Glavonjič)

Mercator

v akciji

od 27.8. do 10.9.'98

Mlečna čokolada Milka

100 g

stara cena 123,90

SEDALJ SAMO

99,00

in še 25 posebej označenih izdelkov!

http://www.mercator.si Ponudba velja do prodaje zalog! Cene v SIT.

Micka s sekiro obranila zvonova

Neustrašna Micka Svašnik je s sekiro obranila zvonova iz zvonika opuščene kočevarske cerkve nad Starimi Žagami - Kje je dovoljenje župnika in škofa?

STARE ŽAGE - 66-letna Svašnikova Micka iz Starih Žag je v petek, 14. avgusta, s sekiro v roki pregnala kakšnih sedem ali osem možakov, ki so s kombijem in dvema traktorjema prišli, da bi sneli in odpeljali zvonova iz zvonika porušene cerkve sv. Mihaela v Novi Gori nad Starimi žagami.

"Sin Ivan, ki živi z mano, in še en sosed sta mi prišla povedati, da hočejo neki možaki s Sušic sneti in odpeljati zvonova iz zvonika," je vidno razburjena pripovedovala Svašnikova. Odločna in korajžna ženička je takoj stekla na pot. "Kdo vam je pa dovolil jemati naša zvonova? To, kar hočete narediti, je kraja!" se je postavila. Možaki so odgovorili, da imajo dovoljenje župnika iz Dolenjskih Toplic in ljubljanskega škofa. Na njeno zahtevo, naj to dovoljenje pokažejo, so se začeli izmikati, da ga nimanó s seboj in da ga bodo prinesli drugi dan. "Pa sploh ni nič res. Nobena dovoljenja niso imeli, lagali so!"

Svašnikova je vsa iz sebe stekla v šupo po sekiro, se postavila pred traktor in zagrozila, da bo presekalo gume, če se takoj ne poberejo. Možaki so začeli drecati, da hočejo zvonova sneti zato, da bi ju prebarvali in ju bodo potem obesili nazaj, a na te "finte" Micke niso dobili. Le kdo zvonove barva! To naj "farbajo" koga drugega, ne pa Svašnikove! Kasneje se je izvedelo, da so Sušičani hoteli zvonova prepeljati v cerkev na Cerovcu pri Podturnu, ker je tam eden počen. Kot kaže, bodo morali kar sami zbrati denar za novega.

"Ta zvonova sta naša, ne Sušičani, ne župnik, ne škof niso zanju nič dali, to je skoraj edino, kar je tu ostalo od nekdanjih prebivalcev Kočevarjev," pravi Svašnikova. Sama sicer ni kočevskega rodu, se je pa kot mlado dekle iz Prekmurja poročila s Kočevarjem iz edine kočevarske družine na Seču, ki se med vojno ni izselila v nemški rajh in je ostala na svojem. "Moj mož Pepi je bil lep fant, furman in muzikant; jaz sem prišla v Črmošnjice po vojni še s petdesetimi mladimi fanti in dekleti iz Prekmurja kot

sezonska delavka na državno posestvo. Ko sva se poročila, je bilo njemu 19, meni pa 18 let, po poroki pa je moral še za 2 leti v vojsko."

Micka zelo ceni Kočevarje kot delavne in sposobne ljudi. "Kaj vse so naredili v teh krajih sredi kočevskih gozdov!" Ko so Svašnikovi trije otroci začeli hoditi v šolo, so se z oddaljene in odrezanega Seča preselili v Stare Žage, kjer so od Sprajcarjev kupili hišo. Pri 45 letih je Micka postala vdova in skrbela za ostarelo taščo, svojega najmlajšega sina in še za dva hčerina otroka. "Že iz spoštovanja do naših prednikov moramo ohraniti zvonova v Novi Gori.

MICKA S SEKIRO - Takole je Micka Svašnik iz Starih Žag s sekiro v roki pregnala možake, ki so hoteli sneti in odpeljati zvonova iz zvonika cerkve sv. Mihaela v Novi Gori. (Foto: A. B.)

Cerkev so med vojno razdejali, ostal je le zvonik. Nova Gora je bila včasih vas z okoli 100 hišami, danes ni nobene več, le v eni lesení hiši živi še ena ženska." Stare žage nimajo cerkve in tako imajo prebivalci te vasi za svojo to v Novi Gori. "Vsi sosede in prebivalci tega dela naše vasi mi dajo prav, da sem se postavila v bran za naša zvonova. Kadar kdo od domačinov umre, mu zvonimo v slovo, tudi ob raznih slavih se sliši njun glas, lepo ju je slišati že, če gre kdo po gobe v te hoste pa potegne za vrh. To sta naša zvonova in ju ne damo! Tudi meni naj zvonita na zadnji poti..."

A. BARTELJ

Medved je zarjul in se postavil na zadnji taci

Obiska v Podgozdu

PODGOZD - Podgozd, gručasto vasico na desni strani Krke, loči od gozda le prostrana ravnica, polna vrtač in skrbno obdelanih njiv. Tukajšnji domačini so navajeni na srne, zajce, jelene in tudi divje prašiče, ki imajo dober dostop do hrane, bolj poredko pa na vaške njive zaide medved. Kljub temu so imeli vaščani pretekli teden kar dva kosmata obiska.

Jelka Jaklič ima njivo neda-leč od svoje hiše. Medveda je

• **IZ TORKOVE IZJAVE ZVEZE SLOVENIJE** - V Sloveniji že vrsto let spremljamo medveda, njegov razvoj, njegove navede in njegove potrebe. Tako ugotavljamo, da je v Sloveniji glede na medvedove potrebe prostora za 300 do 350 teh zveri. To pomeni, da se populacija medvedov v Sloveniji po naših strokovnih ocenah ne more več širiti, ne da bi pri tem ogrožala človeka. V primeru večjega števila medvedov bi bilo naravne hrane očitno premalo. Zato menimo, da je potrebno letni prirastek, ki znaša približno 50 medvedov, odnesti. V vsakem primeru pa je potrebno odstraniti tudi tiste medvede, ki zaradi pomanjkanja hrane napadajo drobnico na paši in tako postajajo potencialno nevarni tudi človeku. (Blaž Krže, predstojnik strokovnih služb LZS)

Anica Hrovat

zagledala, ko je prišel izza grmad. Zarjul je, se postavil na zadnji taci in izginil v bližnji koruzi. Vaščani se na številne klice niso takoj odzvali, saj je v bližini ropotal mešalec za beton, kasneje iskanje najbolj pogumnih pa ni bilo uspešno.

Drugič je kosmatinca zagledala Anica Hrovat. "Na njivi sem kopala letošnji krompir, ko se je nenadoma nekaj metrov stran kot iz tal pojavila črna mrcina," je povedala in takoj dodala, da je nihče več ne bo pregovoril, da bi v poznih popoldanskih urah še šla na njivo.

Bližnja Kočevski Rog in sv. Peter nudita medvedom lepo zavetje, žal pa živali iščejo hrano tudi mimo ograde, ki jo postavili domači lovci. Ovara je očitno preslaba za medvede, ki si zato privoščijo tudi borne pridelke, ki jih na njivah pridelajo domačini.

S. MIRTIC

BRIGADIRJI V NOVO GORICO!

Ob 55-letnici 1. kongresa ZSM in 50-letnici graditve Nove Gorice ter proge Sežana-Dutovlje bo v soboto, 12. septembra, srečanje, nanj pa prireditelji vabijo vse nekdanje brigadirje, delegate kongresa ter medvojne in povojne mladinske aktiviste. Ker je tudi z Dolenjske tam sodelovalo veliko brigadirjev, želimo, da se jih mnogo udeleži tudi proslave. Klub brigadirjev je v ta namen organiziral avtobusni prevoz (stane 1.600 tolarjev), v Novi Gorici pa bodo pripravili tudi brigadirski paket za 1.000 tolarjev. Prijave s plačilom stroškov sprejema območni odbor ZZZ NOB Novo mesto, Rozmanova 30, do 28. avgusta vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure. Informacije na šte. 068/325-111.

ZA DRAGE INSTRUMENTE

V sklad za drage medicinske instrumente pri OZRK Novo mesto so prispevali: sorodniki pokojne Ljudmile Žagar namesto cvetja na grob - 42.500 tolarjev, nečaki Pavček namesto cvetja na grob pokojnega Franca Pavčka - 20.000, krajani Cankarjeve ulice namesto cvetja na grob pokojnega Ivana Mengerja - 12.000 tolarjev. Darovalcem iskrena hvala!

Območno združenje RK Novo mesto

V SPOMIN OB 100-LETNICI ROJSTVA

Ni dovolj bilo mu le biti.
Je moral vizije napredka deliti,
zato pa zemljo in narod ljubiti,
ljubezen do domovine buditi
in zanj iskro upora netiti.

J. P.

Turizem na kmetiji prednikov

Podjetni Ivica Zdravič iz Brsnika ob Kolpi

BRŠNIK OB KOLPI - Že pred izbruhom zadnje vojne se je v Bršnik, idilično in neposeljeno vasico ob Kolpi v občini Kostel, iz Zagreba z družino vrnil 33 letni Ivica Zdravič. V neposredni bližini Kolpe, v prelepem naravnem okolju, že več kot 400 let stoji kmetija Zdravič. Ustanovili so jo daljni predniki, ki so zaradi turških osvajanj morali zapustiti svojo pradomovino dalmatinsko Zagoro in se umakniti v ta del Slovenije.

Ob prihodu se je srečeval s prenekaterimi težavami, saj se je kar tri leta vlekel pridobivanje ustreznih papirjev, potrebnih za začetek gostinske dejavnosti. Zdravičevi so hkrati danes edina stalno živeča družina v Bršniku; po njihovi zaslugi se vas prebujala, slovenska meja je na tem območju zanesljivo varnejša, njihova gostinska ponudba in kmetijska dejavnost pa sta vnesli svež veter v novi občini Kostel. Stare preše in sodi za kar 25 tisoč litrov mošta vedno navdušijo obiskovalce. Lani so iz več kot dva tisoč starih jablan pridelali "potok" mošta. Obiskovalci lahko občudujejo muzejske ročne preše, ki so še v rabi. Nekateri so mu svetovali, naj vanje vgradi električni motor, a je predlog odločno zavrnil:

"Pri Zdravičevih bomo nadaljevali nekdanje izročilo ali pa bomo od vsega dvignili roke," je pojasnil Ivica Zdravič. Njegova štiričlanska družina se zave-

Ivica Zdravič: "Obisk bi se še močno povečal, če bi lahko iz Hrvaške brez vizumov k nam prišli turisti iz Rusije."

da, da predelava sadja in kmetovanje nista dovolj za preživetje na domačiji, kjer postavljajo novo. Čeprav imajo veliko načrtov in dobrih programov za re-vitalizacijo tega obmejnega območja, pa jih čaka še veliko dela. Upajo, da je negotovosti konec.

"V gostinsko-turistično dejavnost sem vložili več kot 30 milijonov tolarjev. Mikavna brunarica na obali Kolpe, poimenoval sem jo Bistro Štor - lahko gosti šestdeset obiskovalcev, po njihovi želji pa jih še popeljemo na ogled zgodovinskih posebnosti kostelske doline. "V začetku leta sklenjena pogodba z reško podružnico zagrebškega Atlasa že prinaša uspehe," pravi zadovoljno Ivica Zdravič. M. GLAVONJIC

POPRAVEK

V zapisu s seje DeSUS Črnomelj, objavljenem v prejšnji številki, se mi je zgodil vsebinski spodrsljaj glede odkupa pokojninskih let. Moralo bi biti zapisano besedilo: "Doselej je veljala enotna cena za vse, ne glede na to, kakšno plačo je kdo imel. V mesecu juniju je znašala 263.000 tolarjev. Odslej naprej bodo za dokup pokojninskih let upravičenci plačevali prispevke po višini plače." Bralcem se opravičujem.

J. DRAGOŠ

KJE LAHKO DOBITE REVILJO RAST?

Reviljo Rast prodajata knjigarna Mladinske knjige v Novem mestu in Konzorcij Mladinske knjige v Ljubljani. Na prodaj je še v Mercatorjevih trgovinah v Metliki, Šentjerneju in Škocjanu. Reviljo si lahko naročite tudi na domači naslov, če to sporočite njeni upravi: Tajništvo revije Rast, Mestna občina Novo mesto, Seidlova c. 1.

Clinton, Clinton!

Clinton, Clinton
je zapel veliki zvon.
Clinton v pasjih dneh
priznal je svetu greh.

Je z Moniko lušno
se vedel prešušno,
vendar Amerika
brez madeža hoče predsednika.

Enako je v svetu povsod,
tako pri nas, kot je drugod.
Kadar zalomi se veljaku,
presede se na vrtljaku.

JURE MURN

Hoteti, znati prisluheliti in pomagati

Janez Kramarič: Na spolzki brvi - Nemi krik - Dolenjska založba 1998

Ni veliko literarnih knjig, ki bi jih napisali poklicni sodniki. Eno med njimi je pred kratkim izdala Dolenjska založba. Gre za zgodbo, ki jo je iz svoje dolgoletne in bogate prakse napisal Janez Kramarič, sodnik za prekrške v Črnomlju. Čeprav pred 65 leti rojen Ljubljčan, se je že davno udomil v Črnomlju, kjer je prebil tudi večino svojih sodniških let.

Že zgodaj v življenju je Janeza Kramariča zamikalo literarno ustvarjanje. Napisal je več proznih sestavkov in pesmi, pozneje vrsto scenarijev za razne kulturne prireditve, precej več pa tudi strokovnih člankov in razprav. Čeprav je literarno delo, kot sam pravi v predgovoru knjige Na spolzki brvi - Nemi krik, "zgrabilo" že v zgodnjih letih, se ga od takrat kar ni mogel več odkrižati. Na spodbudo starejšega prijatelja, znanega slovenskega pisatelja in pesnika, se je zadnja leta Kramaričeva setev počasi prelila v rodovitna tla.

Snovi sodniku ni manjkalo, le izbira za knjigo je bila težavna.

Poznal je življenjske tragedije dolge vrste ljudi, ki so na svoji bivanjski poti padali na spolzkih brvah, ker jim ni nihče pomagal vstati in koračiti naprej. Maksimalno jih niti ni opazil, mnogi pa se niso dovolj zavzeli, da bi jim pomagali. Tako je zreli pisec zaupal papirju eno izmed številnih zgodb, saj je veliko delal z mladostniki in se mu je naslov knjige pravzaprav sam ponujal.

Pred nami je zgodba o mladostnici Marjetki, ki neizkušena občuti posledice napačnih vzgojnih prijemov matere, šole in bridkost prve ljubezni, ko jo fant, ki mu brezmejno zaupa, zapelje v finančne goljufije, da se sam dokoplje do avtomobila. Po "zakonu" je kriva za kaznivo dejanje, čeprav bi moral za zapahe njen fant, ki jo vara in prevara. Tudi instantčno sodstvo jo hoče spraviti v zapor in rovari zoper prvostopno razumno odločitev, da dekle ne spada med kriminalce. Potrebna je le izkušene vzgojne roke in Marjetka ob pomoči dobre socialne delavke ter preudarnega

Jani Škedelj

Vitka bela ptica je jadralno letalo. Uresničeno hrepenenje človeka, izbrušena lepota z osvobodeno dušo, ki je premagala težo in čas in ponižanje in strah.

Premagal je težo in premagal je strah, hrepenel je po neskončnih modrih širjavah in jih ničkolikokrat dosegel, žal pa ga je usoda premagala 18. avgusta na predsvetovnem prvenstvu v nemškem Bayreightu. Bil je velik človek, svoje bogate jadralne izkušnje je velikodušno prenašal na manj izkušene kolege. Razpet med Slovenijo in Nemčijo je letos drugo leto zapored na slovenskem državnem prvenstvu v jadralnem letenju tekmoval kot član Aerokluba Novo mesto in dosegel odlične uspehe. Mnogi so se opirali nanj, saj je bilo njegovo znanje, predvsem v letenju po Alpah, neizmerno. Zmagal je na nemškem centralnem prvenstvu in kot eden najboljših svetovnih pilotov 14 dni preživel in bogatilo svoje znanje v Ameriki, v sloviti šoli barona Hiltona.

Imeli smo ga radi, saj je bil preprost človek, vedno pripravljen pomagati - takšen nam bo ostal v spominu.

Jani, bilo nam je v čast in veliko veselje, da si letel z nami.

Tudi tisti terek je bilo nebo tako blizu, da bi ga potipal z roko, pa vendar tako daleč, da ga niti duša ne bi mogla doseči.

AEROKLUB Novo mesto

Franc Guštin

Minuli petek, 21. avgusta, se je za vedno poslovil najstarejši Metličan, upokojeni mizarški mojster Franc Guštin, v svojem 97. letu. Do zadnjega živahen, prožen s svojo nemirno hojo. Človek, ki je kljub visokim letom še vedno rad poprijel za to in ono delo. Najstarejši gasilec-trobač, ki je me drugim s trobento naznanjal, kdaj naj tovariši po ceveh spuste vodo in kdaj naj jo zapro. Pa še do nedavnega aktiven član metliške mestne godbe, pri kateri je udarjal s činclami.

Vse mogoče je Franc Guštin skusil v svojem dolgem življenju. Dobro in slabo, slednjega še največ. Tudi v zadnji vojni, ko so ga vzeli k partizanski godbi glavnega štaba, kjer se je poleg svoje godbene sposobnosti izkazal tudi kot minerec pri rušenju železniške proge in še s streljanjem na sovražne postojanke.

Po vojni je Guštin spet delal v svoji mizarški delavnici. Ko pa bi se moral upokojiti, se je šestdesetleten zaposlil v tovarni Beti kot mizar-modelar. Pri vsem tem pa je v življenju spravil h kruhu tudi pet svojih otrok.

Da, takšen je bil mojster Franc Guštin. Delaven, živahen, in če se je le dalo, vedno poln vedrine. Prav tak pa bo v živem spominu ostal Metličanom in mnogim ljudem po Beli krajini. - ar

- V življenju velja pravica močnejših. (Schiller)
- Ne dovolite, da bi vaše življenje kazila mračna obdobja. Svetloba je, samo na stikalo morate pritisniti. (Aulclair)

Dve pismi Jurija Mušiča

Prof. Vladimir Braco Mušič, urbanistični strokovnjak mednarodne veljave in ugleda, potomec znane novomeške Mušičeve družine in tudi sam močno navezan na Novo mesto, je ob stoletnici rojstva svojega strica Jurija za objavo v našem časopisu pripravil dve njegovi pismi iz časa bojev za slovensko severno mejo takoj po prvi svetovni vojni in prispeval komentar k njima. Boji za severno mejo so potekali leta 1919, torej bo prihodnje leto poteklo 80 let od teh za našo domovino tako pomembnih dogodkov, v katerih se je zelo izkazal tudi tedaj komaj 21-letni Novomešan Jurij Mušič.

Jurij Mušič je bil že kot dijak novomeške gimnazije vnet preporodovec. Preporodovsko gibanje je v Novem mestu vzniknilo med balkansko vojno in zlasti med mladimi spodbujalo odločno narodno zavest v boju proti avstroogrski tiraniji in se zavzemalo za združenje južnoslovenskih narodov v svobodni državi Jugoslaviji.

"Ideali Preporoda so bili, ki so vneli močnega brata Jurija v boji za Koroško," piše Marjan Mušič v svoji v vseh pogledih izvrstni knjigi Novomeška pomlad. "Bil je zadnji Novomešan, ki se je ob prevratu vrnil z bojišča. Po naključju se je bil rešil ujetništva, medtem ko je bil njegov 23. dalmatinski polk, znan iz junaških bojev za Gori-

co, zajet v Dolomiti. Čeprav je bil izmučen od poti, se je po kratkem oddihu doma takoj priključil bojevnikom za našo severno mejo. Za svoje zgledno vojskovanje je neposredno po zavzetju Dravograda, s tem pa tudi za rešitev tamkajšnjih mostov, prejel armadno pohvalo; zatem je bil odlikovan z redom belega orla z meči, in ko je Masaryk, ki je zagreto spremljal naš boj za Koroško, predal vrhovnemu poveljstvu deset visokih češkoslovaških odlikovanj, je bil poleg generala Maistra in še osem sobojevnikov med odlikovanci tudi on."

Pa prepustimo besedo prof. Bracu Mušiču, ki hrani bogat arhiv rodbine Clarici-Mušič, za katerega imata največ zaslug njegov pokojni oče dr. Drago Mušič, znani zdravnik in odlični raziskovalec zgodovine medicine na Slovenskem, in njegov pokojni stric, univerzitetni profesor zgodovine arhitekture Marjan Mušič. Seveda ta arhiv skriva tudi marsikatero zanimivo podrobnost iz preteklosti novomeških družin, dijakov, usod. Pri njem je tudi doberšen del bogate fototeke - v glavnem gre za krajinske motive - ki sta jo posnela njegov oče Drago od dijaških let naprej in njegov fotografski in naravoslovni mentor stric Karl Clarici. Claricijev dragoceni fotografski opus je bil, žal, prezrt ob nedavni razstavi starih novomeških fotografov. Upajmo, da bo prof. Braco Mušič za naš časopis pripravil še kakšno zanimivost iz družinskega arhiva.

A. B.

Vladimir Braco Mušič:

Letos, 6. avgusta, bi bil moj stric Jurij Mušič (rojen 1898 v Novem mestu, umrl 1967 v Osijeku) star 100 let, iz velike kandidijske družine. Leta 1916 je maturiral na novomeški gimnaziji in se kljub vsestranski nadarjenosti, širokim interesom in vključenosti v gimnazijsko skupino preporodovcev odločil za vojaški poklic. V skrajšem roku je končal avstrijsko Landwehr-Militärakademie v dunajskem Novem mestu in bil dodeljen 26. pešpolku na tirolski fronti. Menda je večji del zadnje tretjine vojne prebil z dalmatinskimi vojniki znamenitega 23. pešpolka, junaškimi branilci Gorice. Po preboju italijanske fronte pri Kobaridu se je boril tudi ob Piavi in ponovno v tirolskih hribih. Po razpadu Avstrije se je nemudoma pridružil nastajajoči Slovenski vojski in se proslavil v bojih na Koroškem, kjer si je prislužil Armijsko pohvalo in enega najvišjih odlikovanj stare Jugoslavije belega orla z meči (beneficije tega odlikovanja so bile priznane tudi po drugi svetovni vojni in so bile podobne beneficijem partizanskih spomeničarjev). Druga svetovna vojna ga je zatekla kot generalštabnega polkovnika in se je znašel v tisti polovici vrhovne komande razpadajoče kraljevske vojske, ki je imela svoj vojni položaj v Sarajevu. Po neslavnem koncu kratke aprilske vojne 1941 za katerega je vedno krivil nesposobno in korumpirano srbsko generaliteto in hrvaško-

ustaško izdajstvo, se je znašel v italijanskem vojnem ujetništvu, odkoder ga je po kakem letu prizadevanj uspelo rešiti njegovi soprogi Osiječanki Editi. Leta 1945 se je reaktiviral, vendar je po sporih z nekdanji njemu podrejenimi, a zdaj nadrejenimi častniki kmalu odpovedal svojem življenjskemu poklicu. Hitro si je pridobil nova znanja in preostanek svojega zanimivega življenja, opravljal vodstvene funkcije v organizacijskih službah osi- ješkega zdravstva.

Jurij Mušič je objavil med letoma 1958 in 1966 v Kroniki, časopisu za slovensko krajevno zgodovino, devet obširnih opisov vojnih dogajanj na Primorskem, v boju za Gorico in našo zahodno ter severno državno mejo. Z mojim očetom dr. Dragom Mušičem sva rešila del družinskega arhiva, shranjenega na podstrešju Clarici-Mušičevega doma na Resljevi cesti predno je bil ta prodan. Po očetovi smrti (1993) so ostala pri meni številna pisma, ki so svojevrsten dokument o življenjskih razmerah v Novem mestu, čustvovanju in stremljenjih prednikov. Med temi pismi so zame seveda najzanimivejša pisma mojega očeta domov, kajti tudi on se je po opravljeni 'Kriegsmaturi' podal med enoletne prostovoljce, da bi si olajšal pot do štipendije za drag študij medicine. Lepo je prebirati tudi pisma med najstarejšima bratoma Jurijem in Dragom, dopisnice novomeških gimnazijskih sošolcev mojemu očetu (v eni ali

IZ ČASA BOJEV ZA NAŠO SEVERNO MEJO

(Ne)znani junak koroških bojev

dveh je omenjen tudi sošolec Leon Štukelj, ki da se je uspel 'prikriti v neko vojaško kanclijo') in prav žal mi je, da mi ni uspela namera, da del te korespondence objavim ob nedavni 250-letnici naše gimnazije. Vendar sem za to priliko izbral dve Jurijevi pismi kot rečeno zaradi stoletnice njegovega rojstva pa tudi zaradi tega, ker bo prihodnje leto poteklo okroglih 80 let od koroških bojev.

Sirši vidik bojev za slovenske meje na Koroškem v letu 1919 je opisal Jurij Mušič v že omenjeni reviji Kronika leta 1959 pod naslovom **Z drugo stotnijo Slovenskega planinskega polka v borbi za Korotan**. Bil je poveljnik 2. stotnije in je svojo pot z njo začel februarja v Pliberku na polkovnem poveljstvu, šel od tam v Dob k poveljniku bataljona in končno v Libelče, v svojo stotnijo. V svoji razpravi piše: "Stotnija je ščitila del demarkacijske črte od Libelške gore do Zvabeka, a rezerva je bila v Libelčah in na Suhli. Po prihodu v Libelče sem si zastavil kot poglavitno nalogo, da okrepim samozavest svojih fantov, pri čemer sta mi bila v pomoč dva odlična rezervna častnika, Pertot in Makovec. Kljub premirju po nesrečnih bojih pri Šentjakobu, Rožku in Borovljah, kot pravi na začetku zapisa so patrolje Volkswehra pogostokrat s streljanjem vznemirjale naše postojanke, pa tudi sovražno topništvo se je od časa do časa oglašalo. Naša slovenska uprava se je bila v tem sektorju takrat že povsem utrdila, pa tudi v samih Libelčah je že bilo nekaj uradnikov s Kranjskega in Štajerskega. Domače prebivalstvo je bilo neopredeljeno, največ iz strahu pred maščevanjem Nemcev, če bi se le-ti teh krajev ponovno polastili." Z njemu lastno vojaško zadržanostjo opisuje hude boje za Muto, Dravograd in druge kraje, vendar hkrati nekje na koncu s ponosom zapiše, kako so dosegli "zgodovinsko Gospo-svetsko polje in Krnski grad in kako so naše zmagovite čete na jugovzhodnem Koroškem dosegle našo severno narodnostno mejo". Temu pa je sledilo premirje med Avstrijo in Jugoslavijo in "se je tudi že pričela za nas neugodna dejavnost antantne komisije, ki se je v teh dneh formirala v Celovcu".

Ohranjeni pismi, ki ju tu objavljam, so seveda zasebni dokumenti, zato se v njih odražajo tudi povsem vsakdanje skrbi in človeška krhkost.

Libelče, dne 24.3. (1919)

Ljuba mama!

Ker ni z mojim dopustom še nič in ker rabim nujno perilo, bi te prosil, če mi pošlješ po tem vojaku, ki je prinesel pismo, sledeče stvari: 3 pare lahkih nogavic, 5 robcev, 1 nočno srajco, 1 par mojih kratkih letnih gat in mojo štruks, bluzo, 1 brisačo.

Godi se mi dobro. Tak samotno gospod kot sedaj še nisem bil.

Kaj pa s tabo? Si zdrava, ne delaš li preveč?

Je še nekaj, ne pozabi dati zraven v paket moje rujave Halbschuh, jih bom dal črno prebarvati in potem nosil, ker je tudi za nas s čevlji zelo slabo. Usnja manjka. Če bi mi mogel dobiti papa usnja, plačam vsako ceno. Imel bi rad rujavo fino kožo za rujave čevlje. Naj mi papa tozadevno piše!

Kaj je z Lojzom? Še ni glasu? Bog vedi, kje da je?

Pozdrave celi hiši, Martici, Marjanu, Borisu, tetam, papanu in Tebi pošilja Vaš

Jurij

Priloži paketu tudi odgovor.

Jurij Mušič, 1920

Jurij Mušič, koroški borec - nosilec belega orla z meči

Opombe: pred majem 1919 slovenske vojaške enote zagotovo še niso bile povezane s srbskimi, za mariborski polk vemo, da je bil vključen v "45. pešadinski puk" šele 15. julija, (vendar je ohranil slovensko naravo do demobilizacije maja 1920 (Delo 15.7.1988)). Lojze je bil po starosti tretji brat in je bil zaradi svojega političnega prepričanja med vojno zaprt. Boris je bil Jurijev bližnji prijatelj Novomešan Boris Malnarič.

Koroško, 10/6 1919

(Okolica Št. Vida ob Glini)

Draga mama!

Sedaj po dolgi Odisejadi vendar enkrat prilika k pisanju. Dosedaj mi tega res bilo mogoče, ker smo bili Nemcem vedno za petami. Ne veš, kako si želim malo miru in z tudi velikim veseljem sem pozdravil bližajoči se mir. Človek že veliko prenese, kar je preveč je pa preveč. Si lahko mislite, da nismo, osobito častniki štedili z našimi močmi, da smo morali biti vedno prvi in začeti vsako delo prvi, če smo hoteli doseči uspeh, drugače ne bi naše "indolentno-indiferentne" hbrabe čete dosegle tak uspeh.

Koliko bi vam imel za povedati! Ni prostora in časa to za napisati.

To že veš, o moji nesreči, da so mi izgubili moj nahrbtnik z mojnimi najvrednejšimi stvarmi v Spod. Dravogradu pri umiku. Sedaj nimam nič, sem raztrgan, zgledam kot kak vagabund. Ne dobiš nič

stvari, kar je raztrgano pa ni časa, da se zapiše.

Pozdrave vsem domačim. Posebno pa papa in tebi tisoč poljubov

Vaš Jurij

Opomba: To pismo je bilo pisano v času največjega obsega osvobodjenega koroškega slovenskega ozemlja, a tudi v času negotovosti in postopnih umikov, ki so sledili delovanju Antantne komisije. Nekaj dni po datumu tega pisma je bila naša zasedba Celovca le še simbolična. V Kroniki stric Jurij, takrat že stotnik, piše, da je konec junija "prevzel s svojo stotnijo zaščito demarkacijske črte ob Krki". Na končni postojanki, ki je zapirala cesto Velikovec-Celovec, je decembra 1919 zapustil stotnijo zaradi premestitve k dravskemu pešpolku v Ljubljano.

Zapis v Kroniki zaključuje s trpkim zvničnim odstavkom:

"Ob štiridesetletnici teh pomembnih dogodkov se z največjo pieteto spominjam tistih slovenskih vojakov, podčastnikov in častnikov, ki so zaman darovali svoje življenje za osvoboditev naše pradedovske zemlje, in zaslužjenih bratov po hribih in dolinah našega nesrečnega Korotana. Naj jim bo večna slava!"

Zavedam se, da se kot nezgodinar in le površen poznavalec sinteznih zgodovinskih del o problematiki bojev za Koroško pravzaprav ne bi smel lotiti še enega vprašanja, namreč zakaj v obeli pismih stotnika Jurija Mušiča iz leta 1919 in v njegovem kar široko zastavljenem zapisu v Kroniki leta 1959 ni nikjer omenjen general Rudolf Maister. Spominjam se le, da smo ob evociranju tistega časa v širšem družinskem krogu stricu večkrat zastavljali vprašanja o njegovih povezavah. Pomembnejših neposrednih povezav ni bilo, bila pa so bolj ali manj (in dostikrat manj kot bolj) usklajena žarišča vojaške dejavnosti porajajoče se slovenske državnosti in potem postopno prevzemane vodilnih vojaških dolžnosti s strani srbskih oficirjev, da o prevzemanju civilne oblasti in zlasti diplomacije oz. zunanje politike niti ne govorimo. Morda je zato prav, če rečemo, da je bil pravi junak koroških bojev klasični neznan vojak tistega časa - neznan koroški borec. Cisto nekaj drugega pa so seveda daljnovidne in pogumne Maistrove politične in vojaške odločitve v Mariboru in glede Maribora. Spomin je premalo zanesljiv, da bi to stališče v celoti pripisoval pripovedovanju svojega strica, čeprav me v njem potrjuje tudi moj v Mariboru živeči brat Jože, ki je strica Jurija nekajkrat vozil obujat spomine na bojišča koroških borcev in na pokopališča 'Neznanih vojakov' iz epopee, ki jo bomo jubilejno proslavljali leta 1999.

• Veliko pričakovanje, majhni dosežki, takšno je življenje. (Balzac)

BELOKRANJEC V ŠVICI

Snedene večne obljube o vrnitvi

Ker so starši Marjana Rodella odšli s trehuhom za kruhom v Švico, je fantič, potem ko je končal osnovno šolo, živel med rodinimi Gribljami, kjer je imel sorodnike, in Ljubljano, kamor je hodil po učnosti. Vse počitnice je preživel med njemu tako dragimi Belokranjci ob Kolpi. A ko je po končani kovinarski šoli odšel za en teden na počitnice k staršem v Švico, niti slutiti ni, da bo to počitnikovanje tako zasukalo tok njegovega življenja.

Oče mu je ob prihodu v Švico vzel potni list in dejal, da ne gre več nazaj v takratno Jugoslavijo. Tako se je njegovo načrtovano enotedensko bivanje v Švici zavleklo kar za dvaintrideset let.

Že v Ljubljani je bil vodja ansambla Elini, v katerem je igral

kitaro in pel. V svoji novi domovini pa je že po nekaj mesecih s tremi Italijani ustanovil ansambel, s katerim so igrali na plesih. Pozneje se je raje odločil za ustanovitev noneta, vroče pa si je želel, da bi odšel med poklicne glasbenike. A za to ni dobil dovoljenja, ker je bil sicer električar in kot tujec pet let ni smel zamenjati poklica. "Zaradi tega sem bil tako razočaran, da sem se odločil za študij elektrotehnike. Sicer pa sem se že pred študijem poročil in kmalu domel, da glasba, s kakršno sem se ukvarjal, in družina ne gresta skupaj," pravi danes odkritosrčni Rodella.

Zato je začel prepevati šansone, nastopati na prireditvah, večkrat pa se je predstavil tudi na

radiu in televiziji v Sloveniji. To je bilo spodbudilo, da je izpod njegovega peresa prihajalo vedno več besedil pesmi, ki jih je tudi uglasbil. Nekatere njegove pesmi so zlasti med rojaki v Švici skoraj že ponarodele. Kako tudi ne, ko pa tako rekoč ni bilo slovenske prireditve v Švici, da se ne bi na njej predstavil. Svoja besedila je prevedel tudi v nemščino. A prišel je čas, ko se mu je zazdelo, da je nastopanja v Švici ne le dovolj, ampak že preveč. Vedel je, da mora končati, preden se ga rojaki dokončno naveličajo. Vendar si ni mogel predstavljati, da bi živel brez glasbe. Čeprav je zaposlen kot elektroinženir in o profesionalizmu v glasbi ne razmišlja več,

prizna, da mu glasba še vedno pomeni zelo veliko, predvsem pa več kot le hobi. Zadnje čase pa ga je v Švici le še malokdaj slišati, vse

večkrat pa se predstavlja poslušalstvu v slovenskih krajih.

Zadnja štiri leta ima namreč ansambel, ki mu je dal ime M. Rodella & Co. Poleg njega, ki igra kitaro in poje, poje še starejša hčerka Dagmar, medtem ko mlajša Andreja igra saksofon. V Sloveniji se jim pridružita še Jani Prvinšek iz Domžal z bobni in univerzalni glasbenik Samo Križaj iz Ljubljane. V tej zasedbi so letošnjo pomlad začeli gostovati po Sloveniji in Mladen je zelo zadovoljen, saj so koncerti, ki jih sam raje imenuje glasbeni večeri, zelo odmevni. Do konca tega leta bo pripravil še nekaj koncertov po Sloveniji, rad pa bi, da bi njegov ansambel zapel in zaigral tudi v Novem mestu ter njegovim Belokranjcem v Črnomlju in Metliki. Izdal je tudi že kompaktno ploščo in kaseto s slovenskimi pesmimi, ki jih je zložil in uglasbil sam, jeseni pa pričakuje izid druge slovenske zgoščenke in

Marjan Rodella

kasete. Povsem nove pesmi, ki jih v slovenščini sicer ne poje, pa je napisal v angleškem jeziku. V Angliji je tudi izdal kompaktno ploščo, s katero njegove pesmi potujejo po vsem svetu.

Marjan torej zadnje čase ob koncu tedna pogosto prihaja v Slovenijo bodisi sam ali s hčerka-ma in nastopa. To je pravzaprav nadomestilo za njegove neštete obljube, kako se bo kmalu vrnil v domovino. Prizna, da se prav zaradi pogostih obiskov Slovenije v Švici ne počuti več tujca, a tudi domotožja nima več. Velikokrat obišče tudi rodno Belo krajino, saj starši sedaj prebivajo v Semiču. Nedavno je s svojimi včasih zabavnimi, drugič mehanholičnimi, pa domoljubnimi, poučnimi in še kakšnimi pesmimi razveseljeval tudi obiskovalce prireditve Pesem - platno - pisanice v Jankovičih pri Adlešičih.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

POTEP PO ANDALUZIJI

Kakšna čudna dežela ta Španija!

"Kakšna čudna dežela ta Španija!" je bilo slišati presenečenega šestletnika, ko je letalo zavilo preko Siere Nevade proti morju. Bele zaplate na vršacih v juniju niso nič nenavadnega, zelo zelo drugačne pa so gore. Sivorjave gmote so take, kot bi jih kak ajd na vrheh prirezal z orjaškim mečem. Na vrhu imajo ravne ploskve - iz letala so videti celo gladke - robovi pa se strmo spuščajo proti vznožju in marsikje tvorijo kanjone. Doli se vijajo reke, a v tem času le redkokatera z vodo. Večinoma so to le blatne struge, ki so videti kot prašne ceste, in tu pa tam se med sivorjavimi planotami blešči zelena obdelana ravnica. Človeku z ne preveč revno domišljijo ni potrebno več - že se prikažeta don Kihot in njegov zvesti oproda Sancho Pansa.

Letalo medtem prileti nad obalo, malo zakroži in se spusti v Mallagi. Letališče je staro in še nosi pečat časov diktature. Policaji in uradniki so strogi in da bi bili videti še strožji, nosijo črne brčice.

Torremolinos je turistično središče Coste del Sol, Sončne obale. Včasih je bila to ribiška vasiča, ki sta jo zdaj odplovila čas in val turizma. Danes je mestece s številnimi hoteli in z obvezno proti obali vijugajočo se ulico, polno majhnih trgovinic, kjer ponujajo vse mogoče, še največ pa zlata in spominkov. Med njimi velja poleg obveznih kastanjiet in pahljač posebej omeniti še ročno oblikovane in slikovito obarvane sveče, ki nastajajo v delavnici kar pred očmi turistov.

Mestece se tistim z občutljivejšimi želodci vtisne v spomin zlasti po pasjih drekcih. Teh je na vsakem koraku dovolj, da nepazljivec zagazi vanje. Fuij! (Še sreča, da je suša.) Kot da imajo vsi domačini pse, ti pa tako smolo, da niti pri-

mernih parkov, gredic in peskovnikov ni po mestu. V resnici pa so v mestu prav lepi parki in živozelenne trave, a vse to je okrog hotelov in zato skrbno zagrajeno.

Obala v Torremolinosu je natančno taka kot Benamaldeni ali Marbelli, le da v slednji na ležalnikih pod neskončno dolgo vrsto senčnikov včasih poležava tudi kak znan obraz. Lokalni vodiči nikoli ne pozabijo omeniti, kdo vse ima vilo v Marbelli, katera igralka je rodila v lokalni bolnišnici, in druge zgodbe. Tudi vi lahko, če se imate za pomembneža, kupite svoj kotiček v Marbelli ali vsaj kj blizu na Sončni obali. Kot sem opazila pri prodajalcih nepremičnin, se da za 50 do 100 milijonov tolarjev že dobiti kakšna hišica. Za vilo, še posebej tako z bazenom, boste morali odšteti nekaj več.

Plaže so take, kot jih vidite na razglednicah ali v filmih, nepregledno dolge in peščene. Ob obali je cesta (ob njej kramarji in bifeji), pod cesto lokali, nato tuši in na pesku sončniki in ležalniki. Mnogi zica skoraj golih teles se gnete drug ob drugem in poležavajo na soncu, se skrivajo pod senčniki. Nekaj otrok skače ob vodi, sicer je kopalcev malo. Kratek vstop v vodo do kolen jasno pove, zakaj je tako: brr, mrzla! In še veter piha, stalni spremljevalec sredozemskih obal, ki pri 35 stopinjah prijetno hladi, pri 25 pa že mrzi. Še grad iz peska (za to pa peščene obale res pridejo prav) pa fotografija in naša družina je s plažami na Sončni obali opravila.

Okostja ob obali

Costi del Sol pravijo tudi Costa del Golf, saj imajo tam, če verjemete ali ne, kakih 40 igrišč za

golf. Zelene krpe sredi zagorele španske pokrajine delujejo precej čudno, toda to ljubiteljev golfa iz vsega sveta ne moti. Sem prihajajo predvsem zato, ker je mogoče igrati vse leto, tudi pozimi.

Španci se radi pohvalijo z avtocesto ob obali, saj imajo sicer slabe ceste. Opazila pa sem, da imajo avtoceste vrisane celo tam, kjer naj bi jih nekoč šele gradili! Ob cesti proti Gibraltarju vrvi turistov in naselij zanje, povsod pa zbujaajo pozornost zapuščena gradbišča, napol zgrajeni hotelski kompleksi in apartmajska naselja. Kakor dinosavrovo okostje v muzeju štrlijo kvišku in čakajo kajvempaj. Čudno je videti stebre, ogrodja za cele stavbe brez vmesnih montažnih plošč. Ko smo povprašali domačine, kaj ti skeleti pomenijo, so nam pojasnili, da gre za črne gradnje. Lastniki so mora-

li odnehati, začete stavbe pa stojijo že leta dolgo. Španci, Španci...

Preluknjana Tarikova gora

Dolga stoletja so Španci poskušali osvojiti in si pridobiti Tarikovo goro, ki jo danes poznamo kot Gibraltar. Ni jim uspelo in še danes se tam, Špancem pred nosom, šopirijo Britanci. Ti za nobeno ceno niso pripravljeni zapustiti strateško pomembne točke, s katere nadzirajo vstop v Sredozemsko morje. Gora je povsem preluknjana, saj so vanjo britanski vojaki skopali kar 50 kilometrov rovov.

O majhnosti območja in stiski s prostorom priča letališče. Presenetilo me je, ko sem opazila, da je letališka proga speljana kar preko ceste. Preprosto. Avtomobil se ustavi in počaka, da odpelje letalo. Če stopiš iz Španije v Gibral-

NA TARIKOVI GORI - Najbolj znani prebivalci Gibraltarja niso Britanci, ampak opice. (Foto: B. D. G.)

tar, prestopiš mejo in si na ozemlju Velike Britanije. Tam govorijo uradno angleško, doma pa večinoma tudi špansko. Mesto je prostocarinsko območje, zato se menda tam splača nakupovati, to informacijo so potrdile številne prodajalne s tehničnim blagom. Fotoaparate, kamere in avdiovideo opremo ponujajo na vsakem koraku.

Kogar ne zanimajo nakupi, si lahko mesto ogleda drugače. Čisto na začetku je delavnica, v katerem pihanci stekla opravljajo svoje delo kar pred turisti. Izdelke okrasijo in jih prodajajo turistom. Mesto bolj spominja na Britanijo kot na Španijo. Po ulicah vozijo dvonadstropni angleški avtobusi, za kakšnim vogalom pa boste z lahkoto našli gostilnico, ki še diši po mornarijih. Po stenah so razobešene njihove fotografije, fotografije ladij in pozdravi iz vseh koncev sveta.

Najbolj poznani prebivalci Gibraltarja so danes opice, kajti nikjer druge po Evropi jih ni moč najti v naravi. Domačini pravijo, da jim morajo nanositi kar precej hrane, sicer se odpravijo na roparski pohod v mesto. Na gori je še podzemna jama sv. Mihaela, ki za naše razmere ni nič posebnega, vendar v Gibraltarju znajo tudi z njo kovati dobiček. Denar znajo tu služiti vsi po vrsti. Še na misel jim ne pride, da bi turistom pokazali samo naravne znamenitosti. Ko popotniki stopajo iz avtobusa, jih neznana oseba drugega za drugim fotografira. "Kak zanešnjak!" pomisliš nehote naivno. Ob povratku s Tarikove gore pa te pri avtobusu čakajo prodajalci spominkov. Majhni krožniki so to in na njih - glej ga vraga - tvoj obraz! Podobno se dogaja tudi na kopališčih, ki imajo kar svoje uradne fotografije. Posebej priljubljene tarče so prikupni otroci. Njihove fotografije nato razstavi jo ob izhodu in mamice, vse raznežene, jih pokupijo.

(Se nadaljuje)

BREDA DUŠIČ GORNIK

Malo zabavljanja

Pisma bralcev nas trapajo: plemenitev zgodovine, vsak po svoje že spomine in ustvarja spravo s svajo.

Nekateri nepobite za nazaj bi pobijali in ukradeno spet krali in o blagru nam kramljali.

In pleničke in lasišče stokrat videne reklame; če reklami kdo verjame, pošproki mu še stranišče.

In hitimo in hitimo, kam? Hudič je zgubil vero, da za nas bo našel mero, kakor sami se morimo.

Slavni smo po kokainu. V mnogih ječah naš zastopnik nas proslavlja kot prestopnik in major v vojaškem činu

se pred skupščino zapravlja. Kaj lahko bi še našteval, da bi kradel, sem okleval, zdaj pa jeza ugotavlja z nevoščljivostjo sodobno, da lahko samo čečkarim, v čakah spet kako sitnarim, a po pesniško le zlobno.

JANEZ KOLENC

Do sijoče kože (2)

Kolikor ljudi, toliko različnih kož! Strokovnjaki so jih zaradi lažjega razumevanja in podobnih značilnosti razvrstili v tri večje skupine: mastna, suha in mešana koža. V prejšnjem kotičku sem govorila že o osnovnem čiščenju za vsak tip posebej, danes pa podrobneje o t.i. pilingu, odstranjevanju odmrlih kožnih celic s povrhnjice. Veliko število odmrlih celic, ki ostanejo kot majhne luske na povrhnjici, vsak dan sproti odstranjujemo z umivanjem in brisanjem z brisačo. Vendar koža potrebuje tudi temeljitejšo čiščenje, zato so strokovnjaki izdelali luščilne izdelke s posebno zrnčasto strukturo, ki uravnotežijo obnavljanje povrhnjice. Nanesete jih na kožo, vmasirate in pustite nekaj trenutkov delovati.

Ljudje z mastno kožo bi morali izdelke za piling uporabljati skoraj vsak dan, saj le redna uporaba premaga nečistočo in učinkovito prepreči nastanek novih mozoljev ter ogrcev. Vendar le tiste, ki so posebej označeni "za vsakdanje čiščenje".

Tudi na suhi koži morate, še posebno na bolj suhih in luskavih predelih, pogostejše odstranjevati odmrle celice, saj le-te lahko preprečijo dostop vlage v notranjost kože, in sicer trikrat tedensko z blagim proizvodom, ki ne vsebuje mila in ne izsušuje, nato pa obraz navlažite z ustreznim kremom.

Občutljiva koža reagira zelo hitro, zato je ne utrujajte še s prepogostim pilingom. Enkrat tedensko povsem zadostuje.

JERCA LEGAN

vse pehotno orožje, tanki, topništvo, inženirska oprema, magazini s hrano XI. italijanskega armadnega korpusa v njihovo "posest". Ljudstvo slovenskega Primorja pa je s svojimi partizani, ki jih je od vsega začetka nesebično podpiralo, popolnoma razorožilo prav vse oddelke italijanske vojske. Čeprav tam ni bilo do takrat večjih partizanskih brigad, pa je ljudstvo, navdušeno nad porazom fašizma, povsem razorožilo italijansko divizijo "Eugenio di Savoia", divizijo "Re" in "Torino" in del divizije "Sforcesca".

Tako je bila razorožena italijanska vojska, ki je leta 1941 zmago-slavno vkorakala v Ljubljano, ki so se ji poklonili še pred njenim prihodom v mesto in ji izročili ključe in oblast vsi veljaki (civilni in cerkveni), ki so še pred dobrim tednom molili za jugoslovanskega kralja Petra in za skupno domovino. Ta vojska je sedaj poražena korakala proti svojemu domu, k svojim družinam. Nobenemu italijanskemu vojaku se ni skrivil niti las, ko so zapuščali Slovenijo. Slovenske partizane pa so čakali še trdi boji z Hitlerjevo vojsko in njenimi pomagači.

TONE VIRANT

DOGODKI IZPRED 55 LET - KAPITULACIJA ITALIJE

Kako je potekala razorožitev divizije Isonzo

V napadalni vojni zoper Kraljevino Jugoslavijo so fašistične vojne sile Kraljevine Italije v nekaj dneh aprila 1941 zasedle južni del Slovenije, ki se je imenoval "Provincia di Lubiana". Usoda slovenskega naroda je bila več kot žalostna. Slovenski narod je bil razkusan in obdan z vseh štirih strani s fašističnimi državami. Vojaška okupacija Slovenije je bila popolna.

V Ljubljanski pokrajini so Italijani namestili čez 40 tisoč vojakov v 183 postojankah. Na ostalih zasedenih ozemljih Gorenjske in Štajerske je imel nemški okupator manj vojakov, ker je imel oporo v "folksdojterjih in kulturbundovcih". Že takoj prve dni po zasedbi so imeli Nemci načrt o izselitvi 200.000 do 300.000 Slovencev. Kaj so nameravali italijanski okupatorji narediti s slovenskim narodom, pa je iz ohranjenih dokumentov razvidno, da so bili bolj previdni. Ko pa se je upor proti njim začel zanje nevarno širiti, je general Mario Roboti z ukazom Benita Mussolinija podpisal ukaz, ki pravi: Nadrejene oblasti se bavi jo z mislijo, da izselijo vse Slovence in se na njihove domove naselijo družine zaslužnih italijanskih vojakov, da se na ta način iznačijo etične meje s političnimi..."

Med 29-mesečno fašistično okupacijo so Italijani dali postreliti nad 1000 talcev, v internaciji odvedli okrog 40 tisoč Slovencev, od dojenčkov pa do 80 letnih starčkov, tam je umrlo okoli 7000 ljudi. Porušili in požgali so nad 10 tisoč hiš. Pobili čez 7000 prebivalcev neoboroženih in ujetih ter ranjenih partizanov.

8. septembra 1943 je Italija razglasila brezpogojno kapitulacijo in tako vdajo vseh oboroženih sil zaveznikom in partizanski vojski, ki je bila od protifašistične koalicije že priznana kot edina oborožena sila, ki se bori za skupne zavezniške cilje, to je popolno uničenje nacifašizma. Na Dolenjskem je bila prisotna italijanska divizija Isonzo (Soča), ki je imela svoje poveljstvo v Novem mestu.

Že v poznih večernih urah tistega dne je Glavni štab NOV in POS Slovenije pozval italijanske vojske in poveljstvo postojank, naj sprejmejo brez kakršnegakoli boja to na znanje in se vdajo partizanom. Povelje GŠ NOV in POS se je zelo jasno glasilo tudi glede belogardističnih enot - podpisal ga je tudi angleški major Jones - da se belogardiste smatra kot "kvinslinge" in jim je po mednarodnem pravu prepovedano izročiti kakršnokoli orožje. V Novem mestu so se medtem tudi že zbrale belogardistične enote (okrog 1000 ljudi) pod poveljstvom Vuka Rupnika.

Partizanski oddelki so že v dopoldanskih urah 9. septembra 1943 razorožili posadke v utrjenem gradu v Soteski in Straži, ki sta bili v sestavi divizije Isonzo. Manjše posadke pod Gorjanci in na železnici pa so same poslale poziv partizanom, naj jih pridejo razorožiti, ker se belogardistom ne nameravajo predati. Tistega dne so v Novo mesto prišli Boris Kidrič, general Jaka Avšič in angleški major Jones, vodja vojaške misije z vsemi pooblastili. Moč partizanske vojske je v mestu iz ure v uro rastla, ker je bilo prebivalstvo na partizanski strani, ko pa je v mesto vkorakal bataljon Šlandrove in Gradnikove brigade in je moč narodne zaščite naraščala, je italijanski general Ceruti, ki je bil komandant divizije, da bi vsaj malo zmanjšal pritisk partizanov, odprl vojaške magazine in izročil partizanom precej orožja. S tem spretim manevrom je poskušal, da divizijo vsaj z osebno oborožitvijo priljubi do meje (mogoče se je bal Nemcev?). Iz Novega mesta je proti Straži krenila več kilometrov dolga kolona. V njej so bili tudi belogardisti, vendar so se kmalu od Italijanov odcepili in zbežali pod zaščito Nemcev.

Proti večeru je kolona divizije Isonzo nadaljevala pot proti Soteski, ki je bila trdno v partizanskih rokah. Partizani so imeli zasedene vse bunkerje in čez cesto ponovno postavili italijansko rampo z

bodočo žico. Večina moških je bila iz topliške doline. Prišli so prostovoljno. Dvajset metrov pred rampo se je divizija ustavila. Poveljjoči višji oficir kolone je prišel do žične ovire in dal znak, naj španske jezdece odstranijo s ceste. Tedaj pa se je oglasilo več strelav iz težke "brede". Strelec je bil partizan z Gorenjega Polja. Italijanski vojaki, do grla siti vojne, so začeli vpiti: "Non sparare, buono partizani!" Po nekaj trenutkih se je italijanska kolona premaknila. Vojaki so začeli odmetavati puške na en kup, na drugega mitraljeze in na tretjega ostali vojni material. Za grofovim podom ni bilo še nikoli toliko raznovrstnega vojnega plena, ki se je večal in večal.

O kakršnemkoli podpisu kapitulacije pri gradu Soteska ni bilo govora, ker takrat tukaj še ni bilo višjih predstavnikov partizanske vojske, pa tudi zato, ker se je general Ceruti s svojim namestnikom kolonela spretno izognil zaporim divizije. Popolni kapitulaciji pa se ni mogel izogniti pred Kočevjem, kjer je bil pridržan s svojim štabom kot talec. Tako je izdal svoj zadnji ukaz, ki se je glasil in bil zavezujoč za vse enote, ki jim je bil poveljeval: Vsi vojaki in oficirji morajo brezpogojno odložiti vse orožje. Živino, motorna vozila pa pustiti na za to določenih mestih...

Pri gradu v Soteski pa so partizani nemoteno pustili naprej vse italijanske družine. Pa tudi tiste Slovence, ki so se odločile, da gre do njimi. Tako "karet" niso pregledovali. Med italijansko kolono je bilo tudi nekaj v italijanske uniforme preoblečenih belogardistov, ki so se "spotoma" vgnezdili še z drugimi v žužemberski cerkvi in farovžu, od koder jih je že drugi dan pregnala Levstikova brigada. Pobrali so šila in kopita ter šli v službo drugemu okupatorju. Za vsesplošno amnestijo se niso zmenili.

Tako je bila med 8. in 12. septembrom 1943 v celoti razorožena italijanska divizija Isonzo in še

XXI. fašistična grupacija Aprile, del divizije Lombardia in Caricatori. Razoroženi so bili karabinjerji, obmejne straže, posamezni oddelki fašistov, ki so se preoblekli v kraljevo uniformo. Di-

vizijo Macerata, ki so ji en bataljon v Jelenovem Žlebu popolnoma razbile Cankarjeva in Gubčeva brigada, pa so v celoti razorožili hrvaški partizani. To je bila bogata žetev za partizane, ker je prišlo

KAPITULACIJA PRED 55 LETI - Razoroževanje enot italijanskega okupatorja 10. septembra 1943 v Novem mestu, na križišču pred nekdanjim hotelom Metropol.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 27. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.40 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
PACKAČOV PISANI SVET
9.40 MLADI ANSAMBEL
9.50 DENVER, ris. naniz.
10.15 NENAVADNI PSI, angl. oddaja
11.10 DRUŽENJE IN PRAZNOVANJE, angl. dok. serija, 3/10
11.45 HOMO TURISTICUS
12.05 J.A.G., amer. naniz., 15/22

13.00 POROČILA
13.15 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.45 KOMORI ANSAMBEL
14.35 TEDENSKI IZBOR
PO DOLGEM IN PO ČEZ
15.00 VEČNI SANJAC, amer. naniz., 15/24
15.30 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 13/16

16.20 SLOVENSKI UTRINKI
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 GLASNO IN JASNO
18.20 EVROPSKA TEHNOLOGIJA
18.35 IZZIVI PRIHODNOSTI, amer. dok. serija, 9/22
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 NAŠI PRIJATELJI NA SEVERU, angl. nadalj., 3/9
21.05 TEDNIK
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.40 NOČNI PRIDIH
VEČNI SANJAC, amer. naniz., 16/24
23.05 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 14/16

23.55 BRANE RONČEL IZZA ODRA

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 44/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 44/130; 10.55 Družinski zdravnik, špan. nadalj., 12/14; 11.50 Euronews - 15.20 Svet poročila - 16.20 Senca dvoma, franc. film - 18.05 Opremljevalke, amer. naniz., 9/21 - 18.30 Kdo je glavni, amer. naniz., 19/22 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Koncert - 21.15 Otroci s postaje Zoo, nem. film - 23.20 Bela soba III

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Odklop, ponov. - 14.00 Drzni in lepi - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve - 17.30 Alf, naniz. - 18.00 Princ z Bel Aira - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Mesto zločina, naniz. - 21.00 Srečanje s tujcem, film - 22.30 Nema priča, naniz. - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Prvi odklopi

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Iz produkcije združenja LTV - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Razvojno izobraževalni center (kont. oddaja) - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litij-ski mozaik

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.05 Simpsons - 10.30 Rdeči palček (serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 New York (serija) - 12.55 Kinoteka - 15.00 Program za mlade - 17.10 Kraljica Jelena (serija 1/9) - 17.50 Zlata kletka (serija) - 18.40 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Stoletje, dok. serija - 21.05 Kviz - 22.05 Opazovalnica - 22.30 Oddelek za umore (serija, 8/44) - 23.15 Največja želja (amer. film)

HTV 2

15.05 TV spored - 15.20 Biti ali ne biti (amer. film) - 17.05 Savannah (serija) - 17.50 Risanka - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Na zdravje (hum. serija) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Dosjeji X (serija) - 21.30 Seinfeld (hum. serija) - 22.00 Konji pozimi (kan. film)

PETEK, 28. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.05 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
LAHKIH NOG NAKROG
10.15 EVROPSKA TEHNOLOGIJA
10.30 IZZIVI PRIHODNOSTI, amer. dok. serija, 9/22
11.05 POMAGAJMO SI
11.35 NA VRTU
12.05 NAŠI PRIJATELJI NA SEVERU, angl. nadalj., 3/9

13.00 POROČILA
13.20 GRBAVEČ, posn. MGL
15.05 TEDENSKI IZBOR
VEČNI SANJAC, amer. naniz., 16/24
15.30 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 14/16
16.20 MOSTOVI

18 DOLENJSKI LIST

17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 ZRCALCE, otr. oddaja
17.55 PALČEK DAVID, risana serija, 8/12
18.20 IZGUBLJENE CIVILIZACIJE, amer. serija, 10/10
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 ZRCALO TEDNA
20.15 OBLETNICA RTV SLOVENIJA
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.40 POLNOČNI KLUB
23.55 NOČNI PRIDIH
VEČNI SANJAC, amer. naniz., 17/24
0.20 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 15/16

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Lahko noč, ljubica, angl. nadalj., 1/12; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 45/130; 10.55 Opremljevalke, amer. naniz., 9/21; 11.10 Kdo je glavni, amer. naniz., 19/22; 11.45 Somrak bogov, italij.-nem. film - 14.15 Euronews - 15.30 Koncert - 16.30 Key West, amer. film - 18.05 Pasje življenje, amer. naniz., 18/22 - 18.30 Čudežni otrok, amer. naniz., 11/22 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Šport - 20.40 Nogomet - 22.35 Daleč potujejo oblaki, finski film

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Drzni in lepi, nadalj. - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve - 17.30 Alf, naniz. - 18.00 Princ z Bel Aira - 18.20 Bravo, maestro - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Moj film - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Dannyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 16.45 Videotop - 17.40 Zgodovina avtomobilizma - 18.00 Kmetijski nasveti - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.05 Simpsonovi - 10.30 Rdeči palček (humor. serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 New York (serija) - 12.55 Simon n Laura (brit. film) - 15.00 Program za mlade - 17.50 Zlata kletka (serija) - 18.40 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Dom in svet - 20.45 Pitomca 98 - 22.25 Opazovalnica - 22.50 Ljudje smo - 23.35 Dubrovniški festival (3/3) - 0.05 Poročila - 0.10 Nočna straža: Oddelek za umore (serija); Psi faktor (serija); Dolga vrnitev domov (amer. film); Sedmi element; Samuraj (franc. film)

HTV 2

15.25 Tv kolektar - 15.35 Umor v glasbenem mestu (amer. film) - 17.05 Savannah (serija) - 17.50 Risanka - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Na zdravje (hum. serija) - 19.00 Zagrebška panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Zakon L.A. (serija, 15/44) - 21.00 Poročila - 21.15 Nenadoma Susan (hum. serija) - 21.45 Bliss (brit. film) - 23.05 Velike skrivnosti 20. stoletja

SOBOTA, 29. VIII.

SLOVENIJA 1

7.40 - 2.05 TELETEKST
8.00 ODGAJA ZA OTROKE
ZGODBE IZ ŠKOLJKE
8.30 ČAROBNI ŠOLSKI AVTOBUS, risana naniz.
8.55 ŽIVAHNI SVET IZ ZGODBRIC-HARDA SCARRYJA, 10/13
9.20 MODRO POLETJE, špan. naniz., 27/37
9.55 OBLETNICA RTV SLOVENIJA
10.55 POT K MOJIM LJUDEM

SLOVENSKI OKTET

12.05 TEDNIK
13.00 POROČILA
13.15 TEDENSKI IZBOR
PRISLUHNI MO TISI NI
13.45 VEČNI SANJAC, amer. naniz., 17/24
14.10 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 15/16

15.05 ANOTHER THIN MAN, amer. film
17.00 OBZORNIK
17.15 EUROMUSICA
17.50 NA VRTU
18.15 OZARE
18.20 PUSTOLOVŠČINA OKAVANGO, franc. dok. oddaja

19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, ŠPORT
19.55 UTRIP
20.15 KONCERT
21.15 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
21.45 HOMO TURISTICUS
22.05 DRUŽENJE IN PRAZNOVANJE, amer. dok. oddaja, 4/10
22.40 POROČILA, ŠPORT
23.05 GOD, MY MOTHER'S LOVER, franc. film

0.40 DEKLETA V JEČI, amer. film

SLOVENIJA 2

9.25 Zlata šestdeseta - 10.30 Jeklene ptice, angl. naniz. - 11.20 Kapetan Johnno, amer. film - 12.55 Koncert simfonikov - 15.00 Teniški magazin - 15.55 Atletika - 16.55 Odbojka -

19.30 Videoring - 20.00 Črni angel, nem. film - 21.30 V vrtincu - 22.00 Sobotna noč

KANAL A

8.30 Kaličopko, ponov. - 9.30 Risanka - 10.00 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Divji divji zahod, naniz. - 11.30 Srečni časi, naniz. - 12.00 Komedijanti na divjem zahodu, film - 14.00 Remington steele, nadalj. - 15.00 Lepotica in zver, naniz. - 16.00 Mesarjeva žena, film - 18.00 Atlantis - 19.00 Protidarec, naniz. - 20.00 Kung Fu, naniz. - 21.00 Varuhi časa, naniz. - 22.00 Babilon 5, naniz. - 23.00 Zgodbe iz grobnice, naniz. - 23.30 Petek trinajstega, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz.

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 17.50 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije združenja LTV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

HTV 1

8.15 Tv spored - 8.30 Program za mladino - 12.00 Poročila - 12.25 Sugarfoot (amer. film) - 14.05 Čista resnica - 14.40 Svet hipnoze - 15.05 Fatalne ženske (dok. oddaja) - 15.30 Velike svetovne palače - 16.05 Dr. Quinn - žena vlač (serija) - 17.05 Večer z Muppetki - 17.35 Serija - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.20 La bamba (amer. film) - 22.10 Opazovalnica - 22.30 Svet zabave - 23.00 Nočna straža: Umor v Midsomeru; Detektiv; Bloodline (amer. film); Največji uspehi hrvaškega športa

HTV2

9.40 Oddajnik Belje - 10.50 Tv kolektar - 11.00 Zlata kletka (serija) - 14.30 Črno belo v barvi - 17.30 Kronika dubrovniškega festivala - 18.00 Dok. film - 19.00 Conan (ris. serija) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Dubrovnik: Izbor kraljice - 22.15 Ples na ulici (glas.-dok.serija) - 23.15 Hrvaški umetniški amaterji (dok. serija) - 0.05 Oprah show

NEDELJA, 30. VIII.

SLOVENIJA 1

7.40 - 0.45 TELETEKST
8.00 ŽIV ZAV
COFKO COF, risanka
8.25 CILKIN KOTIČEK, risanka
8.30 SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE
IGRAČ, lut. naniz.
8.40 MODRO POLETJE, špan. naniz., 28/37
9.10 SREBRNOGRIVI KONJIČ, risanka
9.35 TELERIME
9.45 PAVLNA ŠOLA
10.05 OZARE

10.10 KONCERT
11.05 VSI SMO ENA DRUŽINA, japon. serija
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 4 x 4
13.00 POROČILA
13.40 TEDENSKI IZBOR
KONCERT
14.40 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA

15.10 ANGELSKI PRAH, amer. film
17.00 OBZORNIK
17.15 SLOVENSKI MAGAZIN
17.45 PO DOMAČE
18.40 PO DOLGEM IN POČEZ
19.10 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 POLETNI MOST
21.30 PORTRET
22.35 POROČILA, ŠPORT
22.55 TRETJI KAMEN OD SONCA, amer. naniz., 20/20
23.20 UPRAVNICA, angl. nadalj., 5/6

SLOVENIJA 2

9.25 Teater paradižnik - 10.00 V vrtincu - 10.50 Hatshipub, nem. film - 12.50 Euronews - 16.20 Vdanost, kan. film - 18.35 Nogomet - 19.30

NAGRADI V STRANSKO VAS IN TREBNJE

Žreb je izmed reševalcev 32. nagradne križanke izbral **Martjan Jakše iz Stranske vasi in Zoro Kastelic iz Trebnjega**. Jakšetovi je pripadla denarna nagrada, Kastelčeva pa bo za nagrado prejel knjigo. Obema nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 7. septembra na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 34". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 32. KRIŽANKE

Pravila rešitev 32. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: STISKA, PELTON, ILIADA, ORANJE, DAVKAR, OPS, ELIA, KRI, NAV, MAK, TALES, JANA, AMORET, OSIR, VENO, RATINE, ANET, KRAVAL.

Videoring - 20.00 Naša krajevna skupnost - Delegat - 20.45 Telenovele, franc. dok. oddaja - 21.40 Šport v nedeljo - 22.25 Izpovedi študentke, amer. film

KANAL A

8.30 Kaličopko - 9.30 Risanka - 10.00 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Sanjam o Jeanny, naniz. - 11.00 Atlantis, ponov. - 12.00 Arrivederci baby, film - 14.00 Drzni in lepi, ponov. - 15.45 Bravo maestro, ponov. - 16.00 Frankie in Johnny, film - 18.00 Diana - ljudska princesa - 19.00 Dianini spomini - 20.00 V zadnjem trenutku - 22.00 Odklop - 23.00 Nasilje na obroke, film - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Cannon, naniz.

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 13.30 Za uho in oko - 17.00 Galopska dirka (Mlaka pri Kočevju) - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 31. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.40 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
ZRCALCE
9.40 DVA BAHACA
9.55 PALČEK DAVID
10.20 IZGUBLJENE CIVILIZACIJE, serija, 10/10
11.10 PUSTOLOVŠČINA OKAVANGO, franc. dok. oddaja
12.00 SLOVENSKI MAGAZIN
12.30 UTRIP
12.45 ZRCALO TEDNA

13.00 POROČILA
13.15 LJUDJE IN ZEMLJA
13.45 PORTRET
14.50 POLETNI MOST
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 RADOVEDNI TAČEK
18.05 ČASOVNI POPOTNIKI, naniz., 12/13
18.35 OTROCI SVETA
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 x 3 PLUS 6
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 SAVANNAH, amer. nadalj., 34/34
20.55 OMIZJE
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.40 NOČNI PRIDIH

FINA GOSPA, angl. naniz., 14/14
23.10 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 16/16

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Lahko noč, ljubica, angl. naniz., 2/12; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 46/130 - 10.55 Pasje življenje, naniz., 18/22 - 11.20 Čudežni otrok, amer. naniz., 11/22 - 11.45 Šport - 12.30 Še en suhec, amer. film (čb) - 14.10 Euronews - 15.20 15.20 Polnočni klub - 16.30 Daleč potujejo oblaki, fin. film - 18.05 Okus po zločinu, angl. nadalj., 3/10 - 19.00 Lingo - 19.25 Videoring - 20.00 Studio City - 20.50 Trend - 21.45 Pomp - 22.40 Brane Rončel izza odra

KANAL A

8.30 Risanka - 9.30 Bradyjevi, hum. serija - 10.00 Laverne in Shirley, hum. serija - 10.30 Mannix, naniz. - 11.30 Dobri časi, slabi časi, nadalj. - 12.00 Drzni in lepi, naniz. - 12.30 Sončni zaliv - 13.00 Dannyjeve zvezde - 14.00 Oprah show - 15.00 Drzni in lepi, nadalj. - 15.30 Sončni zaliv, naniz. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša, naniz. - 17.30 Fant zre v svet, naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Skrita kame-

ra - 20.00 Simpatije, nadalj. - 21.00 Varuška, film - 22.30 Stilski izziv - 23.00 Tretji kamen od sonca, hum. naniz. - 23.30 Svilene sence, naniz. - 0.30 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 nočno obleganje, film - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Zgodovina avtomobilizma - 20.25 Šport - 21.00 Novice - 21.30 Iz produkcije Združenja LTV

TOREK, 1. IX.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.15 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
RADOVEDNI TAČEK
9.50 PORTRETI
10.05 ČASOVNI POPOTNIKI, amer. naniz., 12/13
10.40 OTROCI SVETA
11.10 PO DOMAČE
12.05 SAVANNAH, amer. nadalj., 34/34

POROČILA

14.10 TEDENSKI IZBOR
OMIZJE
15.05 FINA GOSPA, angl. naniz., 14/14
15.35 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 16/16

DUHUVNI UTRIP

17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 NINA IN IVO, otroška naniz., 2/8
17.45 WAYNOVE DOGODIVŠČINE, avstral. naniz., 15/26

DEŽELA BESEDE

19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 HROŠČI, angl. naniz., 9/10
21.05 PRO ET CONTRA
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.50 BAABA MAAL, dok. oddaja

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Lahko noč, ljubica, angl. naniz., 3/12; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 47/130 - 10.55 Okus po zločinu, angl. nadalj., 3/10; 11.45 Studio City - 12.40 Sobotna noč - 14.45 Euronews - 16.25 Črni angel, nem. film - 18.50 Rdeči klic, angl. naniz., 6/7 - 18.50 Kolo sreče - 19.25 Atletika - 22.00 Ravnatelj, amer. film - 23.45 Svet poročila

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Bradyjevi, naniz. - 10.00 Laverne in Shirley, naniz. - 10.30 Mannix, naniz. - 11.30 Dobri časi, slabi časi, nadalj. - 12.00 Drzni in lepi, nadalj. - 12.30 Sončni zaliv, nadalj. - 13.00 Odklop - 13.30 Kuharska oddaja - 14.00 Oprah show - 15.30 Drzni in lepi, nadalj. - 15.30 Sončni zaliv, naniz. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša, naniz. - 17.30 Fant zre v svet, naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Zmenkarije - 20.00 Odklop - 21.00 Neposredna nevarnost, film - 23.30 Tretji kamen od sonca, naniz. - 0.00 Svilene sence, naniz.

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Robin Hood, risanka - 18.00 Šport - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Poišči in uniči, film - 21.35 Novice - 21.50 Rezerviran čas

SREDA, 2. IX.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.20 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR

NINA IN IVO, naniz., 2/8
9.45 WAYNOVE DOGODIVŠČINE, avstral. nadalj., 15/26
10.40 DEŽELA BESEDE
11.10 PRO ET CONTRA
12.05 HROŠČI, angl. naniz., 9/10

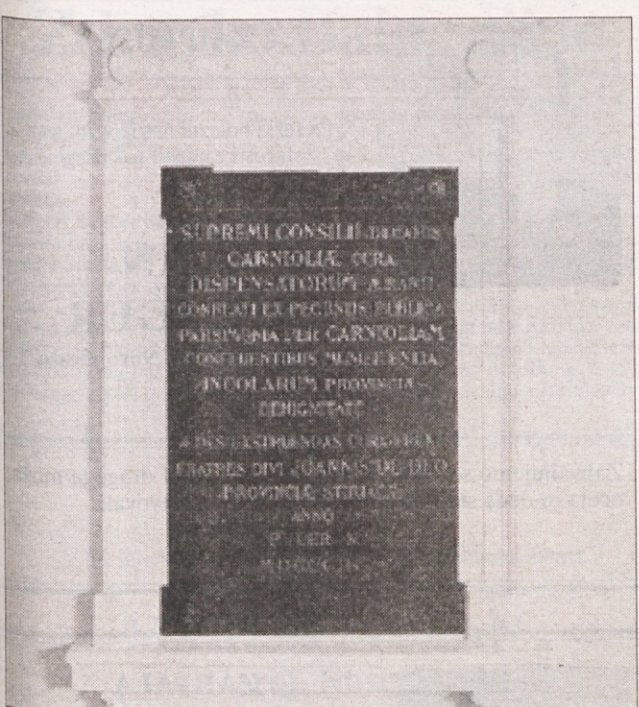
POROČILA

13.25 TEDENSKI IZBOR
ANGELSKI PRAH, amer. film
15.00 BAABA MAAL, dok. oddaja
15.50 ALICA, evropski kulturni magistrin

SREČANJE TREH DEŽEL

17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.40 MODRO POLETJE, špan. naniz., 29/37
18.20 DIVJA AMAZONIJA, serija, 1/12
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 J.A.G., amer. naniz., 16/22
21.05 TO ŽIVLJENJE, angl. nadalj., 10/11
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.55 OSMI DAN
23.25 MALOSTRANSKE HUMORESKE, češka drama

SLOVENIJA 2

Sto let spominske plošče v novomeški bolnišnici

Marsikdo izmed bolnikov in obiskovalcev se v veži internega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu ozre na veliko marmornato ploščo ter ugiba, kaj neki pomeni na njej dolgi latinski napis v zlatih črkah. Sto let je minilo, kar je takratna bolnišnica v dozdani novi stavbi julija 1898 dobila še 80 postelj.

Dolenjske novice so pretežni del 14. številke 15. julija 1898 namenile "slavnim dnevom, kakoršnih smo doslej malo doživeli". Poročale so, kako slovesno je 9. julija 1898 ob množici domačih odličnikov, zastopnikov vseh okrajnih uradov Novega mesta in Kandije, župana občine Šmihel-Stopiče Josipa Zurca-Stemburja, predstavnikov Kranjske hranilnice, ki je za novo stavbo podarila 30 tisoč goldinarjev, okoliških grofov in baronov ter graditeljev bolnišnice ljubljanski knezoškof A. Bonaventura Jeglič blagoslovil vse prostore nove bolnišnice. Pri kapiteljskem proštu dr. S. Elbertu je bilo potem, ko so si gostje in domačini ogledali stavbo, slovesno kosilo za nekaj nad 60 imenitnih gostov iz duhovnih in svetnih stanov.

Mojstrsko izdelana plošča, ki še danes v odlični prvotni izvedbi sije v veži internega oddelka, nas spominja na pomembno pridobitev deželne bolnišnice pred sto leti.

Sele iz podlistka, ki so ga objavile Dolenjske novice 15. septembra 1898, so ljudje izvedeli, da se povečana oz. zdaj nova bolnišnica v Kandiji poslej imenuje "Bolnica cesarja Franca Jožefa I." Latinski napis na plošči v veži povečane bolnišnice je ohranil spomin na važen dogodek, saj še danes pove:

Vzpodbujeni po skrbi / najvišjega zbora vojvodine / Kranjske in javne blagajne, / so bratje svetega Janeza od Boga / iz štajerske (redovne) province / z denarjem, ki se je zbral po / Kranjskem z javnim varčevanjem in / z darežljivostjo ter naklonjenostjo / prebivalcev dežele, zgradili / v (to) stavbo v letu / 1898 / po Kristusovem rojstvu.

Latinsko besedilo plošče je v slovenski jezik prevedel zgodovinar prof. dr. Jože Mlinar iz Maribora; objavljeno je bilo na 56. strani v knjigi Toneta Gošnika Prvih sto let novomeške bolnišnice (1996). Obiskovalec bolnišnice si lahko ogleda še en stoletni zapis iz prvih dni povečane stavbe deželne bolnišnice. Podolgovata plošča nad zunanjim vhodom v interni oddelek nosi z zlatimi črkami na zdaj močno obledeli marmornati plošči takle napis: Nosocomium imperatoris Francisci Josephi I., kar pove: Bolnišnica cesarja Franca Jožefa I. 1898. Dovoljenje, da se sme nova bolnišnica imenovati po cesarju Francu Jožefu I., je izdalo avstrijsko ministrstvo za notranje zadeve 24. junija 1898.

Dve marmornati plošči v bolnišnici pričata, kako pravzaprav čas hitro teče in mine tudi stoletje. JOŽE KAVALAR

Triglavlke so iz Španije

Partizanske kape triglavke iz Španije preko Hrvaške v Slovenijo aprila 1942

Čepice triglavke so bile prvo enotno partizansko pokrivalo najprej na Kočevskem in Notranjskem, kasneje pa še drugod. Zmotno je mnenje, da so bile oblikovane po Triglavu, naši najvišji gori. K nam so prišle iz Španije preko Hrvaške.

19. in 20. aprila 1942 je bil pri hrvaški vasi Grbajel (med Brodom na Kolpi in Kužljem) prvi uradni sestanek hrvaških in slovenskih partizanskih voditeljev. Od Slovencev so bili prisotni dr. Aleš Bebler-Primož Tratnik (Kobal), komisar tretje grupe slovenskih partizanskih odredov; Ivan Jakič-Jože Jerin, namestnik komandanta tretje grupe odredov, in Ante Novak, komandant kočevskega bataljona Notranjskega odreda. S hrvaške strani so bili prisotni Ivan Lenac, Veljko Kovačević in Nikola Rački-Koljaka.

Ante Novak se je z Lencem in Račkim poznal še iz zaporov, Aleš Bebler pa se je tako spet srečal s soborci iz Španije. Dogovor pri Grbajelu je bil ploden in učinkovit, saj so od tedaj slovenski in hrvaški partizani tesno sodelovali. Po zapisih Novaka in Beblerja so imeli hrvaški partizani na tem dogovoru na glavah triglavke. V pogovoru se je nato razjasnilo, odkod triglavke: nosili so jih borci in prostovoljci, ki so sodelovali v boju proti nacifašizmu v španski državljanski vojni (1936-1939).

Ivan Lenac je imel v torbici še nekaj triglavk in je eno podaril Anteuju Novaku, ta pa je po prihodu v enoto naročil Antonu Pelhanu-Muratu, ki je bil vodja krojaške delavnice, naj iz Antejevega vojaškega plašča naredi triglavke različnih velikosti in nanje prišije slovensko zastavico. Že po nekaj dneh je Ante Novak razdelil triglavke najboljšim borcem svojega kočevskega bataljona. Kmalu so ta pokrivala povzeli še borci notranjskega, dolenjskega in krimskega odreda. O tem je Aleš Bebler izdal 24. aprila 1942 tudi posebno naredbo in tako uvedel triglavko kot enotno partizansko pokrivalo. Partizanska pokrivala so bila namreč v začetku zelo raznolika, saj je vsak imel na glavi, kar je prinesel v partizane od doma (kapo s ščitnikom, klobuk, baretko, šajkačo, čelado itd.). Okoli 10. maja 1942 je že večina partizanov nosila triglavke s slovensko zastavico, nekateri pa tudi s petokrako zvezdo, ki je kasneje prevladala. Partizanski krojač Murat je v svoji delavnici do italijanske ofenzive naredil že okoli 2500 triglavk. To partizansko kapo je nosil do prerane smrti tudi primorski narodni heroj Janko Premrl-Vojko in njegovi soborci.

O partizanskih pokrivalih lahko več zvedo tudi iz fotografij borcev iz Kočevske in Notranjske, ki jih je posnel Jože Kotnik, čeprav je bilo fotografiranje partizanov in aktivistov OF strogo prepovedano, ker bi jih lahko dobil v roke sovražnik. Zato na teh nad sto fotografijah, ki so ohranjene, ne bomo našli komandanta Antea Novaka in komisarja Ivana Lokoška-Jana.

ZDRAVKO TROHA

Humor iz šolskih klopi

Slovenski pisatelj Juš Kozak je zapisal: "Veder smeh očisti življenje kakor veter zrak." Smeha ni nikoli preveč. Potreben je kot hrana, pijača in spanje. Čemu se smejemo Dolenjci, pa bomo lahko ugotovili s pomočjo anekdot (anekdota je kratka zabavna zgodba iz življenja kake bolj znane ali znamenite osebnosti), ki jih je zbral Slavko Dokl. Tokrat smo malo pokukali v šolske klopi.

DIJAKI SO TUDI KAJ NAUČILI PROFESORJA

Prof. Dušana Modica, ki je najprej poučeval na novomeški gimnaziji in učiteljsku, potem pa še na srednji ekonomski šoli, so nekoč vprašali, če se je kdaj kaj naučil od svojih učencev. Priljubljeni in za šalo vedno pripravljen pedagog je odgovoril takole: "Sem. Naučili so me narisati Kralja Matjaža v dveh potezah."

ALI SI JI POKAZAL JUPITER?

Prof. Dušan Modic je ob jasnih večerih svojim učencem, članom astronomskega krožka, razkazoval zvezde in planete. Pri nekem ogledu so opazovali Jupiter in njegove lune. Pri pouku je prof. Modic vprašal učenca Pelka, ki je bil zaljubljen v učenko Renato Bačerjevo (te na opazovanju ni bilo): "Pelko, ali si Renati že pokazal Jupiter?"

VSI SMO "KALJOGI"

Prof. Dušan Modic je kakšnega učenca poklical kolega. Učenci so se čudili temu početju, zato je profesor to razložil takole: "Mi smo vsi tovariši, ker delamo skupaj. Zato bi lahko drug drugemu po latinsko rekli kolega. Ker smo vsi malo po rusko usmerjeni, Rusi pa berejo o za a, e zasučajo na jo in smo torej lahko vsi 'kaljogi'."

PROFESOR JE HODIL PREHITRO

Prof. Dušan Modic je bil znan po hitri hoji. Zelo rad se je "zapodil" po gimnazijskih stopnicah, kjer je preskakoval kar po dve. Zato je kronistka nekoč na novoletni jelki zapisala tole: "Nenadoma je za mano po stopnišču švignil. Ozrla sem se in sem komaj še videla temno kapo, ko je prof. Modic preskakoval stopnice."

TUDI PROFESORJU KDAJ ZDRSNE!

Novomeška gimnazija je že od nekdaj slovela kot zahtevna šola, ki se je ni dalo narediti kar z levo roko. Zato ni tako veliko čudo, če tudi profesor kdaj "pade". To se je zgodilo profesorju Dušanu Modicu, ki mu je zdrsnilo na šolskih stopnicah, tako da so mu v novomeški bolnišnici dali levo nogo v mavco.

PROFESOR, ALI NISTE SLIŠALI?

Sosed Daniel Žučak je ustavil novomeškega profesorja Dušana Modica, ki je spet "drvel" po ločenski cesti z besedami: "Profesor, ali niste slišali? Novi cestni predpisi določajo občutne kazni za prevelike hitrosti."

POZNAM TRI KEPLERJEVE ZAKONE!

Ko je bil Drago Vovk, današnji lastnik lokalnega radia Sraka, še gimnazijski dijak, ga je pri predmetu astronomija prof. Modic vprašal, če pozna Keplerjeve zakone. Drago mu je odgovoril: "Poznam prvega, drugega in tretjega." Dijak je dobil pozitivno oceno, ker je bil odgovor pravilen.

NIČ NE VOHAM

Gre novomeški profesor Dušan Modic mimo svojih znancev Košakovih v Družinski vasi, ki so delali na njivi.

Oni ga pozdravijo: "Mi smo pa 'glih' pr' del'." Dušan Modic odgovori: "Čudno, pa nič ne voham."

SE LAHKO PELJEM Z VAMI?

Mlada profesorica fizike z novomeškega Centra srednjih šol, ki je obiskovala fizikalni seminar za srednješolske profesorje v Ljubljani pri prof. Antonu Moljku, je vprašala prof. Dušana Modica: "Ali grem lahko z vami nazaj v Novo mesto?" "Seveda! Ob 17. uri se odpeljem z vlakom," je profesorjev odgovor.

PIŠI ZGORAJ LEVO!

Prof. Dušan Modic je od svojih učencev vedno zahteval, da so na tabli začeli pisati zgoraj levo.

Nekoč je bila pred tablo učenka manjše rasti, ki se je morala kar dobro stegniti, da je dosegla zgornji levi rob table. Pri tem poskusu pa so izpod mini krila pogledale hlačke.

Brez pripombe prof. Modica ni šlo. Dejal j' je takole: "Morala boš vtičnico prestaviti ali pa podaljšati krilce."

PAVLIHA JE IMEL NAGOVOR

Prof. Dušan Modic je na novomeškem učiteljsku ustanovil lutkovno gledališče ročnih lutk. Njegov Pavliha je imel nagovor za starejše "otroke", ki so prišli gledat predstavo: "Jaz sem lutka z glavo iz papirja. Ne zamerite mi, da gledam na vas takole z viška. To je iz tehničnih razlogov. Če se vam bo kdaj v vsakodnevnem življenju zgodilo, da bo kdo z viška gledal na vas, to ne bo več iz tehničnih razlogov. Vi si mislite: gotovo ima papirnato glavo in mu nič ne zamerite."

IRENIN ODGOVOR JE BIL PRAVILEN

Irena Matič je imela popravni izpit iz fizike pri prof. Dušanu Modicu. Eno od treh vprašanj se je glasilo: "Ali veš, kako poteka elektroiza vode?"

"Ne vem," je hitro odgovorila dijakinja.

Prof. Modic je komisiji predlagal zadostno oceno. Člani komisije so ugovarjali: "Saj ni nič znala!"

"Na tretje vprašanje je odgovorila ne vem, kar je pravilno. Zato pozitivna ocena," je vztrajal prof. Modic.

DA NE BODO UČENCI "LUTALI"

Učiteljski zbor na novomeški ekonomski srednji šoli je imel delovno sejo, na kateri so govorili o predvidenem izletu v Ljubljano. Oglasi se slavistka prof. Milka Bobnar, ki je dejala: "Učence moramo v Ljubljani dobro zaposliti, da ne bodo kar tako po ulicah 'lutali'."

KAJ MISLIŠ S TEM?

Prof. Ivo Zobec, ki je poučeval v Novem mestu kemijo in biologijo, je imel navado v razpravah vedno reči: "Pa eno, pa drugo." Zato ga ob neki priložnosti slavist prof. Karel Bačar vpraša: "Kaj misliš s tem, ko praviš pa eno in drugo? Zakaj ne bi raje povedal kar do konca, kaj misliš?"

MUZIKANTE SO PELJALI V GNOJNEM KOŠU

Novomeška mestna godba je igrala na nedeljski veselici v Vavti vasi. Med godbeniki so bili kar trije bratje Ivanetiči. Ker so bili Marko, Jure in Peter dijaki novomeške gimnazije, je bil z njimi tudi oče Lojze. Godbeniki so igrali do polnoči, potem so mladi odnehali, s tem pa poslušalci niso bili zadovoljni. Na mizo so postavili škap vina in starejša garda godbenikov je potem žingala do zore. Ivanetičevi štirje pa so jo ponoči kar peš mahnili domov v Novo mesto, ker ni bilo prevoza.

Godbenike so pijane peljali v gnojnem košu. (Ilustriral Bogdan Breznik)

Ko so Ivanetičevi fantje šli v ponedeljek zjutraj iz Kandije v šolo, so na kandijskem mostu zagledali konje in gnojni koš, v katerem so Stražani peljali do onemoglosti pijane starejše tovariše - godbenike.

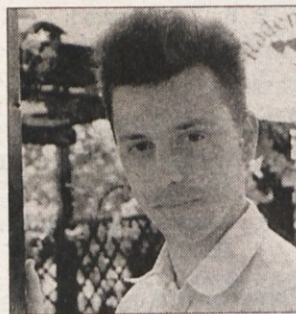
Mednarodni seminar ninjutsu

4. druženje pripadnikov ninjutsu večšine v Sloveniji je bilo prvo z bogato mednarodno udeležbo

KOČEVJE - Na Grintovcu pri Kočevju je prejšnji vikend potekal pod imenom Jon Ninpo Kai 98 tridnevni seminar bojevnike večšine ninjutsu. To je bilo že 4. druženje pripadnikov te večšine v Sloveniji, ki pa je bilo letos popestrjeno s sočasno organizacijo 1. pri nas organiziranega mednarodnega seminarja.

Tako kot prvega pred tremi leti je tudi letošnji poletni seminar organiziral klub Bujinkan Ninpo Dojo Slovenija, ki ga vodi Andrej Jasenc iz Kočevja. Klub je bil ustanovljen pred tremi leti v Kočevju, vendar se je pred dvema letoma preimenoval. Jasenc namreč v mednarodnem merilu zastopa Slovenijo v tej večšini. S Kočevjem, kot se je klub prvotno imenoval, pa razen tega da so nekateri člani doma iz Kočevja, nimajo več ničesar skupnega, saj člani kluba tudi trenirajo v Ljubljani. Kljub temu svojo vsakoletno seminarje še vedno organizirajo na Kočevskem, kjer jim prostrane jase sredi gozdov omogočajo vadbo vseh borilnih tehnik ninjutsu večšine: goloroke borbe, uporabe mečev, kopij, lokov, razstreliv in projektilov.

Udeleženci preteklih seminarjev, ki se jih je ponavadi udeležilo okoli 30 pripadnikov ninjutsu večšine, so bili z organizacijo seminarjev vedno zadovoljni. Tako je bilo tudi na letošnjem, ki

Andrej Jasenc

pa je bil, kot pravi Jasenc, nekaj posebnega. Seminar sta namreč vodila zakonca Brin in Natascha Morgan iz Anglije, ki imata najvišjo stopnjo v tej disciplini. "Brin je eden od samo 11 moških na svetu, ki imajo 11. DAN, Natascha pa celo edina ženska s stopnjo 10. DAN," pravi Jasenc. To je verjetno tudi prispevalo, da se je seminarja letos udeležilo kar okoli 100 udeležencev. Pri tem so bili organizatorji še posebno ponosni, da jim je uspelo, da so se ga udeležili predstavniki vseh nekdanjih republik bivše Jugoslavije. Skupaj z ostalimi udeleženci seminarja iz Avstrije in Italije so namreč s tem dokazali, kot pravi Jasenc, da šport ne pozna meja in političnih nesoglasij. M. LESKOVŠEK-SVETE

Prgišče misli

- *Poletje je za oči, jesen za usta. (Italijanski pregovor)*
- *Narava je v najmanjšem največja. (Latinski pregovor)*
- *Usoda meša karte in mi igra-mo. (Schopenhauer)*
- *Politika je produkt narave. (Rousseau)*

JUBILEJNI KMEČKI PRAZNIK V NOVI VASI

NOVA VAS, BLOKE - Iz skromnih začetkov pred 20 leti se je bloški Kmečki praznik razvil v tradicionalno, veliko prireditev, ki leto za letom priteguje nekaj tisoč obiskovalcev iz vse Slovenije. Tako je bilo tudi preteklo vroče nedeljo. Še pred leti je prireditev potekala pod pokroviteljstvom občine, SLS in Kmetijske zadruge iz Cerknice, letos pa so jo že drugič pripravili domačini sami in tako bo najbrž tudi ostalo, saj bodo letos Bloke postale nova občina. Največ obiskovalcev pritegnejo konjske dirke. Udeležencev je iz leta v leto več, tekmujejo pa kmečki konji in pa seveda tudi tekmovalni. Za obiskovalce pa je zanimiva tudi povorka kmečkih voz in zapravljičkov, ki prevažajo ljudi v domačih nošah. A. K.

PРАВНА SVETOVALNICA

Svetuje dipl. iur. Marta Jelačin

Pridržanje oseb v psihiatričnih zavodih

Postopek pridržanja oseb v psihiatričnih bolnišnicah se lahko izvede le v zakonsko določenih pogojih. 71. člen zakona o nepravdnem postopku določa, da je pooblaščen oseba psihiatrične bolnišnice v primeru, če zdravstvena organizacija pridrži osebo na zdravljenju na zaprtem oddelku psihiatrične bolnišnice brez njene privolitve, dolžna brez odlašanja, najpozneje pa v 48 urah, o tem obvestiti pristojno sodišče.

Pridržanje v zaprtih oddelkih psihiatričnih bolnišnicah in v podobnih zdravstvenih organizacijah pomeni grob poseg v človekovo svobodo. Tak poseg je dopusten le

v primerih, ko so izčrpani drugi načini življenja zdravstveno prizadetega človeka na prostosti. Pri tem so po ustavi zagotovljeni sodno varstvo in temeljne človekove svobode. Prostosti se ne sme vzeti nikomur, razen v primerih in po postopku, ki ga določa 70. člen zakona o nepravdnem postopku in 19. člen ustave RS. Pravno varstvo opredeljujejo tudi mednarodni akti.

Tako razumevanje je posledica uredničenja tako imenovanega načela sorazmernosti, po katerem je omejitev pravic dopustna le v obsegu, kot nujno narekuje potreba za doseglo namena, zaradi katerega je prostost odvzeta. To načelo se odraža tako v razmerju do psihično obolelega kot do zunanega sveta. Če se bolniku lahko nudi pomoč na druge načine, na primer v okviru lastne družine, v posebnih varstveno delovnih centrih ali če je mnenje lečečega zdravnika ali izvedenca, da bi se lahko rešil primer brez pridržanja v psihiatrični bolnišnici, za takšno pridržanje ni pravnih podlag.

OBČINA METLIKA
OBČINSKI SVET
Metlika, Mestni trg 24

R A Z P I S U J E

na osnovi 32. in 35. člena Zakona o zavodih (Ur. list RS, št. 12/91), 41. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Ur. list RS, št. 75/94) in 27. in 28. člena Statuta javnega zavoda Ljudska knjižnica Metlika

dela in naloge

direktorja Ljudske knjižnice Metlika.

Pogoji: za direktorja je lahko imenovan kandidat, ki izpolnjuje pogoje, določene z zakonom in Statutom zavoda ter posebne pogoje:

- je državljan Republike Slovenije,
- ima višjo ali visoko izobrazbo družboslovne ali humanistične smeri,
- ima vsaj pet let delovnih izkušenj,
- pozna dejavnosti s področja dela zavoda,
- aktivno zna vsaj en svetovni jezik,
- ima organizacijske, strokovne in vodstvene sposobnosti, kar dokazuje s svojim minulim delom.

Kandidat bo imenovan za dobo 5 let in je po poteku mandata lahko ponovno imenovan. Rok za prijavo je 10 dni po objavi razpisa.

Kandidati morajo prijave s potrebnimi pisnimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in potrdilom o državljanstvu RS poslati na naslov:

Občina Metlika, Občinski svet, Mestni trg 24, Metlika, z oznako "ZA RAZPIS"

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od dneva razpisa.

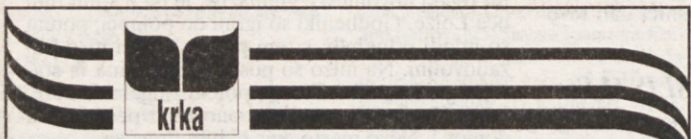
BARTOG
OBRJNIŠKA 18
8210 TREBNJE
Tel. 068/45-700

PONUJAMO EKSKLUZIVNO DELO
KOMERCIJALNEGA BREDSTAVNIKA
ZA PODROČJE DOLENJSKE

Pogoji: najmanj SŠI, lasten prevoz, komunikativnost, zaželjene izkušnje na področju avtomobilskih delov, starost do 40 let.

Nudimo: izreden zaslužek, dinamično delo.

Pisne prijave pošljite na zgoraj navedeni naslov najkasneje do torka, 1.9.1998.

M KZ KRKA, z.o.o.
PE AGROSERVIS
Knafelčeva 2
8000 NOVO MESTO

M KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 30.8.1998, objavlja javno licitacijo naslednjih rabljenih in poškodovanih vozil.

	letnik	izkl. cena v SIT
1. R-CLIO 1.6 RXE 5v	1998	1.250.000,00
2. R-CLIO 1.9 D 5v	1998	850.000,00
3. R-CLIO 1.4 RTE 3v	1998	800.000,00
4. R-CLIO 1.6 RXE 5v	1998	700.000,00
5. LADA Niva 1700 i	1996	300.000,00
6. OPEL Astra 1.6 i TEAM	1996	950.000,00
7. R-CLIO 1.2 RL 5v	1995	300.000,00
8. R-CLIO 1.2 RN	1993	380.000,00
9. AUDI 100 2.0 E	1993	900.000,00
10. VOLVO C70	1998	4.500.000,00
11. Mot. kolo HONDA 1000 VTR	1998	650.000,00
12. Prikolica za prevoz vozil PA 4	1991	500.000,00
13. Prikolica TPV 830, nosil. 830 kg	1993	108.000,00
14. Stroj za montažo gum	1989	115.000,00
15. Rezkalno vrtni stroj Metal HVG	1986	1.260.000,00

Licitacija bo v nedeljo, 30.8.1998, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil bo v petek, 28.8.1998, od 8. do 15. ure, ter eno uro pred začetkom licitacije. 10-odst. vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicitirano vrednost se plača 5 odst. prometnega davka.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

Na Trdinovih kopiskov

• **Gnusni in nevarni** – V državni službi peče človeka to naj huje, da ga zatirajo naj grje ravno domači ljudje – Slovenci, v viših in naj viših službah so popolnoma nečloveški – perfidni, brezvestni, hinavski, slavohlepní brez mere, niže zatirajo, višim lizunijo se ko psi, ugibaje vedno duh vladajočega sistema in hote biti še bolj vladni ko vlada sama, so enako gnusni kot nevarni. Človeka, ki si je ohranil še kaj svojih misli, svojega značaja, zmatrajo in denuncirajo za rogovileža in ga na vsaki mogoči način trpinčijo in osirajo – če ne morejo resnice, pišejo in govore o njem pa laži in izmišljene napake.

Na podlagi 10. člena statuta družbe ZAVAROVALNICE TILIA, d.d., NOVO MESTO, Seidlova cesta 5, uprava in nadzorni svet sklicujeta

11. skupščino družbe
ZAVAROVALNICA TILIA, d.d., NOVO MESTO,
Seidlova cesta 5, ki bo

v ponedeljek, 28. septembra 1998, ob 14. uri

v poslovnih prostorih Zavarovalnice Tilia, d.d.,
Novo mesto, Seidlova c. 5, v III. nadstropju, z naslednjim

DNEVNIM REDOM:

1. Otvoritev skupščine in izvolitev delovnih teles skupščine:
Predlog sklepa uprave:

Za predsedujočega skupščine se izvoli Roman Rajer.

Za člane verifikacijske komisije se izvolijo: Peter Dichlberger, predsednik, člana Mateja Hrnjak in Primož Močivnik. Zapisnikarica: Cvetka Bartolj. Skupščini prisostvuje vabljeni notar Andrej Tiran iz Novega mesta.

2. Sprejem letnega poročila za leto 1996 z mnenjem revizorja

Ob pozitivnem mnenju nadzornega sveta je predlog sklepa uprave:

Skupščina sprejme letno poročilo za leto 1996 v predloženem besedilu z mnenjem revizorja ter ob pozitivnem mnenju nadzornega sveta.

3. Sprejem letnega poročila za leto 1997 z mnenjem revizorja

Ob pozitivnem mnenju nadzornega sveta je predlog sklepa uprave:

Skupščina sprejme letno poročilo za leto 1997 v predloženem besedilu z mnenjem revizorja ter ob pozitivnem mnenju nadzornega sveta.

4. Sprejem sklepa o ugotovitvi in delitvi dobička za leto 1997

Ob pozitivnem mnenju nadzornega sveta je predlog sklepa uprave:

Čisti dobiček družbe za leto 1997 znaša 322.220.681,00 SIT in ostane nerazporejen.

5. Imenovanje revizijske družbe za leto 1998

Predlog sklepa nadzornega sveta:

Za pooblaščenca revizijsko družbo za leto 1998 skupščina imenuje Revidis, Revizijska družba, d.o.o., Ljubljana.

6. Razrešitev članov nadzornega sveta in izvolitev članov nadzornega sveta

Predlog sklepa nadzornega sveta:

Razrešijo se člani nadzornega sveta po predlogu.

V nadzorni svet se izvolijo naslednji člani: Martin Bajuk, Radmila Stojanovska, Vinko Manček, Milena Žnidar Kramar in Zvone Novina.

Gradivo za skupščino s predlogi sklepov delničarjem so na voljo v tajništvu uprave na sedežu družbe vsak delavnik od 9. do 12. ure v času od dneva objave dnevnega reda do vključno dneva zasedanja skupščine.

Na skupščini delničarjev se odloča o objavljenih predlogih po posameznih točkah dnevnega reda.

Skupščine se lahko udeleži vsak delničar sam ali po svojem pooblaščenca ali zakonitem zastopniku. Pooblastilo mora biti pisno.

Pogoj za udeležbo na skupščini in glasovalno pravico lahko uresničujejo delničarji, njihovi zastopniki ali pooblaščenca, ki tri dni pred zasedanjem skupščine v tajništvu uprave na sedežu družbe pisno prijavijo svojo udeležbo.

Delničarje naprošamo, da pridejo na skupščino pol ure pred zasedanjem zaradi vzpostavitve evidenc in morebitnega prevzema glasovnic za glasovanje na skupščini.

Delničarji oziroma njihovi pooblaščenca se izkažejo z osebnim dokumentom, pisnim pooblastilom, zakoniti zastopnik pa tudi z izpisom iz sodnega registra.

Sejna dvorana bo odprta pol ure pred začetkom zasedanja skupščine. Če skupščina ne bo sklepčna, bo ponovno zasedanje eno uro kasneje v istih prostorih.

Skupščina bo takrat ponovno odločala ne glede na višino zastopanega osnovnega kapitala.

Vljudno vabljeni.

Predsednik nadzornega sveta:
ROMAN RAJER

Predsednik uprave:
MIROSLAV ŠTIMAC

NAŠLI SO "PARADAJZARICO"

MALI CIRNIK - 23. avgusta ob 12.10 je občan obvestil OKC krške uprave za notranje zadeve, da so pri širitvi ceste na Malem Cirkniku našli bombo. Pirotehnik je na kraju samem ugotovil, da gre za ročno bombo, t.i. "paradajzarico", ki izvira iz 2. svetovne vojne.

UKRADLI OPEL VECTRO

KRŠKO - P. M. je imel avtomobil parkiran pred svojo stanovanjsko hišo v Krškem. V noči iz 18. na 19. avgust pa ga je nekdo ukradel in se z njim odpeljal neznanokam. Vozilo je bilo po izjavi lastnika zaklenjeno. Policisti naprošajo vse, ki bi karkoli vedeli o tatvini vozila znamke Opel vectra 1.8 GLS, registrska številka KK 33-36k, temno modre barve, naj obvestijo najbližjo policijsko postajo ali pokličejo na telefonsko številko 113.

PREHRANA
RETELJ MOJCA
GOLIEV TRG 4,
TREBNJE
tel. 45-710

Nudimo vam gostinske storitve za vse priložnosti in ob vsakem času!

OBVESTILO!

Obveščamo vse naše stranke, da bomo imeli zaradi kosil srednješolcev s 1. 9. 1998 lokal odprt do 15. ure. Vsi, ki želite, se lahko prijavite!

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 76. letu starosti zapustil naš dragi

IVAN
MENGER

Cankarjeva 29, Novo mesto

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam ob izgubi dragega moža, očeta in deda stali ob strani in z nami sočustvovali.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 66. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedi, brat in stric

JOŽE
IVANČIČ

Družinska vas 33

Hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga teta

JOŽEFA
KOPRIVEC
roj. Brulc
z Mirne

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, darovano cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo govornici za poslovilne besede, ZZB in DU Mirna ter vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Center za izobraževanje in kulturo Trebnje
Kidričeva 2
8210 Trebnje

VABI K VPISU

v izobraževalne programe:

OSNOVNA ŠOLA za odrasle

- 5., 6., 7. in 8. razred:
- brezplačno šolanje
- možno je opraviti dva razreda v enem letu

Programi 3-letnega
srednjega poklicnega izobraževanja:

- Trgovec
- v sodelovanju s Šolskim centrom Novo mesto Bolničar - negovalec

Programi 4-letnega tehniškega
in drugega strokovnega izobraževanja:

- Ekonomsko komercialni tehnik prilagojen kandidatom s končano triletno trgovsko šolo
- Trgovinski in živilski poslovodja - nadaljevalni
- v sodelovanju s Šolskim centrom Novo mesto: Strojni tehnik - prilagojen kandidatom s končano triletno poklicno šolo katerekoli strojne smeri
- v sodelovanju s CDI Univerzum Ljubljana: Upravni tehnik Ekonomsko komercialni tehnik

V sodelovanju z Ekonomsko fakulteto Ljubljana:

VISOKA POSLOVNA ŠOLA

- študij na daljavo
- 1., 2. in 3. letnik

Informacije: 068/44-558, 44-183, 372-431, 372-430

Zdravko Balog-Sine

Če nimaš kaj dejati,
je molk najlepša stvar,
... ki je ne moreš dati
ne zastoj
ne za denar.

Ti verzi, ki sem jih prejel že dokaj
odmaknjenega leta 1982 od svojega
prijatelja Sineta oz. Zdravca, kar sta
dva najpogostejša pridevka tega iz-
virnega in samosvojega Sevniceana,
dokaj natanko razkrivajo njegov živ-
ljenjski stil in filozofijo. Zato sem kar
nekaj časa razmišljal, ali bi si Zdravc
želel takega zapisa oz. slovesa, in prej

bi rekel, da ne, kajti nikoli se ni vtikal
v življenje drugih in je najraje videl, če
so tudi njega pustili lepo pri miru. Toda
kot dolgoletni prijatelj, sodelavec in
skoraj sosed prijazne družine Balo-
govih na Glavnem trgu si le jemljem
pravico, da razkrijem kakšen drobec iz
Sinetove mnogo prekratke življenjske
poti.

Zdravc je ostal dosleden svojemu
načinu življenja tako rekoč do zadnje
ure. Ko se je v komaj 45. letu po težkem
boju z zahrbtno in težko ozdravljivo
boleznijo poslavljaval v bolnišnici od

svojih najbližjih, ko se je tudi sam soočil
s kruto resnico o minljivosti človeškega
bitja, je znova dokazal svojo plemenito
naravo in hkrati skromnost - svoje telo
je posthumno podaril za medicinske
raziskave! Tako mu njegovi svojci in
prijatelji nismo izkazali običajnega po-
slednjega slovesa, ampak smo svojo
bolečino zadržali v svojih srcih in spom-
ninih na pokojnika.

Rodil se je v urejeni družini, kjer je
mati Milena razdajala toplino in mili-
no svojim otrokom. Oče Zdravko je
navkljub napornemu delu pri takratni
milici, kjer je dočkal tudi zasluženi
pokoj kot komandir sevniske postaje
milice, rad preživel redke proste tre-
nutke s svojo družino. In takrat še pose-
bej je prišla do izraza njegova dobro-

srdčnost, dokaj neobičajna za moža, va-
jenega uniforme. Sine je v svojih genih
imel kar nekaj te mehko, ki jo je
izražal tudi med svojim delom v sevn-
škem Stillešu, kjer se je pridružil
mojstrskim rezbarjem. Svoj smisel za
oblikovanje pa je razvijal še na Srednji
šoli za oblikovanje v Ljubljani, kamor
se je napotil za svojo starejšo sestro
Mileno. Mlajši brat Brane se je zapisal
športni vzgoji otrok kot profesor na
osnovni šoli v Radečah. Sine je svojo
raznovrstno ustvarjalnost izražal tudi s
slikanjem in poezijo, se pojavljal na
razstavah in predstavil mladih
posavskih pesnikov. Nastopal je pri
Odru mladih GD Sevnica v času lju-
bitelskega gledališkega razcveta v me-
stu. Na sevnškem radiu je nasledil

dolgoletno kulturno urednico Minko
Galetovo. Spominjam se, da je že nje-
gov avizo za te oddaje - zvok troblje,
kakršne so nekoč uporabljali avtomob-
ilisti in kolesarji namesto hupe oz.
zvonca, nekatere (z)motil, kot preveč
avantgardno početje. Toda dobil je
proste roke, ker sem mu kot takratni
urednik radia popolnoma zaupal. V
času vzpona Walensove Solidarnosti na
Poljskem sta Zdravc in njegov gost kul-
turne oddaje Lojze Rak uporabila in v
eter sevnškega radia poslala tistikrat
očito hudo bogokletno sintagmo "po
poljskih poteh", kar je bil za takratne
oblastnike razlog za zaplembo ma-
netofonskega traku in politične pritiske
na programsko vodstvo radia. Takrat se
je solidarizirala z napadenimi kot

politično sumljivimi celotna radijska
ekipa in odstopila. Zdravca se je tudi v
tistih napetih mučnih trenutkih le sme-
hljal, se gladi po bradi in si mislil svoje,
češ: "Pojdite se solit s političnimi zdra-
hami, kaj smo pa naredili tako pregreš-
nega?"

Zdravc je živel in ustvarjal, v hiši, ki
so mu jo zapustili starši, ko so se pre-
selili na Primorsko. Preuredil jo je, da
mu je obrtniku oz. svobodnemu umet-
niku dobro služila tudi kot delavnica in
atelje, kjer mu je ves čas stala ob strani
življenjska družica Janja, sorodna
umetniška duša. V teh prostorih so
nastala številna čudovita rokodelska in
tudi umetniška dela, ki so najlepši pom-
nik za človekom.

PAVEL PERC

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša ljubljena mama

MARIJA MEŽAN roj. Nose

iz Ul. talcev 32, Straža

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sodelavcem OŠ
Vavta vas, sosedom in znancem, ki so nam v težkih dneh stali
ob strani. Posebej se zahvaljujemo za pomoč dr. Francu
Koklju, patronažni sestri Jelki Pirc, dr. Petru Kapšu ml.,
Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, g.
župniku Gregorju Doljšku za opravljen obred, ge. Mari
Drobnič za besede slovesa in Pogrebniemu zavodu Oklešen.
Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste pokojno imeli radi in jo
pospremili k večnemu počitku.

Žalujoči: hčerka Darinka z možem, vnukinja Jasna, nečak in
nečakinji z družinami

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je za vedno
zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat
in stric

JANEZ BOVHAN

iz Jelendola 10

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in
znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali
vence, sveče ter pokojnika v velikem številu spremili na
njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se Pogrebniemu zavodu
Blatnik in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: žena, hči, sin, vnuki in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Še spomin je svež, boleč, A s te poti vrnitve ni,
čeprav že dve leti te ni, to kruta je resnica,
vendar včasih čakamo, misleč, naj večna lučka ti gori.
da vrneš z dolge se poti.

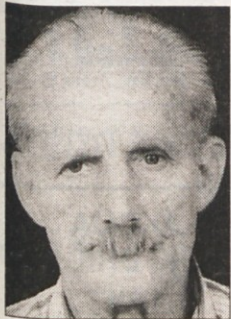
29. avgusta minevata dve leti žalosti
in trpljenja, odkar nas je zapustila
naša ljuba hčerka, sestra, teta in
svakinja

IRENA KRAŠOVEC

Praproče 15, Straža

Vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem preranem
grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče v spomin, iskrena
hvala!

Žalujoči: vsi njeni, ki jo imamo radi in jo zelo pogrešamo

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil
dragi mož, ate, brat, stric, dedek in
pradedek

JANEZ TRLEP

iz Straže 32

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem,
sodelavcem in znancem, ki so nam stali ob strani, nam izrazili
sožalje, darovali cvetje, sveče ter pokojnika pospremili na
zadnji poti. Zahvaljujemo se Pljučnemu oddelku Bolnišnice
Novo mesto, g. župniku iz Vavte vasi za lep obred, ZB iz
Straže, g. Jakliču za poslovilne besede in sindikatu Novolesa
- vezan les za podarjeni venec. Posebno se zahvaljujemo
družini Kregar iz Straže. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: žena Angela, sinovi in hčerke z družinami in ostalo
sorodstvo

ZAHVALA

Tvoje truplo zemlja krije, Nam pa žalost srce trga,
v temnem grobu mimo spiš, solze lijejo iz oči,
tvoje srce več ne bije, dom je prazen in otožen,
bolečin več ne trpiš. ker tebe, draga mama,
več med nami ni.

V 78. letu starosti nas je zapustila
draga mama, babica, tašča in teta

LJUBA MARAVIČ

roj. Vrlinič

iz Vinice 14

Ob boleči izgubi naše mame se zahvaljujemo dobrim sosedom,
sorodnikom in vaščanom Bojancev, ki ste nam v težkih
trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče ter
nam stali ob strani in pokojno tako številno pospremili na
zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo družini Trempus,
govorniku Rudetu pred domačo hišo in ZB Vinica za
poslovilni govor.

Žalujoči: hči Višnja z možem, vnuka Marinka in Vlado ter ostalo
sorodstvo

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
za dom, družino vse si dala,
sledí ostale so povsod
od dela tvojih rok.

V 62. letu starosti nas je mnogo
prezgodaj zapustila draga mama,
stara mama, tašča, sestra in teta

MARIJA MATEKOVIČ

roj. Cesar

z Radovice 49 pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem
za pomoč v najtežjih trenutkih, izraze sožalja, darovano cvetje
in sveče. Posebno zahvalo izrekamo osebju ZD Metlika in
Splošne bolnišnice Novo mesto za pomoč v zadnjih trenutkih.
Lepa hvala župnikom g. Francu, g. Toniju in g. Željku za lep
poslovilni obred, Alojziji Radoš za besede slovesa, pevkam
za zapete pesmi in zaigrano Tišino, sodelavcem Beti, KZ
Metlika in Trendy za darovano cvetje in vsem, ki so pokojnico
v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Trpljenje je življenje,
a smrt je odrešenje.
Je kruta bolezen vzela te,
a v srcih naših za vedno pustila te.

Po težki bolezni je v 64. letu starosti za vedno odšel od nas naš dragi mož,
oči, stari ata, brat in stric

ALOJZ NOVAK

s Smuke 7 pri Kočevju

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom Smuke, prijateljem, znancem,
nekdanjim sodelavcem in vsem, ki ste nam pisno ali ustno izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče,
nam stali ob strani in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala g. župniku iz
Hinjskega, duhovniku Damjanu Štihu in vokalni skupini Prima za lepo opravljen pogrebni svečanost.
Kolektivnu Klinike za torakalno kirurgijo v Ljubljani se zahvaljujemo za trud in lajšanje bolečin
v zadnjih dneh pokojnikovega življenja.

Žalujoči: žena Anica, hčerki Frida in Anči z družinami

ZAHVALA

Vse do zadnjega si upala,
da bolezen s trdo voljo boš ugnala,
a pošle so ti moči in zatisnila si oči.

V 82. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, sestra, teta, tašča,
stara mama, babica in svakinja

MARIJA RABIČ roj. Osterman

iz Lebanove 8, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavkam ZPIZ- a, Območne enote Novo
mesto in stanovalcem Jakčeve 22, Novo mesto, za ustne in pisne izraze sožalja, darovano cvetje in sveče
ter vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo zdravnikom in
medicinskim sestram Internega intenzivnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, ki so ji pomagali
v zadnjih dneh njenega življenja. Zahvala g. župniku za opravljen obred, pevcem in izvajalcu Tišine.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 72. letu nas je po težki bolezni zapustila naša draga mama, stara mama in
sestra

MARIJA RAJER

z Vinjega Vrha 7

Zahvaljujemo se vsem za podarjeno cvetje, sveče, maše, za izrečeno sožalje in spremstvo na njeni
zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo osebju Visceralnega oddelka Splošne bolnišnice Novo
mesto, delavcem in upokojencem OŠ Šmarjeta, delavcem pilotnega obrata biokemije v Tovarni
zdravil Krka in VVO Novo mesto, cerkvenemu pevskeemu zboru iz Bele Cerkev, pevskeemu zboru
iz Šentjerneja in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Lepa si, mladost,
v soncu obsijana,
polna svetlih nad,
polna tihih sanj.

V 23. letu starosti je tragično preminil naš ljubi sin, brat, vnuk, nečak in
prijatelj

DAMJAN GEBER - VENE

iz Hrastulj pri Škocjanu

Ob tragični izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, znancem, prijateljem,
sodelavcem Revoza, Zdravilišča Šmarješke Toplice, GPG Tehnika in OŠ Škocjan, sošolcem, pevskeemu zboru,
pogrebni službi Blatnik, gdč. Anki in g. Plankarju za besede slovesa ter g. inšpektorju Stanku Hočevanju za
pogrebni obred. Hvala za vso podarjeno cvetje, sveče in sv. maše, za izraze sožalja in sočustvovanja ter vsem,
ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili k preranemu počitku. Vsem in vsakemu posebej še enkrat
hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 27. avgusta - Monika Petek, 28. avgusta - Avgustin Sobota, 29. avgusta - Janez Nedelja, 30. avgusta - Rozalija Ponedeljek, 31. avgusta - Rajko Torek, 1. septembra - Tilen Sreda, 2. septembra - Štefan

LUNINE MENE
30. avgusta ob 7.06 - prvi krajec

kino

BREŽICE: 27.8. (ob 19. in 21. uri), od 28. do 30.8. (ob 17., 19. in 21. uri) ter 31.8. (ob 21. uri) komedija Šest dni, sedem noči. 2.9. (ob 20.30) pustolovski film Poštar.
ČRNOMELJ: 27.8. (ob 10.30) ameriška komedija Škratje. 28. in 29.8. (ob 20. uri) ameriška drama

Predmestje. 30.8. (ob 20. uri) ljubljenska drama Titanik.

DOBREPOLJE: 30.8. (ob 15. uri in 20.30) ameriška komedija Džankiji.

GROŠUPLJE: 28.8. (ob 20. uri) ameriška komedija Džankiji.

KRŠKO: 27.8. (ob 18. uri) in 28.8. (ob 20. uri) drama Portret dame. 29.8. (ob 20. uri) in 30.8. (ob 18. uri) drama Preživetje na robu divjine.

METLIKA: 28.8. (ob 20. uri) ljubljenska drama Titanik. 30.8. (ob 20. uri) ameriška drama Predmestje.

NOVO MESTO: Od 27.8. do 2.9. (ob 19. uri) akcijski film Smrtonosna bitka 2. Od 27.8. do 2.9. (ob 21.30) akcijski film Policaji.

RIBNICA: 29.8. (ob 22. uri) ameriška komedija Džankiji.

VELIKE LAŠČE: 29.8. (ob 20. uri) ameriška komedija Džankiji.

takega pa nam ne pošljejo vsak mesec.

Preživetje je akcija, toda pustolovska, ker pa imamo opraviti s kompleksnimi medčloveškimi odnosi, tudi drama. Imamo le krvoločnega medveda, ki v zasebnem življenju sliši na ime Bart, milje in milje kanadskih gozdov in gora, med katerimi tečejo zelo hladne in deroče vode, zelo bogatega in načitanega teoretika Hopkinsa in drugega trendijevskega mačota in modnega fotografa Baldwina. Seveda ostaneta sama v divjini, kjer ti Rolex in Armani bolj težko suflirata, povrhu pa ju preganja izbirni medved, ki si je v glavo zapičil, da ju bo, če se le da, obral s kostmi vred. Dokler mu dvojica, med katero visi tudi živčen sum švaliranja med bogataševo lepo ženo s fotografom, v glavo ne zapiče druge ideje, ju Bart goni čez prelaze in doline in ne pusti ne spati ne pojesti mukotrpno ulovljene veručičke.

Resda gre Baldwinu bogataš, ki ima odgovor na vse, vseskozi na živce, toda dejstvo je, da njegovo postavljaško paničarjenje, zaradi katerega statistično umre večina izgubljenec v naravi, ne vodi nikamor. Hopkinsu pa je očitno manjkalo le naključje, ki je prevzelo pobudo v svoje roke in ga pahnilo v preizkušnjo svojega uma in poguma. Najboljše v tej zgodbi pa je, da šele v zadnjih minutah sprevidimo, za kaj Hopkinsu pravzaprav gre. Preživeti, to bo že nekako, toda pridobiti prijatelja, in to prvega v življenju, to pa je že naloga, vredna najmanj enega medveda.

TOMAŽ BRATOŽ

KMETIJSKI STROJI

TRAKTOR ŠTORE 404 s prvim pogonom in čeltnim nakladalnikom prodam za 630.000 SIT ☎ (064)736-230. 3291

TRAKTORSKI KOPAČ Riko Ribnica 2, 3-točkovni priklop, prodam. ☎ (068)78-091. 3272

TRAKTORJA Zetor 5211 in Univerzal prodam. ☎ (068)73-349. 3285

KUPIM

HLADILNIK za 40-litrsko posodo za mleko kupim. ☎ (068)85-603. 3259

MOTORNA VOZILA

MINI ROVER, letnik 1988, lepo ohranjen, prodam. ☎ (041)727-116 ali (068)24-048. 3248

GOLF, rdeč, letnik 1982, 108.000 km, v odličnem stanju, prodam. ☎ (068)27-693. 3266

JUGO 45, letnik 1989, brezhiben, registriran do 4/99, prodam. ☎ (068)73-993, po 15. uri. 3277

ALFO R 33 1.3 S, letnik 1988, ohranjen, redno servisiran, drugi lastnik, prodam za 400.000 SIT. ☎ (068)75-569. 3288

ALFA 155 1.8 TLS, 125.000 km, letnik 9/93, klima, prvi lastnik, koviško sivo, prodam za 1.200.000 SIT. ☎ (068)84-539. 3295

R 4, letnik 1987, prodam. ☎ (041)630-213. 3296

FIAT PUNTO, letnik 1994, registriran do 6/99, prodam. ☎ (041)613-103. 3321

R19 GTS shamade, letnik 1992, centralno zaklepanje, električni pomik stekel, cena 999.000 SIT. ☎ (068)323-584. 3274

126 P, letnik 1989, registriran do 4/99, prodam. ☎ (068)42-162, zvečer. 3324

126 P, letnik 1988, registriran do 2/99, zelo ugodno prodam. ☎ (068)59-674. 3309

126 P, letnik 1987, neregistriran, prodam. ☎ (068)59-300. 3297

GOLF JX D, letnik 1987, 3V, registriran do 12/98, prodam. ☎ (068)75-262. 3299

126 P, letnik 1990, 38.000 km, registriran do 6/99, rdeč, radio, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)83-211 ali (041)739-552. 3284

R 19 adagio, letnik 1995, registriran za celo leto, prodam. ☎ (068)41-001. 3298

FORD FIESTO 1.1 CL i, letnik 2/92, 73.000 km, rdeč, prodam. ☎ (068)73-421, od 16. do 21. ure. 3307

TOYOTO COROLLO lift back 1.6, letnik 12/90, prodam. ☎ (068)44-791. 3316

126 P, letnik 1990, prodam. ☎ (068)79-618. 3293

GOLF 1.3 C, letnik 1985, registriran do 6/99, prodam. ☎ (068)58-435. 3286

POHIŠTVO

4 FOTELJE, raztegljive v ležišče, prodam po 8.000 SIT. ☎ (068)323-231. 3254

POSEST

ZIDANICO s hišno številko, elektriko in vinogradom, 3 km od Šmarjeških Toplic, prodam. Cena pri ogledu parcele. ☎ (0609) 624-405. 3287

V MOKRONOGU prodam starejšo hišo z vrtno. ☎ (068)49-843 ali 47-441. 3301

STAREJŠO HIŠO z nekaj zemljišča v Krški vasi pri Brežicah prodam. ☎ (061)482-657. 3302

GOZD prodam. ☎ (068)66-064. 3314

2 KM od Trebnjega prodamo novejšo hišo, 7,5 x 11,5 m, z vsemi priključki, teraso in urejeno okolico, za 20.000.000 SIT. ☎ (068)44-863. 3265

PRODAJ

OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. ☎ (063)451-082. 2826

KAMEN ŠKRILJAVEC različnih barv prodajamo. ☎ (063)762-433. 3147

KRAJEVNA skupnost Grosuplje prodaja v Malinah pri Semiču enonadstropno stanovanjsko hišo v izmeri 14 x 8 m, lesen skedenj v izmeri 14 x 5 m in zidan hlev v izmeri 2 x 8 m na parceli v velikosti 459 kv.m. Pisne ponudbe pošljite na naslov Krajevna skupnost Grosuplje, Kolodvorska cesta 5. 3181

VODNI SKUTER Bombardier, star 3 leta, 70 KM, 900 ccm, za 3 osebe, ugodno prodam. ☎ (068)341-967. 3258

LITOŽELEZNO PREŠO, 100-litrsko, za grozdje in lezezen mlin poceni prodam. ☎ (068)342-349. 3264

MLIN za grozdje - pečjalnik, skoraj nov, ročni, prodam. ☎ (0608)87-272. 3267

80 A koruze na rastlilu prodam. ☎ (068)45-594. 3268

UČBENIKE za 8 razred osnovne šole in rolerje Roccs (Amsterdam), št. 40, prodam. ☎ (068)73-805. 3269

SUHE smrekove plohe, 5 cm, prodam. ☎ (068)323-080 ali (041)729-820. 3281

POHORSKI ŠKRILJAVEC, naraven, različnih barv in debelin prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3305

STENSKI OPAŽ, bruna, ostrejša, late, talni pod in rezan les prodajamo. Nudimo prevoz! ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3306

CVIČEK prodam po 200 SIT/l. ☎ (0608)78-372. 3312

MLIN za sadije na električni pogon prodam. ☎ (068)44-640. 3319

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

http://www.posta.si
e-mail: info@posta.si

BREST

http://www.brest.si

SVETOVANJE PRI NAKUPU

28. in 29. avgust 1998
med 10. in 18. uro, sobota: med 10. in 13. uro

KUHARJA (-ICO) z izkušnjami zaposlimo v gostilni v Novem mestu. Delo je izmensko, nedelje proste. ☎ (041)637-352. 3322

SVINJI, težki cca 250 kg, in odojke prodam. ☎ (068)75-121. 3308

KRAVO v sedmem letu starosti, brejo 7 mesecev, prodam. Bajc, Ardor, ☎ (0608)75-024. 3273

10 DNI starega črno-belega bikca prodam. ☎ (068)45-101. 3283

STANOVANJA

ENOSOBNO opremljeno stanovanje v Ljubljani oddam. ☎ (0608)74-028. 3247

V KRŠKEM prodam dvoipolno stanovanje. Možnost menjave za starejšo hišo v okolici Krškega ali Brežic. ☎ (041)647-413. 3250

V CENTRU Zagreba prodam dvosobno stanovanje, 74 m², po 2.500 DEM/m², 2 balkona, po 2500 DEM/m², ali menjam za manjše stanovanje do 34 m² z doplačilom. Krešimir Malek, P.B. Filipovića 13, Zagreb. 3256

DVOSOBNO pritlično opremljeno stanovanje, 56 m², v centru Krškega prodam. ☎ (064)714-618 ali (064)740-222, zvečer. 3260

STANOVANJE, 32 m², v centru Straže prodam. ☎ (068)84-206. 3289

ŽIVALI

VALILNICA NA SENOVM obvešča cenjene kupce, da sprejemamo naročila za vse vrste enodnevnih in večjih piščancev. Vse informacije dobite na ☎ (0608)71-375. 526

PURANE stare 7 tednov in bele piščance za meso bomo prodajali na sejmišču v Šentjernej 29.8.1998. Naročila sprejemamo na ☎ (067) 88-058 ali (067) 88-114. 3198

4 PRAŠICE, težke 80 do 130 kg, prodam. ☎ (068)81-822. 3251

PUJSKE za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)25-846. 3271

KOKOŠI za zakol ali nadaljnjo rejo prodam po 300 SIT/kom. Knafelj, Na tratah 8, Novo mesto. ☎ (068)344-328. 3276

PIŠČANCE za nadaljnjo rejo prodam. ☎ (064)633-439. 3282

PIŠČANCE, kilogramske, naročamo, prodajamo pa bele težke kokoši in rjave nesnice pred nesnostjo in že v nesnosti. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ (068)42-524. 3300

PASJE MLADIČE, črne, mešance, sky terrier - španjel, oddam. ☎ (068)324-715. 3304

PRAŠICE, težke 40 do 100 kg, prodam. ☎ (068)73-148. 3310

PIŠČANCE, bele, težke 1.5 kg, krmljene z domačo krmo, prodajamo po 330 SIT. Vrtačič, Pristavica 1, Šentjernej, ☎ (068)81-519. 3311

POSAVSKE GONIČE, psičke z rodovnikom, prodam po 6000 SIT. ☎ (068)324-094. 3313

SIVO TELIČKO, staro 10 dni, prodam. ☎ (0609)650-168. 3252

MLADO KRAVO, brejo z drugim teletom, prodam. ☎ (068)323-559. 3325

Pooblaščen trgovec in serviser

AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto

☎ 068/24-791

od 8. do 16. ure

SCOOTER SUZUKI

Cena: 475.000 SIT

Akcija: 360.000 SIT

Pooblaščen trgovec in serviser

AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto

☎ 068/24-791

od 8. do 16. ure

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.330 tolarjev, za upokojece 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojece 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLESI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: urednišvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.

Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet: http://www.dol-list.si

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

1. Septembra

DODATNI 5% POPUST

**4+5=9%
5+5=10%**

KOVINOTEHNA

Popust ne velja za nakup avtomobilov in računalnikov!

Sanio za Imetnike Karice Kovinotehna

demogočen je mogoče

DOLENJSKI LIST

TILIA NA NOVI LOKACIJI ŠE UGODNEJŠI

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.

Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO NOVO MESTO

OBVESTILO O DERATIZACIJI (zastrupljanju podgan in miši)

v občinah
BREŽICE, ČRNOMELJ, KRŠKO, METLIKA, NOVO MESTO, SEMIČ, ŠENTJERNEJ, ŠKOCJAN IN TREBNJE

Po odloku o obvezni splošni deratizaciji v občinah Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Semič, Šentjernej, Škocjan in Trebnje bo Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto opravil splošno deratizacijo (nastavljanje zastrupljenih vab) v dneh od 1.9. do 20.11.1998.

Program in načrt deratizacije za posamezno občino in točna navodila in opozorila bodo objavljena pravočasno in povsod, kjer bomo izvajali deratizacijo.

Zavod za zdravstveno varstvo
Novo mesto
Mej vrti 5, tel. 322-904

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 29. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Blagovnica Žabja vas
- od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
- od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
- od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 21. ure: trgovina Žepik, Ragovska
- od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 17. ure: trgovina Brčar, Smolenja vas
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 18. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
- od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
- od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njeve
- od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Uršna sela: od 8. do 16. ure: Urška
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Market Šentjernej
- od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
- Metlika: od 7. do 21. ure: trgovina Prima

V nedeljo, 30. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Prodajalna Glavn trg, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova
- od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
- od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
- od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 19. ure: trgovina Žepik, Ragovska
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: trgovina Brčar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
- od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njeve
- od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Uršna sela: od 8. do 12. ure: Urška
- Straža: od 8. do 11. ure: Market Straža
- Šentjernej: od 8. do 11. ure: Market Šentjernej
- od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
- Žužemberk: od 8. ure do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- Semič: od 7.30 do 10. ure: Market
- Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na trinajsto nagradno vprašanje se je pravilno glasil, da na zadnji strani Dolenjskega lista ljudi "portretiramo" v rubriki **Portret tega tedna**. Srečo pri žrebanju za darilni bon je imel **Franc Seničar**, Markljeva 5, iz Novega mesta, za knjigo (*J. Dularja Smeš na prepihu*) pa je bil izžreban **Ivan Dragoš**, Gradnikova 3 iz Kranja. Med rednimi plačniki naročnine je žreb določil, da knjigo (*T. Jakšeta Dolenjske obraze*) prejme **Vida Vidic** iz Rateža 16 pri Brusnicah.

Izpolnite pravilno štirinajsti nagradni kupon in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v **Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212**, in sicer do torka, 1. septembra, ko bomo izžrebali dobitnike **treh nagrad**, in sicer **dveh knjig** (ene bo deležen nekdo od rednih plačnikov naročnine) in

darilnega bona **Kovinotehne** za **5.000** tolarjev.

NAGRADNI KUPON št. 14

Vprašanje: Kakšno branje vam nudi rubrika *Vi nam - mi vam:* novinarsko ali oglasno?

Odgovor:

Moj naslov:

RADIO MAX

88,90 MHz

89,70 MHz

RADIO SRAKA

94,6 MHz

RADIO UNIVOX

107,5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje

tel./fax 061/855-666

MANA

turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto

Tel.: 068/321-115, 325-477

Fax: 068/342-136

POČITNICE NA MORJU IN V TUJINI

Ugodne cene, plačilo na obroke!

ISDN & SiOL

Danes pametna, jutri nujna odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo **ISDN** in **SiOL** storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev **ISDN**, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa. **Telekom Slovenije** je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem **SiOL**, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki **080 80 80**.

<http://www.telekom.si>

Telekom Slovenije

Nacionalni operater telekomunikacij

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212**. Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: _____ da _____ ne _____

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s poloznico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.

Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1998

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

Verjemite ali ne...

RADIO OGNJIŠČE

Krvavec Kum

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš Kaňal

s Trdinovega vrha 41

STUDIO

103.0 MHz

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

GOTOVINSKA POSOJILA

Muzejska 3

☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

GOTOVINSKA POSOJILA

Kolodvorska 45, Črnomelj

☎ 068/53-453, 0609/643-216

ZASTAVLJALNICA vam nudi kratkoročna posojila na osnovi zastave čekovnih blanketov, delnic in certifikatov. **REALIZACIJA POSOJILA TAKOJ!**

PORTRET TEGA TEDNA

Ankica Avguštin

partizanski bolničnici kot bolničarka. V vojni je marsikaj skusila, njene posledice pa čuti še danes. Prebolela je tifus, ker pa se je preveč prehladila, ni nikoli mogla imeti otrok. Svojega moža Stanka je spoznala po vojni leta 1948, ko je obiskovala kondukterski tečaj v Osijeku. Ker je bil mož oficir jugoslovanske vojske, sta se z Ankico kar 11-krat selila širom po Jugoslaviji, leta 1968 pa sta se preselila v Novo mesto, kamor si je mož Stanko zelo želel, saj je bil doma z Gorenjih Sušic. Ankici se je Dolenjska zelo priljubila, ker jo spominja na njeno rodno domovino.

V Novem mestu je postala krvodajalka, kmalu pa se je pridružila Rdečemu križu, ko pa so se formirale mestne krajevne skupnosti, je postala tudi prva predsednica KO RK Kadnja - Grm in to funkcijo opravlja vse do letos. Že od vsega začetka so v organizaciji posvečali veliko skrb starejšim in bolnim pa tudi socialno ogroženim družinam. Denar so zbrali s pomočjo članarine; lani je njihova krajevna organizacija štela 718 članov, Ankica pa se spominja, da jih je včasih štela tudi že več kot 1000. Vsako leto pred novim letom poskrbijo za srečanje in obdaritev starejših od 70 let, med letom pa pomagajo tudi socialno ogroženim družinam. Tako so letos poleti razdelili 10 paketov z živili in higienskimi potrebščinami. Ankica mnoge starejše tudi obiskuje, z nekaterimi le pokramlja, nekaterim pa pomaga tudi kaj postoriti. Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu pa gre nekaj bolnim in ostarelim, za katere ni prostora v domu starejših, zmeriti pritisk. Vsak torek dopoldan pa kot prostovoljka pomaga voditi skupino starejših za samopomoč - Vijolica v novomeškem domu starejših. "Teh srečanj se zelo veselim, saj že od nekdaj rada delam z ljudmi in jim pomagam. In tako bom delala, dokler bom mogla," pravi Ankica, ki ni izgubila vere v življenje niti pred leti, ko je bila operirana za rakom. Nasprotno, takoj je začela opogumljati in bodriti tudi ostale ženske v bolniški sobi.

JOŽICA DORNIŽ

JUTRI DOBRODELNI KONCERT SKUPINE ŠUKAR

NOVO MESTO - V korist prenove gradu Grm bo jutri, 28. avgusta, zvečer ob 20. uri na grajskem dvorišču dobrodelni koncert skupine Šukar. Če bo deževalo, bo nastop v KC Janez Trdina. Koncert so podprli tudi mnogi novomeški sponzorji.

8. SREČANJE PLANINCEV NA GORJANCIH

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi na 8. srečanje planincev na Gorjancih, ki bo v nedeljo, 6. septembra. Pohodniki bodo organizirano krenili na Gorjance ob 6.30 iz Novega mesta, iz Zabje vasi pri Agroservisu, ter iz Gabrja ob 9.30, sicer pa pričakuje udeležence ves dan tudi iz drugih smeri. Prireditelj pri planinskem domu pri Gospodični se bo pričela ob 10. uri. Z novomeške avtobusne postaje bo v Gabrje ob 9. uri peljal brezplačen avtobus, ob 17. uri pa iz Gabrja v Novo mesto. Pohodnike iz Novega mesta bodo na Gorjance vodili vodniki PZS in PD Novo mesto in prav tako tiste iz Gabrja. V planinskem domu bo za vse pohodnike zagotovljen brezplačen čaj. Dodatne informacije na tel.: 041/693-195 (Jože Perše) in 068/24-361 (Fani Vovk).

NE DOLENJSKI NE POSAVSKI AMPAK BELOKRANJSKI

SEMIČ - Na nedavno kasaško dirko v Šentjernej so povabili tudi župane Dolenjske in Posavske, da se pomerijo med seboj. Ker so prireditelji računali, da bo zmagal Franc Hudoklin, župan konjeniško najbolj razvite dolenjske občine, so pripravili velik pokal. A na koncu ni pobral lovork noben posavski in še manj dolenjski župan, temveč "samo" belokranjski. Najbolje se je namreč odrezal semiški župan Janko Bukovec, ki sedaj veselo razlaga naokrog, da je na šentjernejški dirki prvič v življenju sedel na kasaškem vozu, ki pa se ne razlikuje veliko od slavonskega, v katerega večkrat zapreže svojega konja in se odpelje k zidanici. Očitno je pomembnejše kot voz to, da zna človek ravnati s konjem.

NOVOST V TURISTIČNI PONUDBI

Spomladi belokranjska jahalna pot

Rejci konj trasirajo dva kraka jahalne poti z začetkom in koncem v Velikem Nerajcu

NA BODOČI JAHALNI POTI - Nedavno je po kraku, ki vodi po bližnjih vinskih gorah, krenilo kar deset (na fotografiji) jezdecev ter trasiralo pot. Zanimivo je, da turisti že sedaj sprašujejo za ježo po tej poti, čeprav uradno še ni odprta. (Foto: M. B.-J.)

Mirna gora ima oskrbnico

Od začetka avgusta je dom na Mirni gori zopet odprt

MIRNA GORA - Marsikdo je bil zadnje čase razočaran, ko je prišel na Mirno goro in na vratih planinskega doma našel sporočilo Planinskega društva Črnomelj, da je dom zaprt. Od 1. avgusta pa se že od daleč vidi, da je v domu zopet življenje. Oskrbnica je postala Vera Dovžan, ki je prišla v Belo krajino iz Kranja.

Dovžanova je 28 let delala v gostinstvu, a doslej še ni bila oskrbnica doma. Čeprav prej nikoli ni slišala za Mirno goro, jo je, ko si je letos prvič prišla ogledat dom, takoj vzljubila. Obiskovalcev je vse več in vesela je, da ji tudi sami dajejo koristne nasvete. Na voljo je vsak dan razen ponedeljka, na Mirni gori pa si je uredila tudi svoje domovanje.

Črnomaljski planinci so leta 1994 spodnji del doma obnovili in uredili okolico. Dovžanova pravi, da bi bilo potrebno preurediti tudi zgornje prostore. Za začetek bi morali zamenjati vsaj postelje. Doslej so se na Mirni gori ustavljali večinoma prehodni gostje,

Vera Dovžan

nekateri pa so se začeli zanimati tudi za prenočevanje. Sicer pa namerava nova oskrbnica tudi prezimiti, semiški župan Janko Bukovec pa ji je že obljubil, da bodo cesto pozimi pluzili.

M. B.-J.

VELIKI NERAJEC - Ljubiteljski rejci konj iz Velikega Nerajca, z Belčjega Vrha in še nekaterih bližnjih vasi v okolici Dragatuša so večkrat posamično hodili na jahanje. Potem pa so začeli jahati skupaj in porodila se je ideja, da bi te svoje poti združili v prvo enotno belokranjsko jahalno pot.

Pobudnici sta bili predsednica društva Krnica iz Velikega Nerajca Vera Vardjan in sovaščanka Janja Pešelj, ki sta že veliko naredili za razvoj tega kraja in nasploh bližnjega krajinskega parka Lahinja. Tako so začeli rejci konj na skupnih jezah trasirati progo, ki naj bi imela dva kraka. Začetek obeh je v Velikem Nerajcu. En krak vodi po Župančičevi poti skozi krajinski park Lahinja do Vinice, ob Kolpi do Učakovcev in Sinjega Vrha ter mimo Nove Lipe in Dreznika v Veliki Nerajec. Drugi krak pa gre skozi Dragatuš na Grič, med vinogradi po trasi bodoče vinske turistične ceste ter nazaj v Dragatuš in Veliki Nerajec. Vsak krak je dolg okrog 25 kilometrov. Čeprav bo pot, ki jo nameravajo turistom ponuditi spomladi prihodnje leto, označena, si bodo jahači lahko najeli vodiča, ki dobro pozna te kraje, o katerih jim bo povedal marsikaj zanimivega. Vardjanova in Pešljeva sta prepričani, da bo to dobra popostritev belokranjske turistične ponudbe.

M. BEZEK-JAKŠE

MEDNARODNA GALOPSKA DIRKA NA MLAKI

KOČEVJE - Na travnati stezi farme Mlaka pri Kočevju bo v soboto, 29. avgusta, ob 13. uri potekala že tradicionalna konjeniška prireditve Mednarodna galopaska dirka za trofejo M-KG Kočevje 98. Prireditve bo letos še šesta zapovrstjo, organizira pa jo družba M-KG Kočevje v sodelovanju s Slovenskim galopskim društvom iz Maribora. Razpisanih je osem dirk, v katerih se bodo pomerili športni, arabski, hladnokrvni in angleški polnokrvni konji iz Slovenije, Bosne, Hrvaške, Slovaške, Avstrije in Italije.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Podelana planinska pohodna steza za Hmeljnik v kamenski gori - Nekdo bi moral odgovarjati za zastoje na avtocesti - Zakaj stoji gradnja kanalizacije v Ulici Ivana Roba?

Minuli četrtek zvečer nas je prvi poklical Jože Jamnik iz Seidlove v Novem mestu, ki je poudaril, da ne želi kritizirati časopisa, da pa bi rad opozoril na dva dogodka, ki ju Dolenjski list ni zabeležil. Jože meni, da bi lahko kaj več napisali o novomeškem proštu Jožetu Lapu, ki je v Novo mesto prišel pred tridesetimi leti in v teh letih marsikaj prispeval na kulturnem področju za Novo mesto. Jože je pogrešal tudi kakšen zapis o praznovanju velikega šmarna nad Stopnim, kjer sta bili dve zlati in ena srebrna maša, ki se ga je udeležilo okrog 2.000 ljudi.

Član novomeškega planinskega društva iz Novega mesta, ki se včasih odpravi tudi po planinski pohodni stezi do Hmeljnika, je povedal, kako malo je nekaterim mar za čistočo. Omenjena planinska steza gre tudi čez kamensko

goro in tudi mimo vikenda, kjer nimajo sanitarij. Kadar se lastniki in njihovi prijatelji zadržujejo v zidanici bolj pogosto, je steza proti Hmeljniku vsa v iztrebkih, polno pa je tudi drugih odpadkov, tako da je pot mimo skoraj nemo-goča. Le malo naprej, ob cesti, ki s kamenske gore pelje na hmeljniško cesto, pa je nekdo napeljal stare štedilnike, hladilnike in drugo navlako in z njo "okrasil" hmeljniško hosto. Kaj ljudem, kadar gre za okolje, res vse odpove?

Jože iz Novega mesta je želel "pohvaliti" skrb naše države za dobro počutje državljanov na potovanju. Jože se je namreč pred kratkim peljal z avtom po avtocesti proti morju. Kmalu potem ko je plačal cestnino, se je naredila kolona in naprej so se vozili po polzevo. Z avtoceste so lahko le nemočno opazovali, kako po stari cesti tekoče teče promet. "Naša država se zavzema za gradnjo avtocest, ko pa greš na avtocesto, se na njej lahko le scyresč," je dejal Jože in zaključil: "Če bi bili država, kjer stvari tečejo, kot bi morale, se kaj takega ne bi smelo dogajati, če pa bi se, bi za to moral kdo odgovarjati oz. odstopiti!"

Pavla Košir iz Podreba se zahvaljuje Kristini Gnidovec s Sel pri Straži, ki je našla denarnico njenega vnuka in mu jo prinesla na dom. Fant se je namreč vozil z motorjem in med vožnjo mu je denarnica padla iz žepa. Potem ko so doma vse preiskali in tudi zgubili vsako upanje, da jo kdaj najdejo, jo je po štirih dneh k njim prinesla 76-letna Kristina, ki jo ne našla na tleh povoženo, vendar z vsemi dokumenti.

Anica iz okolice Krškega pa je potarnala nad slabo prometno

varnostjo v Gorenji vasi. Na obeh straneh ceste so hiše, ob cesti pa tudi otroška igrišča, vendar nikjer ni oznake za kraj, še manj pa znaka za omejitve hitrosti. Anica je povedala, da se cesta včasih spremeni v pravo dirkališče, zato se ljudje bojijo predvsem za varnost otrok. Pred leti so na sestanku vaške skupnosti dali predlog, naj na tem delu ceste naredijo ležeče policiste, na krški občini pa so obljubili, da bodo zadevo posredovali naprej. Krajanji upajo, da prošnja ne bo romala v koš, sprašujejo pa se tudi, kam naj se sploh še obrnejo, da bi jim kdo prisluhnil in postavil znak za omejitev hitrosti.

Janez iz Ulice Ivana Roba v svojem imenu in v imenu krajanov ogorčen sprašuje, zakaj ni bil krajan, ki je ustavil gradnjo kanalizacije, v 32. št. Dolenjskega lista imenovan s priimkom. Gradnja namreč stoji že eno leto in osem mesecev, krajanji pa imajo veliko težav z greznicami. Zanima ga, kam ima omenjeni krajan speljano kanalizacijo iz lokala. Janez meni, da bi morala inšpekcijska služba pregledati lokal in celotno ulico, 99 odst. krajanov zahteva, da se gradnja kanalizacije dokonča, saj je to mestna ulica in kot taka zelo oporečna.

J. D.

• Clintonu je veliko lažje biti predsednik. Čeprav je Slovenija majhna država, je v njej več političnega pritiska, podtikanj in napadov, ki hočejo spraviti človeka s tira. Trudim se, da mi ne pridejo blizu. (predsednik vlade Drnovšek)

Zeleni grad dokončno pozabljen?

Skrivamo našo zgodovino?

SOTESKA - Na skalnatem pomolu hriba na desnem bregu Krke nad obratom Žaga samevajo razvaline romanskega gradu Stara Soteska. Grad je nekoč nadzoroval pomembno pot, ki je tekla ob Krki. Močne trdnjave so se bali celo Turki in jo v svojem jeziku imenovali Zeleni grad. Razbojniški grad je bil porušen na povelje Hermana II. Celjskega leta 1436. Do danes so se ohranile več metrov visoke razvaline, obodno zidovje s stolpi je razsuto, zasnovo pa še obteka polkrožen obrambni jarek. O gradu med Soteščani še živijo srhljive pripovedke.

Mnogim obiskovalcem doline Krke ostaja skrito, da se ob vznožju temnih kočevskih gozdov skrivajo tako stare razvaline. Nanje ne opazarja niti najmanjša tabla z napisom. Pobudo za oznako spomenika bi po pravilniku o obliki in namestitvi oznak nepremičnih spomenikov in znamenitosti morala dati Mestna občina Novo mesto, ki pa za ta spomenik, kot za mnoge druge, zanimanja sploh še ni pokazala.

Zalostno je, da ne znamo turistično izkoristiti svoje bogate zgodovine. V Soteski ob cesti namreč dokaj samevajo tudi že Hudičev turn in razvaline dvorca, ki so ga zgradili, ko je bil uničen grad Stara Soteska.

ANDREJA JERNEJČIČ

DANES MIHA JAZBINŠEK IN NJEGOVE LEGENDE

NOVO MESTO - Na terasi Hotela Krka bo za goste hotela in druge ljubitelje dobre glasbe danes ob 20. uri nastopila petčlanska skupina Miha Jazbinšek in njegove legende.

TOPLICE KOT ZBIRALIŠČE - Male zasebne Klunove toplice v Bušeti vasi pri Cerkljah ob Krki so letošnje poletje še posebej dobro obiskane. Domačini, ki so lastnici Rozi Klun pred leti pomagali zgraditi zunanji bazen, imajo kopanje zastoj, od drugih kopalcev pa lastnica pričakuje za uporabo bazena prostovoljni prispevek. Velik prostor ob bazenu je kot naloga za prirejanje shodov, piknikov in podobnih srečanj. Letos so imeli svoj shod lastniki avtomobilov, Citroenovih spačkov, dvodnevno druženje so opravili motoristi, napovedan pa je nastop rock skupin. (Foto: M. Vesel)

RAZVALINE NAD KRKO - Ostanke nekdanjega gradu v Soteski

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.